

WEERKLANK FONDS *NEEM&LEES*

Kennismaking met de God van de Bijbel

F.J. Bijzet

Stichting gereformeerd maandblad

Kennismaking met de God van de Bijbel

Uitgave: Stichting gereformeerd maandblad
Postadres: Prinsesselaan 11, 3851 XM Ermelo
E-mail: stichting@gereformeerdmaandblad.nl
Internet: www.gereformeerdmaandblad.nl
Bank: NL64ABNA0499960106 t.n.v. Gereformeerd maandblad
KvK: 56305788
RSIN: 852066430

De stichting stelt zich ten doel het in overeenstemming met de gereformeerde belijdenis geven van voorlichting, verstrekken van informatie, beoordelen van ontwikkelingen, toerusten vanuit het onfeilbare Woord van God en het bevorderen van het gereformeerde leven.

ISBN/EAN: 978-90-835112-2-1
Titel: Kennismaking met de God van de Bijbel

Auteur: Bijzet, ds. F.J.
Uitgever: Stichting gereformeerd maandblad
Bibliografische imprint: Stichting gereformeerd maandblad
NUR-code: 707
NUR-omschrijving: Geloofsopbouw
Illustraties: Ja
Aantal pagina's: 115
Taal: Nederlands
Verschijningsvorm: Paperback / softback
Verschijningsdatum: mei 2025

Kennismaking met de God van de Bijbel

F.J. Bijzet

Inhoudsopgave

Introductie		5
Hoofdstuk 1.	Goden in overvloed	8
Hoofdstuk 2.	Geloof gevraagd	11
Hoofdstuk 3.	De Bijbel – een heel geloofwaardige bibliotheek	15
Hoofdstuk 4.	De Bijbel – betrouwbaar?	21
Hoofdstuk 5.	66 documenten over een en dezelfde God	25
Hoofdstuk 6.	Veel verhalen – één geschiedenis	30
Hoofdstuk 7.	Geen verlossing van onderop, maar van bovenaf	37
Hoofdstuk 8.	Een God-mens als de beloofde Redder	41
Hoofdstuk 9.	De oorzaak aangepakt	47
Hoofdstuk 10.	Alleen verzoening door voldoening	53
Hoofdstuk 11.	Een lijdende Verlosser?!	59
Hoofdstuk 12.	Een levende Verlosser!	65
Hoofdstuk 13.	Aanwezig door de Geest	71
Hoofdstuk 14.	Tussentijd: een groeitijd	77
Hoofdstuk 15.	Tussentijd: ook een tijd van kerkstrijd	84
Hoofdstuk 16.	Tussentijd: gebedstijd	89
Hoofdstuk 17.	Een proeftijd op weg naar de eindtijd	95
Hoofdstuk 18.	Slechts een eerste kennismaking	102
Bijlagen	Een overzicht van alle boeken van de Bijbel	104
	Korte beschrijving van Bijbelse namen die in dit	
	boek voorkomen	108

Introductie

Dit boekje is geschreven voor wie op de een of andere manier meer wil weten van de Bijbel. Of liever: over de God van de Bijbel.

Omdat, misschien door een gesprek met christenen, je belangstelling gewekt is.

Of omdat je, door wat je ervan hoort en leest, de indruk hebt dat de Bijbel maar een vreemd boek is. Terwijl je mensen kent die bij de Bijbel leven, maar toch eigenlijk niet zulke vreemde mensen zijn als ze wel afgeschilderd worden.

Of omdat je jezelf als een atheïst beschouwt, of een agnost, maar daarom af en toe (of: steeds?) naar argumenten zoekt om daarin bevestigd te worden.

Of om welke andere redenen dan ook.

Dit boekje wil een boekje opendoen over die Bijbel. Wat is dat voor een boek? Hoe zou het komen dat dit boek al zoveel eeuwen gelezen blijft worden, in vrijwel alle talen van de wereld inmiddels? En die Jezus... Dat Hij een jaar of 33 geleefd heeft in wat nu de staat Israël is, dát valt moeilijk te ontkennen. Maar heeft Hij echt die wonderen gedaan waarover de Bijbel vertelt: over het meer van Galilea lopen, ernstig zieke mensen met één woord genezen en zelfs overleden mensen uit de dood terugroepen? Moeten we echt geloven dat Hij, nadat Hij aan een kruis bij Jeruzalem gedood is, op de derde dag weer uit de dood opstond???

Die vragen komen aan bod in dit boekje. Maar daarbij moet dan wel ook de Bijbel zelf opengedaan worden. En eerlijk aangewezen wát erin staat. En in welk verband. Want de Bijbel is geen boek met een hoop losse verhalen en allerlei spreuken, een stel psalmen, zonder

samenhang. Je zult dus, als je besluit dit boekje door te werken, de Bijbel ernaast moeten hebben. En de moeite nemen die ook open te doen en de gedeelten waarnaar verwezen wordt te lezen. Dat hoeft niet persé bij de eerste keer lezen. Ze staan daarom ook in voetnoten. Maar als je daarna dieper wilt graven, kun je om die verwijzingen niet heen.

In een bijlage achter in dit boek vind je een overzicht van alle 66 boeken waaruit de Bijbel bestaat. Als een hulpmiddel om in dit best wel dikke boek¹ wegwijs te worden. Ook is in een bijlage een korte beschrijving opgenomen van namen die in dit boek voorkomen.

Het ontstaan en de samenstelling van de Bijbel komt pas in hoofdstuk 3 aan de orde. De eerste twee hoofdstukken van dit boek gaan over ‘Goden in overvloed’ en ‘Geloof gevraagd’. Als je het voor jezelf zinvoller vindt om hoofdstuk 3 eerst te lezen, kun je natuurlijk met dat hoofdstuk beginnen en daarna hoofdstuk 1 en 2 lezen.

Er zijn verschillende uitgaven van de Bijbel in omloop. Allemaal vertalingen van het Hebreeuws en Grieks waarin de Bijbelboeken oorspronkelijk geschreven zijn. Ze kunnen daardoor onderling wel wat van elkaar verschillen. Maar kies eerst maar de vertaling waarmee jij het beste uit de voeten kunt. Als je steeds meer gaat merken dat je om (de God van) de Bijbel niet heen kunt, zul je vanzelf kritischer worden in de keuze van een vertaling. Maar dat is dus van later zorg. In dit boekje wordt meestal de Herziene Statenvertaling (HSV) gebruikt.

Verder kan het helpen dit boekje door te werken samen met iemand die de Bijbel aanvaardt als door God gegeven. Die misschien dezelfde vragen gehad heeft als jij, maar daar ook antwoorden op gevonden

1. Als voor de Bijbel geen dundrukpapier gebruikt was, zou alles nooit in één band passen.

heeft. Maar die jij nu kritisch op de proef kunt stellen: hoe overtuigend zijn die antwoorden?

Dit boekje geeft niet op alle vragen een antwoord. Het is niet meer dan een introductie in de boodschap van de Bijbel. Een eerste, of nadere, kennismaking met de God van de Bijbel. Als je door de volgende bladzijden uitgedaagd wordt om dieper te graven, is daarvoor wel andere lectuur beschikbaar. Zie hoofdstuk 18.

Ten slotte: wie een ander ervan wil overtuigen dat wat in de Bijbel staat waar is, kan er niet aan ontkomen ook aan te wijzen wat in andere religies niet waar is. En waarom. Dat gebeurt daarom ook in dit boekje. Daarmee worden de goede intenties van hen die aan die religies vasthouden niet betwijfeld. Je kunt oprecht in iets geloven en je toch oprecht vergissen, vooral wanneer je nog nooit echt met argumenten bent geconfronteerd die je tot nadenken hadden moeten stemmen.

Hoofdstuk 1

Goden in overvloed

Je hebt het vast wel eens gezien. Op de tv. Of zelf in een stadion. Een sporter die voor de wedstrijd, of na het winnen ervan, een gebaar naar de hemel maakt. Een voetballer nadat hij of zij een doelpunt scoorde. Een atleet na het winnen van de 400 meter horden.

Waarom dat gebaar? Naar wie daarboven? Naar een God? Of naar een onlangs overleden vader of moeder?

Je hoort mensen na het sterven van een geliefde ook vaak praten over de overledene als ‘ergens op een wolk daarboven’. En kinderen wordt nogal eens verteld dat een overleden broertje of zusje nu door de raampjes aan de hemel, de sterren, naar ons kijkt. Het lied van Rob de Nijs over een paradijselijk leven na dit leven: “Zo zal het zijn!” wordt door veel mensen die niet bepaald als christenen te boek staan ontroerd meegezongen.

Zulke mensen geloven dus dat er een voor ons onzichtbare wereld is die op de een of andere manier met onze wereld verbonden is. En ze vormen geen beperkt en uitstervend clubje. Je komt ze overal tegen. Wereldwijd. Ze waren er al de eeuwen door. Mensen die ervan uitgaan dat er nog een dimensie is die wij niet kunnen zien. En die ervan uitgaan dat wij na dit leven hier op aarde die andere dimensie zullen binnengaan. Meestal is dat gekoppeld aan het geloof in een of meer goden. En het opvoeren van allerlei rituelen om met die god of goden contact te onderhouden: het lezen van een heilig boek, offers, gebeden, beelden in een tempel, af en toe meegedragen in een plechtige proces-sie rond de stad of rond de akkers. Of meegenomen in de oorlog.

Je vond het al bij volkeren in de oudheid. Zoals de Grieken en Romeinen die er een hele reeks goden op na hielden. Het gebeurt eeu-

wenlang al door aanhangers van het Jodendom, het Christendom, de Islam. Door vereerders van Confucius, Boeddha, door Hindoes.... Goden en godsdiensten in overvloed.

Dat is minder vreemd dan het lijkt. Want al de eeuwen door hebben mensen geworsteld met vragen als:

- Hoe is deze wereld ontstaan?
- Vraagt het geloof in een oerknal, een ‘big bang’, niet méér geloof dan het geloof dat er wel een ‘intelligent design’ achter de oorsprong van onze wereld moet liggen? Maar wie bedacht dan dat intelligente ontwerp?
- Wat is de zin van ons leven op aarde?
- Waarom is er onophoudelijk zoveel lijden in het leven hier op aarde?
- Houdt ons leven gewoon weer op als we sterven? Of is er een leven na dit leven? En zo ja, waar dan?
- Is zo’n leven na dit leven er voor iedereen? Of alleen voor wie het verdiend hebben? Hoe weet je dan zeker of je het verdiend hebt?

En zo kun je misschien nog wel wat vragen bedenken. Vragen die onvermijdelijk ook de vraag oproepen: bestaat er een god?

Maar dan zijn al die verschillende goden en godsdiensten nogal verwarrend natuurlijk. Dat maakt het er niet gemakkelijker op zelf ook te gaan geloven in die extra dimensie. Het is te begrijpen dat je dan maar liever god-loos blijft.

Maar daarom wil dit boekje god-lozen helpen toch god-zoekers te worden. Misschien kunnen de volgende bladzijden je ervan overtuigen dat je het niet kunt volhouden dat er geen god is. Maar dat er toch ook niet een wereld aan goden is, waaruit ieder z’n eigen kan kiezen: voor elk wat wils. Hopelijk ga je inzien dat áls er een god is, dat alleen de God van de Bijbel kan zijn. De God die Zelf gezegd heeft: *“Ik ben God, er is geen ander. Ik ben God, niemand is aan Mij gelijk”*.²

2. Deze uitspraak doet God over Zichzelf in Jesaja 46:9. Je moet dit vers lezen na de verzen 5-8.

Verwerkingsvragen

1. Heb jij je wel eens beziggehouden met de in dit hoofdstuk genoemde vragen? Tot welke antwoorden kwam je?
2. Lijken voor jouw besef al die verschillende religies op elkaar? Of zie je ook wel verschillen? Welke?
3. Heb jij wel eens met woorden of een gebaar verwezen naar een onzichtbare wereld boven ons? Of heb je onbewust gebeden: “Laat dit niet waar zijn”? Zo ja, waaraan dacht je toen?
4. Als je tot nu toe niet in het bestaan van een God geloofde, kun je het dan hebben dat je een ‘god-loze’ genoemd wordt?

Hoofdstuk 2

Geloof gevraagd

Waarom zou je moeten geloven dat de God van de Bijbel de enige echte God is? Om dat overtuigend duidelijk te kunnen maken, moet eerst iets anders besproken worden. En dat is dat er voor het vereren van elke god, welke dat ook is, wel *geloof* gevraagd wordt.

Maar geldt dat niet van veel meer dingen? Zoals van beweringen door wat wij ‘de wetenschap’ noemen? Zoals bijv. de evolutietheorie? Van de oerknal, of big bang? En van de bewering van sterrenkundigen dat een bepaalde planeet zoveel lichtjaren bij de aarde vandaan staat? Want wie zegt dat het waar is? Valt dat onweerlegbaar te bewijzen? Veel wetenschappers beweren dat wel.

Een wetenschapper, Ronald Meester, hoogle-
raar Wiskunde aan de VU Amsterdam, die zelf
de Bijbel niet gelooft, noemde terecht hen die
de theorie van een oerknal verkopen als een
onweerlegbaar feit: “arrogant”. In zijn boekje
*Arrogant. Waarom wetenschappers vaak min-
der weten dan ze denken* (Uitgeverij Ten Have
2014): “Atheïsten beschuldigen gelovigen er
vaak van dat ze ‘zomaar’ iets geloven, zonder
bewijs, aanleiding of noodzaak, terwijl weten-
schap zich uitsluitend op feiten zou baseren.
Dat is een beschuldiging die geen realistisch
beeld geeft van hoe wetenschap en religie ei-
genlijk functioneren” (p. 11). En: “Geloof in een
wetenschappelijke verklaring voor alles vind ik
persoonlijk een grotere geloofsdaad dan gelo-
ven in God” (p. 12).

Maar niemand van hen heeft kunnen teruggaan naar dat eerste begin om te controleren of het inderdaad klopt. Ze kunnen alleen maar werken met veronderstellingen, aannames.

Dus kun je niet alles wat ze beweren zomaar geloven. Daar moet een betrouwbare grond voor zijn.

Want wat wordt er eigenlijk bedoeld met dat woordje ‘geloof’, of ‘ge-
loven’? Het is een vaag begrip geworden.

In mijn studententijd liftte ik veel. Zodra de chauffeur die me oppikte begrepen had dat ik christen was en ook nog theologie studeerde, was de reactie nogal eens: “Ik ben ook gelovig. Maar ik ga niet meer naar een kerk”. Ik vroeg dan vaak: “U bent dus ook gelovig. Wat gelooft u dan?” Maar met die vraag bracht ik de ander in verlegenheid: “Ja, wat geloof ik? Nou, dat weet ik niet precies. Maar ik ben wél gelovig. Ik geloof wel dat er ‘iets’ is”. Vaag dus.

‘Geloof’ is voor het besef van veel mensen een bepaalde opvatting geworden. Een manier om tegen de dingen aan te kijken. Een vorm van zingeving aan je leven. En let er maar eens op hoe vaak je leest of hoort zeggen: “Ieder heeft zo z’n eigen geloof”. Christenen geloven anders dan Moslims, Joden nog weer anders. Het geloof van Hindoes verschilt van dat van Boeddhisten. En het wordt nog verwarrender omdat je verschillende soorten Moslims hebt: Soennieten, Sjiïeten, de Ahmadiyyatstroming. Die elkaar zelfs met geweld te lijf gaan. Zoals ook wel onder Christenen gebeurd is. Denk bijv. aan de Protestanten en Katholieken in Noord-Ierland die al decennialang elkaar de tent uit proberen te vechten.

In ons land zijn er vanaf de 19^e eeuw onder de protestantse Christenen al zoveel verschillende kerken ontstaan, dat je door de bomen het bos niet meer ziet. Wie heeft er nu het ware geloof?!

Hoe kunnen zulke Christenen anderen nog overtuigen dat wat zij geloven waar is? Voor die anderen is dat geloof niet meer dan: zo kijken zij tegen de dingen aan. Daar hebben ze geen probleem mee, zolang ze hun visie maar niet ook aan hen proberen op te dringen. Zou je dan maar niet liever god-loos blijven? Of worden?

Maar wat is ‘geloven’? Menen dat iets zo is? Er een eigen opvatting op na houden? Je eigen ideeën over iets hebben?

In ons gewone omgaan met elkaar gebruiken we dat woord ánders. Dan betekent het: voor waar aannemen wat je gezegd of beloofd wordt. Terwijl je dat op dat moment nog niet kunt zien. Afgaan op andermans woorden omdat je geen reden hebt om de ander te wantrouwen.

Je kunt tegenwoordig haast elke dag wel iemand horen zeggen: “Eerst zien en dan geloven”. Maar het is een dom gezegde. Want wanneer je iets al kunt zien, hoeft je het niet meer te geloven. Zolang je het nog niet kon zien, moest je het geloven. Bijvoorbeeld: je maakte een afspraak met iemand in een restaurant. Die en die avond, zo en zo laat. Of die ander dan ook zal komen opdagen, moet je nog maar afwachten. Dat kun je pas zien wanneer je elkaar daar die avond ontmoet. Tot die tijd moet je het geloven. Maar wanneer je op de afgesproken tijd dat restaurant binnenstapt, ben je niet verbaasd daar ook de ander aan te treffen. Jullie gelóófdén elkaar toch op je woord? En hier is ‘geloven’ toch niet: ieder kan daar zijn eigen gedachten bij hebben en zijn eigen invulling aan geven? Zodat jullie er een heel verschillende kant mee opgaan? En dan in verschillende restaurants tevergeefs op elkaar zitten te wachten?

Een ander voorbeeld: ouders beloven hun zoon dat hij op z’n komende verjaardag over twee maanden een nieuwe e-bike krijgt. Daarmee heeft die jongen z’n fiets voorlopig nog niet. Hij kan hem hoogstens op een foto in een folder zien. Hij moet tot z’n verjaardag geloven dat hij die echt krijgt. Maar omdat hij zijn ouders *gelooft*, kijkt hij die twee maanden verlangend uit naar wat hem werd *beloofd*.

Dat betekent het woord ‘geloven’. En ‘geloof’. Het is de vertrouwende reactie op ‘beloven’. Op wat werd ‘beloofd’. En de zoon ziet alleen maar uit naar een e-bike, niet naar een scooter of een brommer. Want die hebben zijn ouders hem niet beloofd.

Dit geldt ook van het geloven in een god. Bij het beoordelen of een godsdienst wel waar is. Bij het zoeken naar een antwoord op de vraag welke god de echte is.

De vraag is niet: wat spreekt mij het meest aan? Waar denk ik wel wat mee te kunnen? En al helemaal niet: eerst zien en dan geloven. Want ‘Ik geloof...’ is niet hetzelfde als: ‘Ik vind...’. Of: ‘Dat lijkt mij wel aannemelijk...’. Maar: ‘Ik ben er op grond van betrouwbare bronnen van overtuigd geraakt dat dit wáár is’.

De eerste en belangrijkste vragen moeten daarom zijn:

- Wie zegt dat dit waar is?
- Waar baseert hij of zij dat op?
- Hoe betrouwbaar is dat?
- Welke redenen heb ik om dit niet te geloven?

Op die vragen wil dit boekje je helpen het antwoord te vinden. In de hoop dat je gaat inzien dat de Bijbel veel geloofwaardiger is dan veel mensen denken. En daarmee ook het leven waarop de Bijbel aandringt.

Verwerkingsvragen

1. Waaraan dacht jij tot nu toe (of: tot voor kort) bij het woord 'geloven' i.v.m. een religie?
2. Als mensen het hebben over hun leven met God, hebben ze het vaak over 'het geloof'. Zoals: "Ik ben de laatste tijd niet zoveel meer bezig met het geloof".
Wat vind je van deze manier van spreken?
3. Wat maakt geloven in een god moeilijk, vind je?
4. Ben je het eens met de stelling dat de evolutietheorie die uitgaat van een 'oerknal' (big bang) meer geloof vraagt dan het geloof in een goddelijke Schepper van deze wereld?

Hoofdstuk 3

De Bijbel – een heel geloofwaardige bibliotheek

Het valt niet te ontkennen: de Bijbel is een boek dat heel veel geloof vraagt. Het is in dit boek zelfs een centraal woord. Het komt wel een paar honderd keer voor.

Maar waarom zou je de Bijbel moeten geloven? Wat maakt de Bijbel geloofwaardiger dan wat andere religies beweren?

Nou, vergelijk de Bijbel maar eens met de bronnen waarop alle andere religies zich baseren.

De Bijbel is veel ouder dan de Koran. De Koran is pas geschreven ruim 500 jaar nadat het laatste Bijbelboek gereedkwam. Als een aanvullende ‘openbaring’ op de Bijbel, zo leert de Islam. Je komt daarom in de Koran wel flarden en personen uit de Bijbel tegen en in de Bijbel geen enkele verwijzing naar de Koran. Maar als je nauwkeuriger vergelijkt, ontdek je dat in de meeste gevallen het gebruik van de Bijbel in de Koran sterk afwijkt van wat in de Bijbel geschreven staat. ‘Aanvulling’ kun je dat niet noemen.

In hoofdstuk 11 van het Bijbelboek De brief aan de Hebreeënen wordt herinnerd aan een hele reeks mensen over wie eerder in de Bijbel verteld was. Hoe die zich hun leven lang door geloof hadden laten leiden. Maar dan geen ‘geloof’ als hun persoonlijke opvatting, maar als een vast vertrouwen in wat God tegen hen gezegd had. Wat Hij hun beloofd had.

Verder is de Bijbel niet een boek dat door één man, in vrij korte tijd, ge-

schreven is. Zoals de Koran. Het is ook geen boek dat compleet de hemel

Eigenlijk is de Bijbel niet één boek, maar een hele verzameling boeken. Vandaar ook de naam 'Bijbel'. Oorspronkelijk, in het Latijn: 'Biblia', wat 'boeken' betekent. Zoals in ons woord biblio-theek: een enorme verzameling boeken die je kunt lenen. En iemand kan een biblio-fiel zijn: een liefhebber van (het verzamelen van) boeken. De Bijbel is ook een bibliotheek. Van 66 boeken.

Léés de Bijbel ook zo: niet als een enorme verzameling losse hoofdstukken en daarin nog weer verzen. Maar elk Bijbelboek vormt één geheel. Die hoofdstuk- en versindeling stond niet in de oorspronkelijke documenten, maar is later aangebracht om voor ons het zoeken van een bepaald gedeelte gemakkelijker te maken.

in handen van één mens gegeven is. Zoals beweerd wordt van het boek van Mormon. De Bijbel bevat ook niet de diepe gedachten van één denker. Zoals in de spreuken van Confucius.

De Bijbel is een boek waarvan heel véél mensen geschreven hebben, over een periode van een paar duizend jaar!

En dan bevat de Bijbel geen *aannames* over een tijd die

miljoenen of miljarden jaren achter ons ligt. Zoals aanhangers van de evolutietheorie menen. Aannames die, met een stelligheid als zouden het onweerlegbare bewijzen zijn, aan ons voorgehouden worden. Terwijl ze toch van tijd tot tijd herzien moeten worden.

Nee, de Bijbel bevat verslagen, geschiedenisboeken, waarschuwende en veelbelovende boeken van profeten, psalmen, brieven... Geschreven door mensen die vertellen, in heel wat gevallen met tal van voorbeelden van wat ze zelf meegemaakt hebben, dat er maar één echte God is. Ze geven weer hoe oor- en ooggetuigen zelf met Hem te maken gekregen hebben. Ze doen verslag, niet maar van wat zij er persoonlijk van dachten, maar van wat Hij in de loop van de geschiedenis allemaal gedaan heeft. Van wat er gezien en gehoord is toen Hij Zijn hemelse Zoon mens liet worden op aarde, Jezus. Een in alle opzichten gewoon mens, net als wij, en tegelijk nog helemaal God. Ze legden getuigenissen vast over hoe Jezus geregeld indrukwekkend bewees dat Hij God is. En hoe Hij beloofde wat Hij nog allemaal zou doen. Wat wij inmiddels hebben zien uitkomen.³

3. In Lukas 21:10-11 is te lezen wat Jezus in Zijn leven hier op aarde al aankondigde.

Zo vormt de Bijbel één grote oproep en aansporing om te geloven in de enige echte God.

Want het wonderlijke is, dat al die verschillende boeken, van zoveel verschillende schrijvers, geschreven over een zo lange periode, toch geen onsamenhangend allegaartje geworden zijn. Al die geschriften sluiten naadloos op elkaar aan, wijzen naar elkaar vooruit, of grijpen op elkaar terug. Die vele boeken vormen een indrukwekkende eenheid! Er is één Redacteur die elke schrijver begeleidt en diens werk in het geheel ingepast heeft.⁴

In de Bijbel wordt op heel wat plaatsen gezegd dat het Gods Géést is die de schrijvers van de Bijbelboeken inspireerde. En sindsdien door wat toen opgeschreven is mensen zo- ver brengt dat ze dit als ge- loofwaardig aannemen. In hoofdstuk 12 komt het werk van Gods Geest uitvoeriger aan de orde.

En dat is God Zelf, over Wie het in alle 66 geschriften gaat. En die door deze ‘bibliotheek’ ons vandaag ook oproept om Hem op Zijn Woord te geloven. De Bijbel is dus niet alleen een verzameling boeken óver God. Het is ook het boek ván God. Maar daarom geen ‘heilig boek’ dat alleen maar gelezen mag worden in de taal waarin het vanuit de hemel gedicteerd is (zoals de Koran: in het Arabisch van begin 600). Maar een bundel oorspronkelijk Hebreeuwse en Griekse geschriften die in veel talen en dialecten vertaald is. Omdat de boodschap ervan niet afhangt van het taalkleed, maar van de inhoud.

Sommigen noemen de Bijbel spottend “een sprookjesboek”. Vol verhalen die uit de duim gezogen zijn. Maar waarom zouden de schrijvers van de Bijbel dat doen? Ze schreven in veel gevallen als oog- en oorgetuigen. Meer dan eens bekenden ze eerlijk dat ze zelf aanvankelijk ook niet konden geloven wat ze allemaal meemaakten. Maar ze moesten wel. De feiten dwongen hen ertoe. Want ze stonden er destijds met hun neus bovenop. Met heel wat mensen om hen heen erbij. En ze wisten dat wanneer hun verslagen zwart op wit verschenen,

4. 2 Petrus 2:21 en 2 Timotheüs 3:16.

die in die tijd gelezen zouden worden door mensen die hen kritisch narekenen konden. Want veel van de in de verslagen genoemde personen leefden toen nog! Daarom verwijst iemand van hen, Paulus, ook naar meer dan 500 getuigen die Jezus na Zijn kruisdood weer levend teruggezien hebben.⁵ Zo van: "Als je mij niet gelooft – vraag het hun maar. Je kunt zelfs proberen uit te vinden of ze elkaar niet tegenspreken".

Als je wetenschapper bent – doe die mensen dan wetenschappelijk recht! Door hen serieus te nemen. Deze Paulus geloofde er zelf eerst ook niets van dat die gekruisigde Jezus weer uit de dood zou zijn opgestaan. Hij wilde de mensen die dat wél geloofden, zelfs met geweld de mond snoeren. Tot Jezus hem vanuit de hemel een halt toeriep. En hem tot een van Zijn belangrijke verdedigers maakte.⁶

Als jij ook nogal wat twijfels hebt over hoe betrouwbaar de Bijbel is, begin het lezen dan eens bij de schrijver Lukas. Lukas introduceert zijn boek over het leven, sterven en weer uit de dood opstaan van Jezus van Nazareth nadrukkelijk als het resultaat van nauwkeurig historisch onderzoek. Hij las eerdere verslagen, interviewde oor- en ooggetuigen en zette alles nog eens op een rijtje. En hij blijkt in heel z'n boek een deskundige en gewetensvolle historicus. Let er eens op hoe hij de geboorte en het leven van Jezus dateert met verwijzing naar de heersende keizers, gouverneurs, vorsten uit de familie Herodes enz. Hij weet wie in die tijd de belangrijkste leidinggevende priesters waren in Jeruzalem. Er worden allerlei namen genoemd van mensen van wie er, bij het verschijnen van dit verslag, ongetwijfeld nog in leven waren. En bij wie de eerste lezers dus zo nodig konden navragen of het wel echt waar was wat Lukas allemaal vertelde.

Je kunt dus in elk geval van Lukas al niet vrij vlot beweren dat hij geen betrouwbaar historisch verslag heeft willen schrijven. Het boek *Handelingen*, twee boeken verderop in de Bijbel, is ook van Lukas.

5. Je vindt dat in de eerste brief van Paulus aan de christenen in Korinthe, hoofdstuk 15:1-9.

6. Hij vertelt het zelf in Handelingen 26:9-16.

Het is een vervolgverslag op z'n eerste boek. Dit gaat over de enorme groei van het aantal volgelingen van Jezus, vanuit Jeruzalem en Judea binnen een paar decennia tot in Rome, het hart van het Romeinse Rijk. Ook dit historische boek staat vol namen, ook van Romeinse politici en militaire leiders. Geen verzonnen namen, maar namen van en feiten over mensen die ook uit andere geschiedenisboeken na te trekken zijn.

Waarom geloven we wel dat keizer Nero Rome in brand gestoken heeft en toen de schuld aan de christenen gegeven heeft, maar zouden we niet geloven dat God Zijn eigen hemelse Zoon als een mens geboren heeft laten worden in Bethlehem, zoals Lukas vermeldt? Waarom geloven we zomaar dat Willem van Oranje in Delft vermoord is, maar vinden we dat we niet hoeven te geloven dat die in Beth-

Een argument dat je nog wel eens hoort is, dat je niet de Bijbel en historische documenten over de brand in Rome t.t.v. keizer Nero of over de moord op Willem van Oranje zomaar op één lijn kunt plaatsen. Want, zeggen ze, de Bijbel is literatuur, geen geschiedschrijving. Maar is dat zo? Kun je je echt zo gemakkelijk van de Bijbel afmaken? Dit is toch een vals dilemma? Geert Mak schreef een historisch werk: *De eeuw van mijn vader*. Dat boek heeft terecht een belangrijke plaats op de literatuurlijst verworven. Is dit boek dus nu geen geschiedschrijving meer?! Natuurlijk wel.

lehem geboren Baby, die later aan een kruis bij Jeruzalem een marteldood stierf, drie dagen later weer terug was uit de dood? In beide gevallen waren wij er niet zelf bij. We waren nog niet eens geboren. Maar in beide gevallen zijn er historische documenten die deze gebeurtenissen beschrijven.

Waarom het ene document zomaar geloven en het andere meteen als 'sprookjes' bestempelen?

Als je moeilijk kunt volhouden dat Lukas maar iets uit zijn duim zoog, kun je ook de andere drie boeken over het optreden van Jezus (van Mattheüs, Markus en Johannes) niet als verzinsels afdoen. Die vertellen immers, met wat andere woorden en hier en daar in een iets andere volgorde, dezelfde feiten als Lukas.

Je zult zelfs heel het eerste deel van de Bijbel (het oude testament

genoemd), als wáár moeten accepteren. Want daarnaar heeft Jezus meermalen verwezen: daarin vind je het hele draaiboek van Zijn leven en werken.⁷

En dan kun je toch ook weinig moeite meer hebben met het vervolg in het nieuwe testament na de eerste 5 boeken? Want dat zijn brieven waarin feitelijk alleen maar teruggegrepen wordt op wat Jezus zei en deed.

Verwerkingsvragen

1. In dit hoofdstuk word je aangeraden de levensbeschrijving door Lukas eens in z'n geheel te lezen. Heb je dat ook gedaan? Of heb je je voorgenomen dat te gaan doen?
2. Vind je dat zij die in de Bijbel als oor- en oorgetuigen gepresenteerd worden, voor ons vandaag nog steeds betrouwbaar zijn? Zo niet, waarom niet?
3. Denk je dat het voor die mensen die Jezus meemaakten op aarde gemakkelijker was om te geloven dan voor ons vandaag?
4. Hoe ervaar je het dat er in dit boekje steeds naar Bijbelgedeelten verwezen wordt, die je eigenlijk meteen erbij zou moeten lezen?
5. In de Bijbel staan veel historische gebeurtenissen beschreven. Denk jij dat die ons vandaag ook nog wat te zeggen hebben, of is dat alleen geschiedenis?

7. Heel duidelijk staat dat in het laatste hoofdstuk (24) van Lukas' eerste boek.

Hoofdstuk 4

De Bijbel – betrouwbaar?

Waarom zouden toch zoveel mensen, ook zij die zichzelf als wetenschappers beschouwen, er niet aan willen dat de Bijbel een betrouwbare geschiedenis beschrijft?

Waarom zouden zelfs Bijbelwetenschappers de betrouwbaarheid van de Bijbel proberen te ondergraven?

De reden daarvoor moet wel zijn, dat de Bijbel zoals die zwart op wit staat, wel erg veel gelóóf vraagt. Gelóof in wat ons verstand te boven gaat. Om maar eens wat te noemen:

➤ dat er behalve deze aarde ook een hemel is, de woonplaats van God en Zijn engelen;

➤ dat er tegenover God

ook een duivel is, ook satan genoemd (wat ‘tegenstander’ bete-

Zulke Bijbelwetenschappers doen dat bijv.:

- Door allerlei ándere bronnen achter de primaire bronnen in de Bijbel – de Bijbelboeken zelf – te veronderstellen. Bronnen die nog niemand gevonden heeft!
- Door, tegen alle oor- en ooggetuigen in de Bijbel in, te leren dat Jezus natuurlijk niet echt, lichamelijk, uit de dood weer is opgestaan; maar dat Zijn leerlingen na Zijn dood nog samen zo in gedachten en gesprekken met Hem bezig waren, dat ze daar opstandingsverhalen bij zijn gaan verzinnen.
- Door er op heel zwakke gronden vanuit te gaan dat brieven in het laatste deel van de Bijbel niet geschreven kunnen zijn door de personen die zich meteen in de aanhef van die brieven als de schrijver introduceren: Paulus, Petrus...
- Door de vinger te leggen bij gedeelten in de Bijbel die in strijd lijken te zijn met andere gedeelten. Zoals bijvoorbeeld dat in 1 Samuel 17:4-10 staat dat David een Filistijnse kampvechter Goliath verslagen heeft, terwijl in 2 Samuel 21:19 staat dat een van Davids latere generaals Elhanan dat gedaan heeft. Of, een ander voorbeeld: dat de Bijbel de ene keer (2 Samuel 24:1) zegt dat God David ingaf om een onaanvaardbare volkstelling te gaan houden; en de andere keer dat de satan dat deed.

kent), die heel wat engelen meegesleept heeft in een opstand tegen God;

- dat God in 6 dagen hemel, zee en aarde met alles erop erin en eraan, geschapen heeft; en dat de aarde dus niet miljarden jaren oud is, zoals aanhangers van de evolutietheorie beweren;
- dat mensen in de eerste eeuwen van onze geschiedenis veel ouder werden dan wij nu;
- dat God de hele aarde voor straf onder water gezet heeft en maar acht mensen, Noach en zijn gezin, samen met een heel stel dieren in een enorme boot heeft laten overleven;
- dat God uiteindelijk Zijn Zoon uit de hemel, Jezus Christus, één met Hem in het God-zijn, mens hier op aarde heeft laten worden. Zodat Hij in onze plaats de straf kon dragen die wij verdienen voor ons in veel opzichten goddeloos leven;
- dat deze God-mens met één bevel een storm kon stillen, een ernstig zieke kon genezen, doden in het leven kon terugroepen, enz.;
- dat Hij zonder problemen over de golven van het meer van Galilea kon lopen;
- dat Hij na een verschrikkelijke dood aan een kruis drie dagen later terug was uit de dood;
- dat Hij 40 dagen later zomaar loskwam uit de zwaartekracht en opsteeg naar de hemel.

Een bekende in Ierland geboren Brits filosoof, C.S. Lewis (1898-1963), die van atheïst overtuigd christen is geworden en toen de geloofwaardigheid van de Bijbelse boodschap is gaan verdedigen, schreef: *“Als ik niet in God geloof, kan ik ook niet geloven in het denken; en dus kan ik het denken nooit gebruiken om niet in God te geloven”*. Een doordenkertje!

Enzovoort.

Moeilijk om te geloven, inderdaad. In de volgende hoofdstukken gaan we daar wat dieper op in. Maar vraag je nu alvast af: als je om al dat op het eer-

ste gezicht onbegrijpelijke, er nog niet van overtuigd bent dat er een God bestaat, blijf je dan niet met heel veel andere vragen zitten waarop je ook geen antwoord weet? Vragen zoals ze al in hoofdstuk 1 genoemd zijn. Als ik niet kan geloven in iets waar ik met mijn verstand niet bij

kan, moet ik dan ook niet veel van wat de wetenschap beweert, als ongeloofwaardig aan de kant leggen? Stel dat er geen bovenmenselijke Ontwerper achter het heelal stond; achter het ontstaan van deze wereld en van ons mensen. Dan zou er dus niemand zijn die aan mijn hersenen de bestemming heeft gegeven om ermee te denken. Dan zou ik dus alleen kunnen denken doordat de atomen in mijn schedel door toevallige fysische en chemische oorzaken zich zo groeperen. Maar hoe kan ik er dan op vertrouwen dat mijn eigen denken waarheid bevat? Kan ik mijn eigen denken dan wel vertrouwen? En dat van andere mensen?

En wat de op het eerste gezicht tegenstrijdige Bijbelgedeelten betreft: snelrecht is ook hier zomaar onrecht. Rustig lezen in het verband waarin die gedeelten staan, zorgvuldig vergelijken leidt tot de conclusie dat de tegenstrijdigheid die in het gekleurde kader hierboven genoemd is, maar schijn is. Zou de door David verslagen kampvechter Goliath niet uit een familie van strijders afkomstig kunnen zijn, van wie ook meer dan één de naam Goliath droeg? Zodat jaren later een generaal van de inmiddels koning geworden David met een van dié Goliaths te maken gekregen heeft? En wat die ongeoorloofde volkstelling door David betreft, de Bijbel leert dat de satan een tegen God in opstand gekomen engel is, die nog steeds niets kan doen tegen Gods wil. Maar sinds ook wij, mensen, tegen God in opstand kwamen, geeft God hem wel heel wat ‘speelruimte’. Je zou de satan een paard kunnen noemen waarvan God de teugels vasthoudt. Zodat hij alleen iets kan uitrichten als God de teugels viert. Blijkbaar vierde God de teugels bewust toen hij satan toeliet David te verleiden tot die volkstelling.

Zo zijn ook andere zogenaamde tegenstrijdigheden in de Bijbel in de meeste gevallen al gauw op te lossen. Wat hoogstens overblijft is hier en daar een schrijffout. Ontstaan bij het geregeld met de hand overschrijven van de Bijbelboeken? Ook blijven sommige aantallen moeilijk te duiden, bijv. in het begin van het boek Numeri. Maar het Hebreeuwse woord voor 1000 kan ook *familiegroep* betekenen. Dat zou de in Numeri genoemde getallen een stuk lager maken.

In elk geval maken dit soort vragen die we nog kunnen hebben de Bijbel als geheel niet onbetrouwbaar. In alle gevallen betreft het details die de boodschap van de Bijbel niet aantasten. Te meer niet omdat de Bijbel door gewone mensen geschreven is, met hun eigen gaven en belangstelling. Met hun mogelijkheden om onderzoek te doen. Met hun eigen schrijfstijl, die kon variëren afhankelijk van het onderwerp of de geadresseerden. Maar ook met hun geheugenzwaktes en beperktheden. De Geest van God heeft al die verschillende mensen in dienst genomen en ze zo geleid bij het schrijven, dat in al de 66 Bijbelboeken het ene en betrouwbare verhaal van wat God ons wil vertellen opgeschreven is.

Verwerkingsvragen

1. Was jij voor jezelf al eens op dingen in de Bijbel gestuit die de Bijbel voor jouw besef er niet geloofwaardiger op maken? Zo ja, welke?
2. Vind je de argumenten die in dit hoofdstuk genoemd worden tegen wat op het eerste gezicht tegenstrijdigheden in de Bijbel lijken, overtuigend?
3. De Bijbel vraagt veel gelóóf, staat in het begin van dit hoofdstuk. Heb je uit het vorige hoofdstuk nog onthouden wat daarmee bedoeld wordt?
4. Kun jij er mee (leren) leven dat je moet geloven in een God die in meer dan één opzicht 'ons verstand te boven gaat'? Begrijp je dat in deze manier van zeggen een bescheidenheid en besef van eigen kleinheid doorklinkt?

Hoofdstuk 5

66 documenten over een en dezelfde God

Als je de Bijbel zonder vooroordelen gaat lezen, als één lang getuigenis over een God die de hele geschiedenis van Zich liet horen – én zien! –, ontdek je al snel dat er een groot verschil is tussen deze God en alle andere godheden. God eist nadrukkelijk de eer voor Zichzelf op de enige echte God te zijn,

In dit hoofdstuk zetten we een paar verschillen op een rijtje. Eerst even in hoofdlijnen. In de volgende hoofdstukken worden ze wel verder besproken.

1. Deze God zweeft niet ergens onzichtbaar en onbereikbaar rond. Zijn woonplaats is een leefruimte in een andere, voor ons nu onzichtbare en onbereikbare dimensie. De Bijbel geeft daaraan de naam *hemel*. Toen de eerste Russische ruimtevaarder, Joeri Gagarin, in 1961 weer geland was, zei hij: “Ik ben nu verder in het heelal doorgedrongen dan wie ook. Maar een hemel en een God ben ik niet tegengekomen”. Alsof daarmee nu wel bewezen was dat die niet bestaan. Het heelal is immers veel groter dan het stukje dat Joeri ervan gezien heeft. Geen mens heeft de grenzen ervan nog met telescopen in het oog gekregen. Laat staan dat hij erin doorgedrongen is. Zo machtig is dus de Schepper ervan. Joeri kwam al te gemakkelijk tot zijn conclusie.

Beter is het te beseffen dat de hemel wel eens veel dichterbij de aarde kan zijn dan wij geneigd zijn te denken. De Bijbel vertelt van mensen die de hemel boven zich geopend zagen en naar binnen

konden kijken.⁸ De al genoemde Paulus was op weg christenen op te pakken en dood te maken, en werd toen opeens vanuit de hemel aangesproken, terwijl een licht vanuit de hemel hem omstraalde.⁹ Misschien omringt de hemel onze aarde wel. De afstand tussen hemel en aarde is namelijk niet een kwestie van kilometers of lichtjaren, maar van onzichtbaarheid. God heeft de hemel en zijn bewoners, misschien wel vlakbij, voor ons onzichtbaar gemaakt. In een andere dimensie.

2. Behalve God bevinden zich daar ook ontelbaar veel engelen. Ze worden nogal eens afgebeeld als mollige peuters. Bijvoorbeeld op schilderijen of in beelden op een kerkorgel. Maar de Bijbel kent ze als hemelse soldaten. God wordt daarom ook veelvuldig “de God van de hemelse (leger)machten” genoemd. Ook zijn engelen Gods dienaren die op de aarde Zijn boodschappen aan mensen komen brengen. De Bijbel noemt hen: “dienende geesten, uitgezonden om hen bij te staan die deel zullen krijgen aan de redding”.¹⁰ Is het een teken van zwakte dat God helpers moet inschakelen? Nee, het is juist een teken van Zijn grootheid: Hij beschikt als de hoogste Koning over een ontelbaar grote personeelsstaf.

3. In andere religies blijft de godheid op een afstand. Hij is ver en

Over Gods keuze van de naam JAHWE lees je in het tweede Bijbelboek, Exodus, in hoofdstuk 3:13 en 14. Helaas hebben vertalingen van de Bijbel in het Nederlands gekozen voor een weergave van die naam met HEER, of HERE. Dat is jammer want veel Bijbelgedeelten gaan veel meer spreken wanneer je dat “HEER” steeds als “Ik BEN ER ECHT!” gaat lezen. Probeer het maar eens in Exodus 6:1-7 en 7:5.

moeilijk bereikbaar. Maar de God van de Bijbel, enerzijds onzichtbaar in de hemel, zoekt juist een vorm van samenleven met mensen. Heel de Bijbel door laat God weten dat Hij bij de mens wil *wonen*. En dat

8. Handelingen 7:55-56.

9. Handelingen 9:3-5.

10. Handelingen 1:14.

je niet, zoals bij andere godsdiensten, door offers en andere rituelen grip op Hem moet zien te krijgen. Hem aanroepen, in gebed aanspreken is genoeg.

De naam die Hij Zichzelf gaf, het Hebreeuwse JAHWE, betekent: IK BEN ER! De eerste keer dat God deze naam voor Zichzelf introduceerde gebruikte Hij in het Hebreeuws er zelfs de versterkende vorm voor: IK BEN ER ECHT! Daarom vraagt deze God ook het vertrouwen dat Hij er is, ook al zie je Hem niet. Iemand zegt ergens in de Bijbel: *“Welk volk, hoe groot ook, heeft goden zo dichtbij als IK BEN ER, onze God, telkens als wij Hem om hulp roepen?”*¹¹

4. God was en is uit op een samenleven in liefde. Dit was, en is nog steeds, de samenvatting van alles wat Hij bij ons mensen wil zien. Maar dan wel: liefde voor Hem met héél ons hart, met héél ons wezen, met héél ons verstand, met ál onze krachten. En liefde voor onze medemensen zoals we onszelf liefhebben. Honderd procent dus. Die leefregel stelde Hij al toen Hij de mens in het leven riep. En die heeft Hij later uitgewerkt in tien geboden¹², die de grondwet vormen voor de samenleving van Zijn rijk.

Misschien heb je wel eens (iets) van die tien geboden gehoord. Je vindt ze in de Bijbel in Exodus 20. Op het eerste horen klinken ze misschien als een inperking van ons leven: je mag dit niet, en je mag dat niet.... Maar lees ze eens vanuit de gedachte dat God uit is op een samenleven in liefde, met Hem en voor ons mensen onderling. Deze geboden zijn stuk voor stuk waarschuwingen voor de valkuilen die die liefde bedreigen!

steeds, de samenvatting van alles wat Hij bij ons mensen wil zien. Maar dan wel: liefde voor Hem met héél ons hart, met héél ons wezen, met héél ons verstand, met ál onze krachten. En liefde voor onze medemensen zoals we onszelf liefhebben. Honderd procent dus. Die leefregel stelde Hij al toen Hij de mens in het leven riep. En die heeft Hij later uitgewerkt in tien geboden

5. Daarom maakte God de mens ook anders dan alle andere levende wezens. Die zijn, zo staat te lezen op de eerste bladzijde van de Bijbel, *naar hun soort*, of: *aard*, geschapen. Maar God maakte de mens *“naar Zijn beeld”*. Het werd niet

Jezus heeft ons het zo genoemde “Onze Vader” leren bidden. Met die aanspraak greep Hij terug op Gods begin met de mens.

11. Deuteronomium 4:7.

12. Exodus 20:1-17 en Deuteronomium 5:1-22.

een weer een stadium verder geëvolueerd dier, maar Gods *kind*. Vader noemt God Zich de hele Bijbel door. En zo mogen wij Hem als we tot Hem bidden ook aanspreken. En door de hele Bijbel heen worden mensen Zijn kinderen genoemd.

Die verhouding tussen God en de mens is ook het antwoord op de

Er is een heel Bijbelboek, in het oude testament, waar de vraag naar de zin van ons bestaan als een rode draad doorheen loopt: *Prediker*. Is alles in dit leven op aarde maar niet "*lucht en leegte*"? "*Vluchtigheid*" wordt het in het oorspronkelijke Hebreeuws gebruikte woord ook wel vertaald. Of: "*volslagen zinloos*". Is al ons gezwoeg niet maar "*najagen van wind*"? Maar dat is het niet!

vraag waar vrijwel elk mens af en toe, of geregeld, mee worstelt: wat is de zin van ons bestaan? Waar leef ik voor? Waar loopt deze wereld op uit?

God riep deze wereld tot leven als een soort 'familiebedrijf', waarin Zijn kinderen mochten meewerken aan

de ontplooiing van wat Hij allemaal meteen al in Zijn schepping legde, en wat Zijn mensenkind in de loop van de tijd ontdekken mocht. Denk aan alles wat wij inmiddels al gewoon vinden, maar wat men in vorige eeuwen niet kende. God had het allang uitgevonden, maar wij mensen mochten het geleidelijk aan vinden. En dat loopt uit op een volmaakte wereld eens.

6. De God die in de Bijbel Zich laat kennen is wel een rechtvaardige God. Een Vader die Zijn huisregels (: liefde!) handhaaft, ook wanneer Zijn mensenkinderen zich daar weinig of niets meer van aantrekken. En die ook laat voelen dat het leven doodloopt als je denkt dat je zonder Hem je ook wel kunt redden hier in Zijn wereld. Want Hij had de mens niet als een geprogrammeerde robot gemaakt. Maar als kind met een eigen denkvermogen, een eigen wil. Met een hart dat kan liefhebben. Een wezen dat bewust voor of tegen iets kan kiezen. Maar als hij tegen zijn Schepper en Vader kiest, zal hij de gevolgen daarvan ook moeten dragen. Dan laat God zo'n mens op allerlei manieren vastlopen. Die kant van God wordt in de Bijbel niet verzwegen. Zo komen we Hem tot in het

laatste Bijbelboek tegen, waarin Hij zware, waarschuwendende, rampen over de aarde aankondigt. Waarom? “*Ze bekeerden zich niet*”.¹³

7. Toch is deze rechtvaardige God geen hardvochtige, meedogenloze God. Geen sadist die er plezier in heeft mensen zwaar te laten lijden en massaal de dood in te jagen.¹⁴

Het woord dat als een rode draad door alle 66 Bijbelboeken loopt, is het woord *genade*. Of met betrekking tot God: *genadig*. In dat woord zit de erkenning dat er van schuld sprake is. En dus: van verdiende straf. Maar dat God toch gratie verleent. En van Zijn kant werkt aan het herstel van de relatie. Ja, die voor dat herstel zoveel overgehad heeft dat Hij uiteindelijk Zijn hemelse Zoon naar de aarde stuurde. Zodat Die onze schuld zou kunnen vereffen.

Verwerkingsvragen

1. Dit hoofdstuk gaf in hoofdlijnen een eerste indruk van Wie de God van de Bijbel is. Welke indruk heeft dit bij jou nagelaten?
2. Engelen kwamen als soldaten, niet als een soort mannenkoor, aan herders bij Bethlehem de boodschap brengen van de geboorte van Jezus als de beloofde Redder: Lukas 2:8-14. Wat zou God daarmee duidelijk hebben willen maken: hemelse soldaten?
3. Welke voorstelling maak jij je van de hemel?
4. Heb je het geprobeerd: in Exodus 6:1-7 en 7:5 i.p.v. HEER(E) te lezen IK BEN ER ECHT? Wat leverde je dat op?
5. God wil als een Vader in liefde met de mens samenleven. Hoe valt dat te rijmen met al die rampen, ziekten en andere ellende waarvoor Hij ons mensen nog steeds laat vastlopen?

13. Openbaring 9:20, 16:9, 11. Lees ook 16:5.

14. Ezechiël 18:23, Psalm 130:3, 5 en Klaagliederen 3:31-33. In dat klaaglied erkent de mens ook zijn eigen schuld: vs. 39-42.

Hoofdstuk 6

Veel verhalen – één geschiedenis

Vaak wordt de Bijbel gezien als een boek vol verhalen. Een scheppingsverhaal, een zondvloedverhaal, een verhaal over Abraham, over een wonderbaarlijke redding van Abrahams nageslacht uit Egypte, het volk Israël, over de krachtpatser Simson¹⁵, een soort Jerommeke zoals in de strips van *Suske en Wiske*, over David en Goliath¹⁶, over koning David die de vrouw van een van zijn officieren zwanger maakt en dan zorgt dat haar man sneuvelt in de oorlog...¹⁷

En natuurlijk al de verhalen over Jezus die in de eerste boeken van het nieuwe testament beschreven worden.

Die verhalen worden gezien als leerzaam, inspirerend voor ons vandaag. Of ze allemaal waar gebeurd zijn, doet er dan niet zoveel toe. Het gaat om het verhaal.

Wie zo de Bijbel leest – en de eerlijkheid gebiedt om te zeggen dat ook veel christenen het steeds meer zo zijn gaan doen – devalueert de Bijbel tot een boek van mensen over mensen. Dat het van de eerste tot de laatste bladzij over de enige echte God gaat wordt dan niet duidelijk. En ook niet dat Hij Zelf de Redacteur van deze hele bundel is Die Zichzelf hierin laat kennen.

Maar de Bijbel bestaat niet uit allemaal losse verhalen. De Bijbel vertelt

15. Richteren 13-16.

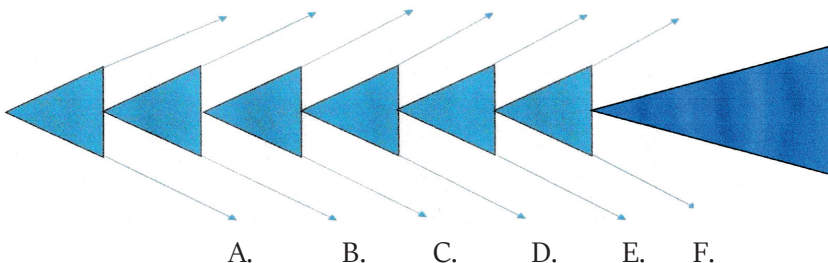
16. 1 Samuel 17.

17. 2 Samuel 11 en 12.

niet alleen maar waargebeurde geschiedenissen van allerlei mensen en families. In de vele Bijbelboeken wordt de ene geschiedenis beschreven die God met deze wereld en met de mens gedaan is. Daarom moet je in de Bijbel niet dan een stukje hier en dan weer een stukje daar lezen, niet allerlei losse flarden en verhalen. Maar er is de tijd voor nemen om alle geschiedenisboeken in het eerste deel van de Bijbel achter elkaar in alle rust door te lezen. En dan de andere boeken (met wetsbepalingen, psalmen, spreken, met profetische waarschuwingen en beloften). Lees in het nieuwe testament de brieven van de eerste leerlingen van Jezus ook nadat je eerst één of meer van de beschrijvingen van Jezus' leven en werken doorgenomen hebt. En let er eens op hoe die verband met elkaar houden.

Die geschiedenis zoals de Bijbel die beschrijft, wordt in twee hoofddelen opgedeeld: het oude testament en het nieuwe testament. Dat woord 'testament' stamt uit een oude vertaling in het Nederlands van het Hebreeuwse woord dat eigenlijk 'verbond' betekent. Dat woord omschrijft veel beter waar het om gaat: God wilde met de mens sámenleven. Samen op weg door de tijd. Het eerste hoofddeel (het 'oude testament') beschrijft hoe dat verbond ondanks veel inzetten en geduld van Gods kant, door de schuld van de mens steeds vastliep. Het tweede deel (het 'nieuwe testament') beschrijft hoe God door Zijn hemelse Zoon, Jezus, een doorstart aan het verbond gegeven heeft die niet meer stuk kan.

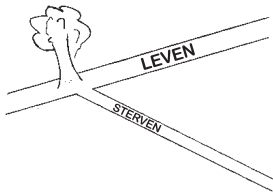
Als je de geschiedenis vanaf de schepping van deze wereld en van de mens, zoals die in het eerste deel van de Bijbel is beschreven, in een schema zou samenvatten krijg je wat hieronder staat. De twee doorlopende pijlen aan elke driehoek geven aan wat God beoogde: vanaf het beginpunt zou het al mooier kunnen en moeten worden. Maar door de schuld van de mens knapt het af. Toch is het voor God dan niet 'einde

verhaal'. Hij maakt steeds met de mens een doorstart en begint opnieuw. Bij de hoofdletters onder elke doorstart wordt aan de onderkant van het schema aangegeven naar welk punt in de geschiedenis verwezen wordt.

A. Genesis 1-3. Toen Hij meteen in het paradijs aan het begin van onze geschiedenis de liefde voor Hem en voor de medemens tot de basis voor een goede samenleving aanwees, stelde Hij de eerste mensen daarom ook op de proef. Want liefde kan alleen blijken als er ook de keuze is om een andere weg te gaan.

Hij legde als het ware een tweesprong aan in het midden van het Paradijs, met een opvallende boom op die splitsing. Alleen van die boom

mochten ze niet eten. Die boom was een soort reminder: "Welke route kies jij, mijn kind? Ga je verder op de weg rechtdoor, met Mij mee? Of sla je af? Kies jij voor een leven waarin jij je eigen weg gaat?"

Er is heel wat gespot met die boom: "Alle ellende zou begonnen zijn omdat Eva van een appeltje gesnoept had. Omdat zij die appel at zitten wij met de gebakken peren".

Maar de ellende begon niet in Eva's mond. Maar in haar hart. En daarna ook in dat van Adam. Daar groeide de keuze om voortaan net als God te willen zijn, en Hem dus eigenlijk niet langer nodig te hebben. Ze veroorzaakten een gezagscrisis waardoor zij Vaders familiebedrijf voortaan dachten te kunnen overnemen.

Even tussen haakjes: er staat niet in de Bijbel welke vrucht Eva en Adam van de verboden boom plukten en aten. Het kan net zo goed een mango geweest zijn.

En bezin je er maar eens op: ligt niet precies hier de oorzaak van zoveel ellende in ons mensenleven? Een mens die net als God wil zijn, duwt ook zijn medemens naar onderen. Als Hij geen God boven zich meer wenst, dan al helemaal geen medemens! Hij maakt alleen zelf uit wat hij doet of niet doet. Met als gevolg: ruzies in

huwelijken, tussen ouders en opgroeiende kinderen, tussen werkgevers en werknemers, tussen overheden en onderdanen, tussen verschillende rassen en volken.....

Adam en Eva kozen, als vertegenwoordigers van heel de mensheid daarna, er willens en wetens voor, net als God te willen zijn. Ze dachten voortaan zelf wel uit te kunnen maken of iets goed of verkeerd is. Daarmee maakten ze de verhouding met God van hun kant volkomen stuk.

Maar God maakt een nieuw begin. De mens zou voortaan wel zuchten onder het door hemzelf gekozen leven. Maar het leven liep niet voorgoed dood.

- B. Genesis 6-9:17.** Nadat de mens voor straf verdreven was uit het paradijs, verhardde hij zich in de loop van de geslachten steeds meer in een leven los van God. Zelfs zo dat God, na een jarenlange waarschuwing door de godvrezende Noach, vrijwel de hele mensheid liet omkomen in een overstroming van heel de aarde: de zogenaamde ‘zondvloed’. Maar met Noach en zijn gezin maakte Hij toch opnieuw een doorstart.

Vergelijk eens wat er in Genesis 9:1, 2 en 7 staat over de nieuwe start die God aan Noach geeft, met wat er al eerder stond in Genesis 1:26-28.

- C. Genesis 11:1-9 en 12:1-3.** Met de zondvloed was de slechtheid niet volledig weggespoeld van de aarde. Noach en zijn gezin hebben die in hun hart meegenomen in de ark die hen redde.¹⁸ Er groeide uit hen een nieuwe generatie die meende best god-loos te kunnen leven. Ze hadden een God in de hemel niet nodig, als ze als mensen op aarde maar samen de handen ineen bleven slaan. Eendracht maakt macht. Toen verstoorde God die schijneenheid, door i.p.v. de tot dan toe gemeenschappelijke taal opeens heel veel talen te geven die de mensen uit elkaar dreven. Trok hij daarna teleurgesteld zijn handen van deze wereld af?

¹⁸. Genesis 8:21 en 9:18-23.

Nee, nu koos Hij voor een doorstart met voorlopig één mens: **Abraham**. Kinderloos, omdat zijn vrouw Sara geen kinderen kon krijgen. Toch beloofde God juist dit echtpaar een groot nageslacht. Ontelbaar als de sterren (aan de hemel in toen nog een wereld zonder kunstlicht) en als een strand vol zandkorreltjes.¹⁹ Uit dat nageslacht zou God op Zijn tijd een Redder geboren laten worden. Die zou de steeds brekende verhouding tussen God en de mens voor altijd herstellen. In deze redding zouden dan alle volken met al hun verschillende talen, weer mogen delen.

Zo deed God bij Abraham voor de zoveelste keer de deur naar de

In Genesis 21:1-2 wordt tot 3x toe beklemtoond dat God woord hóúdt, wanneer verteld wordt van de geboorte van de beloofde zoon van Abraham en Sara.

toekomst weer open. Maar opzettelijk koos Hij daarvoor een onvruchtbaar, kinderloos echtpaar. En liet Hij hen op de hun beloofde zoon zo'n 25 jaar wachten! Tot naar de mens gesproken, een zwangerschap en geboorte

volslagen onmogelijk geworden waren.²⁰ Zo maakte Hij duidelijk dat de verlossing van de mensheid er niet zou komen dankzij deze Abraham en Sara, niet door menselijke potentie, maar alleen door Hem die het onmogelijke mogelijk kan maken. Als je Hem maar gelooft op Zijn Woord! Dit kind kreeg dan ook de veelzeggende Hebreeuwse naam *Izak*, wat: “*Ze zullen lachen*” betekent. Een reactie op de verwonderde lach van Abraham.²¹

D. Exodus 2:1 en 12:40-42. Die ene zoon van Abraham en Sara moest, om dezelfde reden, zelf ook eerst weer wachten op zijn zoon.²² Maar daarna groeide Abrahams nageslacht enorm. Vooral toen het vanuit Kanaän uitgeweken was naar Egypte, wegens een hongersnood: Exodus 1. Maar toen kwam er een farao aan de macht die er alles aan deed om dit schrikbarend groeiende volk

19. Genesis 15:1-5 en 22:17.

20. Genesis 17:15-19 en 18:9-14.

21. Genesis 17:17.

22. Genesis 25:21.

uit te roeien. Waarna God die farao 10x waarschuwde én met harde hand (: allerlei plagen die het land teisterden) liet voelen dat Zijn naam niet voor niets IK BEN ER ECHT! is.²³ Toen ook dat niets uitwerkte, zorgde Hij, door de laatste plaag, dat de farao en zijn volk de Israëlieten nu bijna uit hun land wegjoegen.²⁴ En het nageslacht van Abraham mocht een nieuw begin met God maken. Eerst in de woestijn.²⁵ En daarna terug in Kanaän.²⁶

E. Jeremia 2:1-8, 2 Koningen 25:1-21 en Ezra 1:1-4. De geschiedenis hierna was voor God één lange lijdensweg. Hij was symbolisch bij dit tijdelijk door Hem uitgekozen volk komen wonen. Eerst in een heel bijzondere tentwoning. En later in een nog veel indrukwekkender tempel in Jeruzalem. Maar Zijn volk koos al snel voor allerlei afgoden i.p.v. voor Hem. En bleef daarmee doorgaan, ook ondanks heel veel waarschuwingen door diverse profeten. Zodat God tenslotte Zijn volk door vijandelijke legers liet weghalen uit hun eigen land. Om als ballingen te gaan leven in omliggende landen, vooral Assyrië en Babel. De stad waar Zijn tempel stond liet Hij tot de grond toe afbreken en afbranden.

Toch was ook dit van Zijn kant nog steeds niet het einde van Zijn zoeken naar een samenleven met mensen. Hij bleef trouw aan wat Hij beloofde aan Abraham. Een belofte die Hij daarna vele keren herhaald heeft. Na 70 jaar ballingschap zorgde Hij voor de zoveelste doorstart. Hij leidde de wereldpolitiek van die dagen zo, dat er nakomelingen van Abraham naar Kanaän en Jeruzalem

Lees eens Jesaja 45:1-6. Daar kondigde God door Zijn profeet al aan dat koning Kores (ook wel Cyrus genoemd) die met zijn legers het ene na het andere land overde, door Hém daarvoor groeppen was. En juist deze koning liet, nadat hij Babel ingenomen had, als een van zijn eerste regeringsdaden de Joden naar Judea teruggaan!

23. Vergelijk hoofdstuk 4 punt 3.

24. Exodus 2:29-33.

25. Exodus 19:1-6.

26. Jozua 24:1-13.

mochten terugkeren. Om daar voor Hem een nieuwe tempel te gaan bouwen.²⁷

- F. Haggai en Maleachi.** Ook na de terugkeer uit de ballingschap naar Jeruzalem e.o. bleef de verhouding tussen God en Zijn uitverkoren volk onder spanning staan. Het eerste hoofdstuk van de Bijbelboeken Haggai en Maleachi, de laatsten van het oude testament, laten dat zien. En Israël werd tenslotte ingelijfd in het immense Romeinse Rijk. Gods plannen met Abrahams nageslacht leken nu toch echt vastgelopen. Doodgelopen. Maar niets is minder waar. Want toen maakte God de laatste en beslissende doorstart.

Verwerkingsvragen

1. Kende je al een of meer verhalen uit de Bijbel? Welke onthoud je nog het best? En welke sprak je het meest aan?
2. Herken je in jezelf dat de keuze van het eerste mensenpaar om net als God te willen zijn vandaag nog steeds doorwerkt? Zo ja, waarin dan?
3. Toen God ongeveer een jaar voor de geboorte van de beloofde zoon van Abraham en Sara kwam vertellen dat het nu binnenkort ging gebeuren, lachte Sara: Genesis 18:9-15. Ze krijgt daarvoor een terechtwijzing. Al eerder had Abraham ook gelachen toen God de geboorte van een zoon beloofde: Genesis 17:15-17. Waarom kreeg hij geen terechtwijzing? Lees eens wat Jezus hier over gezegd heeft: Johannes 8:56.
4. Wat zegt de geschiedenis die de Bijbel in het oude testament beschrijft over ons mensen, zelfs als ze Gods uitverkoren volk mogen zijn? En wat zegt het over God?

27. Ezra 1:1-4.

Hoofdstuk 7

Geen verlossing van onderop, maar van bovenaf

De geschiedenis van God met de mens leek zo langzamerhand totaal vastgelopen. Zelfs het door God speciaal uitgekozen volk Israël maakte een samenleven met Hem en met elkaar onmogelijk. En denk niet dat het bij de andere volken heel wat beter ging. De geschiedenisboeken vertellen vanaf de vroegste eeuwen over wrede veldslagen, harde heersers, maar ook egoïstisch en wreed gedrag tussen mensen van één volk onderling. Zelfs in huwelijken en gezinnen kan er heel veel kapot gaan. We lezen van armoede, wijdverbreide ziekten, aardbevingen, vulkaanuitbarstingen, enorme branden... En het is vandaag nog steeds niet anders.

Dat is geen lot. Dat is straf. Het loopt God niet uit de hand. Dit kómt uit Zijn hand! Wie niet horen wil, moet dan maar voelen. Voelen dat het zonder God geen leven is.²⁸

Op allerlei manieren heeft de mens geprobeerd – en probeert hij nog steeds – om zich *zél*f een weg uit de ellende te banen. Een weg naar een beter leven. Het is de kern van vrijwel elke religie.

Het **Jodendom** meende, en meent

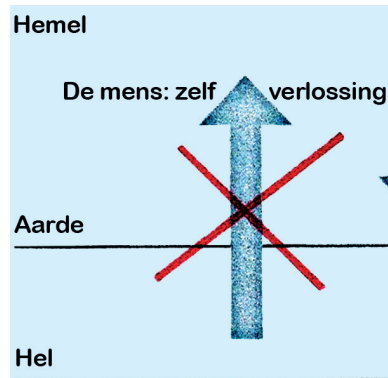
Jezus vertelde over dat nogal ingenomen zijn met jezelf eens een kort verhaaltje (in Lukas 18:9-14). Farizeeën waren godsdienstige leiders in Israël.

28. Zoals we al gezien hebben in hoofdstuk 5 onder punt 6.

nog steeds, dat je door je eigen goede manier van leven, en door het naleven van de voorschriften die Mozes gaf, voor God wel acceptabel wordt.

Die gedachte is ook overheersend in de **Islam**. Daar speelt het vervullen van allerlei plichten om voor Allah acceptabel te zijn een beslissende rol. Wij kunnen bewondering hebben voor de stipte trouw waarmee Moslims hun godsdienstige rituelen naleven: meermalen op vaste tijden bidden met het gezicht naar Mekka, ook gewoon op het gangpadje in een vliegtuig, vasten i.v.m. de Ramadan enz. Maar ze móéten dit doen om daarmee Allah tevreden te houden.

Het **Boeddhisme** is weer een andere religie, maar ook daarin komt het erop aan dat de mens zichzelf door meditatie en yoga boven de ellende van dit leven probeert uit te tillen. En bekijk ook maar eens op het internet wat het **Hindoeïsme** leert. En wat de leer van **Confucius** inhoudt. Het is allemaal ‘zélfverlossing’ wat de klok slaat. Wij moeten van onderaf er weer bovenop zien te komen.

En om heel eerlijk te zijn: ook al leert de Bijbel dit niet, maar juist het tegenovergestelde, heeft die gedachte van zélfverlossing ook binnen het Christendom steeds weer de kop opgestoken. Zoals in de goede-werken-leer in de Rooms-Katholieke Kerk. En in allerlei andere variaties.

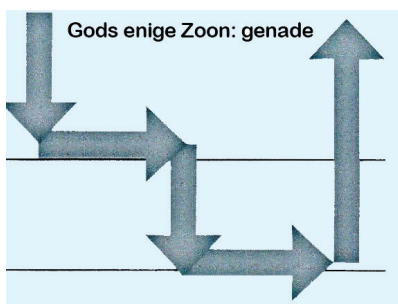
Vreemd is dat niet. Hierachter moet je die tegen God in opstand gekomen engel zien, die tegenstander die in de Bijbel ‘satan’ genoemd wordt. Maar ook vaak: ‘duivel’, een vernederlandsing van het Griekse ‘diabolos’, wat ‘verwarringstichter’ betekent. Hij maakte de eerste mensen immers al wijs dat ze net als God zouden kunnen worden.²⁹

29. Dat wordt verteld in Genesis 3:1-6.

En voortaan dus wel op eigen benen, los van God, door het leven zouden kunnen gaan. Ze konden het voortaan zélf wel. Dat werd hun ondergang. Maar daarna is diezelfde satan, heel geraffineerd en heel gevarieerd, ons mensen komen wijsmaken dat we het tussen ons en God nu ook zélf weer moeten goedmaken. En dat ook kúnnen. Al zal het met moeite zijn. Deze satan is het die de mens voortdurend een vorm van zélfverlossing aanpraat: wil je de kloof die er tussen het goede, ja volmaakte, paradijsleven met God (hoe je die ook maar be- ziet) en ons hier op aarde ontstaan is, overbruggen, dan moet dat van ons mensen zelf komen.

Maar dat is dus: proberen je aan je eigen haren uit het moeras, waar- in je al dieper wegzinkt, omhoog te trekken. Kansloos. Ja: dodelijk.

De Bijbel wijst als enige religieuze richtingwijzer dat er maar één weg terug is. Terug naar het verspeelde paradijs en dat is dus ook: naar God en naar een leven dat in alle opzichten weer door liefde beheerst wordt.³⁰ En die enige weg is niet een brug die door ons van onderop gebouwd moet worden. Maar het is een brug die al van bovenaf ge-

slagen is. God stuurde Zijn hemel- se Zoon naar ons hier op aarde. Om mens te worden zoals wij. Om dit vastlopende leven hier met ons te delen. Jezus.

Maar Hij was niet, zoals de profeet Mohammed, de wijsgeer Confu- cius, of de Boeddhistische Dalai

Lama, een Godsgezant die alleen maar de weg naar boven aanwees. En die ieder aanspoorde die weg te gaan. Want dan zou Hij als een slechte strandwacht geweest zijn, die iemand die te ver in zee is ge- gaan en dreigt te verdrinken alleen maar allerlei aanwijzingen toe- roept, maar zelf het water niet ingaat. Gods Zoon dook ons om zo te zeggen achterna en haalde ons de zee weer uit, het veilige strand op.

30. Vergelijk het eens met wat je al las in hoofdstuk 5 onder punt 4.

Hij bracht ons bij Zijn hemelse Vader terug door zélf voor ons de verdrinkingsdood te sterven.

“Ik ben de weg”, heeft Hij Zijn volgelingen voorgehouden. “Niemand kan bij de Vader komen dan door Mij”.³¹ Maar Hij wees er ook heel wat keren op dat Hij daarvoor eerst ván de Vader naar ons had moeten komen. Hij heeft eens gezegd: “Zo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn enige Zoon gegeven heeft, opdat een ieder die in Hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft. Want God heeft Zijn Zoon niet in de wereld gezonden opdat Hij de wereld zou veroordelen, maar opdat de wereld door Hem behouden zou worden”.³²

Zijn komen van boven naar deze door eigen schuld wegzakkende aarde is dus het meest indrukwekkende bewijs hoe vér God in Zijn liefde voor Zijn wereld en ons mensen daarin wilde gaan!

Verwerkingsvragen

1. Begrijp je de stelling: God deed, door Zijn goddelijke Zoon mens te laten worden, het omgekeerde van wat de duivel in het paradijs de mens aanpraatte?
2. Herken je bij jezelf het gevoel dat wij mensen zélf ons boven de ellende in dit leven moeten zien uit te werken?
3. Christenen houden er ook heel wat leefregels op na. Waarin zit dan het verschil met die andere religies die zelfverlossing leren?

31. Johannes 14:6.

32. Johannes 3:16-17.

Hoofdstuk 8

Een God-mens als de beloofde Redder³³

Heb je er wel eens bij stilgestaan hoe vreemd het is dat niet-christenen misschien nog wel vaker de naam 'Jezus' of 'Jezus Christus' in de mond nemen dan christenen? Het is een krachtterm geworden waarbij waarschijnlijk niemand zich meer afvraagt wat je dan zegt. Over wie je het dan hebt. Je hoort het overal. Je kunt haast geen boek lezen of je komt het tegen. Waarom zou dat toch zijn? Waarom hoor je vrijwel nooit eens iemand vloeken: "Allah!"? Of: "Mohammed"? Zou dat zijn omdat je, of je het wilt of niet, om de Persoon van Jezus niet heen kunt?

De (voor)naam *Jezus* koos niet Zijn moeder Maria, maar God zelf. Die naam betekent: *de God die Ik BEN ER heet, geeft heil*. M.a.w. Hij maakt het gebroken leven weer heel.

Het deel van de Bijbel dat vooral over Jezus gaat, (het nieuwe testament) is veel korter dan het eerste deel van de Bijbel (het oude testament).

De benaming *Christus* is de Griekse vertaling van het Hebreeuwse *Messias* en betekent: *Gezalfde*. Dat is geen tweede voornaam of achternaam, maar de aanduiding van Zijn ambt. De ambtsdragers in Israël werden namelijk met het oog op hun taak met een geurige olie overgoten. Jezus kwam hun taak overnemen en afmaken.

In de Bijbel die ik gebruik: 358 pagina's tegen 1127. Toch vormt Jezus

33. Waaróm onze Redder Mens en God tegelijk moest zijn, wordt in het volgende hoofdstuk toegelicht.

Christus de spil in heel de geschiedenis die God met de mens ging en nog steeds gaat.

De Bijbel kent in dat tweede, veel kortere, deel maar liefst vier beschrijvingen van Zijn leven, sterven en terugkeer uit de dood. *Evangelie* worden ze genoemd. Ook weer naar een Grieks woord, dat *Goed nieuws* betekent. En beslist geen nepnieuws, door Zijn leerlingen verzonden verhaaltjes na Zijn dood, zoals uit hoofdstuk 3 hopelijk duidelijk geworden is.

Uit alle documentatie van de oor- en ooggetuigen destijds wordt heel duidelijk dat Jezus God uit de hemel was, en gebleven is, maar nu ook mens werd. Hij ging door het leven als de zoon van **Jozef** en **Maria**.³⁴ Maar in werkelijkheid had Jozef niets aan de verwekking van dit kind bijgedragen. Gods Geest verwekte dit kind bij Maria.³⁵

En zo, als God en mens tegelijk, heeft Hij ruim 33 jaar hier op aarde geleefd. Hij was helemaal mens, net als wij allemaal. Geboren na 9 maanden zwangerschap, verzorgd als baby, peuter, kleuter, basisschoolkind, puber. Hij at en dronk, maar kende ook honger en dorst. Hij kon moe, ja, uitgeput zijn. Zelfs zo dat Hij tijdens een overtocht over het meer van Galilea helemaal niet merkte dat het schip in zwaar weer terechtgekomen was. Hij sliep door alles heen. Tweemaal lezen we dat Hij hilde. Hij kende ook doodsangst toen Zijn kruisdood dichtbij gekomen was. En zo zou er nog wel meer te noemen zijn.

Maar Hij bleek tegelijk ook helemaal God te zijn: met één bevel bedwong hij die storm op dat meer, nadat ze Hem wakker gemaakt hadden. Bij een volgende overtocht, waarbij Hij eerst op het land achtergebleven was om te bidden, kwam Hij lopend over het water Zijn leerlingen achterna, toen die opnieuw met storm te maken gekregen hadden. Meer dan 5000 mensen gaf Hij te eten van maar vijf broden en twee vissen. Met een enkel woord maakte Hij doodzieke mensen weer gezond. Ja, Hij riep een paar keer zelfs iemand terug uit de dood.

34. Zie Lukas 2:23 en Johannes 6:42.

35. Lukas 1:26-37 en Mattheüs 1:18-21.

Jezus Zelf heeft nooit ontkend dat Hij zowel mens als God was. “*Ik en de Vader zijn één*”, zei Hij onbekommerd. En “*Ik ben uit de hemel neergedaald, en keer daar ook weer naar terug*”.³⁶ Begrijpelijk dat de mensen in Zijn dagen dit wel heel ver vonden gaan. Ze kenden Hem als iemand die in hun streek opgegroeid was. Ze kenden Zijn ouders. En dan zou Hij uit de hemel neergedaald zijn?! Maar Jezus nuanceert na die geschokte reactie Zijn uitspraken niet. Inderdaad: dít zouden ze moeten geloven.

Een van Jezus’ intieme leerlingen, Johannes, heeft, later dan de andere drie evangelieschrijvers, een verslag van Jezus’ optreden geschreven waarin hij laat zien dat dít het breekpunt tussen Hem en de Joodse theologische leiders geworden is. Zij weigerden te geloven dat Hij God was.

Je zou er eens rustig de tijd voor moeten nemen om het hele Evangelie volgens Johannes door te lezen. Je kunt eerst ook volstaan met het bekijken van de volgende gedeelten daarin:

Joh. 1:1, 2, 14; 1:18;	Joh. 12:44, 45
1:34; 1:50	Joh. 14:7-11
Joh. 3:13-18; 3:31-36	Joh. 16:15, 28-30
Joh. 5:18 e.v.	Joh. 17:1-8
Joh. 6:38, 41; 6:69	Joh. 19:7
Joh. 8:19, 23, 42	Joh. 20:28-31
Joh. 10:30-38	

Johannes laat ook zien dat dít, na allerlei niet houdbare aanklachten, de diepste reden was waarom ze Jezus door Pilatus wilden laten kruisigen: “*Hij heeft Zichzelf Gods Zoon gemaakt!*”³⁷

In het vorige hoofdstuk is het Jodendom al even ter sprake gebracht. Laat ik nu nog iets meer zeggen over waarin het Jodendom van het Christendom verschilt. Ook de Joden hebben het eerste deel van de Bijbel, het oude testament. Dat vormt de basis voor hun godsdienst. Ze lezen er nog voortdurend uit in hun synagogen. Maar ze weigeren te geloven dat heel dat oude testament vooruitwijst naar Jezus die uit dat achterafdrorp Nazareth in Galilea kwam. Dat Hij de beloofde *Messias* zou zijn.

Om die reden is de evangeliebeschrijving door Mattheüs er geko-

36. Johannes 6:38-47.

37. Johannes 19:6-7.

men. De volgorde in de Bijbel van de vier Evangeliën (Mattheüs, Markus, Lukas en Johannes) wekt de indruk dat dat Evangelie door Mattheüs dus het eerst geschreven is. En dat Markus daarvan een

Blader eens door het Evangelie volgens Mattheüs en let erop hoe vaak, soms bladzij na bladzij, hij verwijst naar het oude testament: "Toen werd vervuld wat geschreven was door de profeet/in de Psalm..."

wat ingekorte versie geeft. Inmiddels zijn de geleerden het er in meerderheid over eens, dat waarschijnlijk Markus' beschrijving de eerste is. Een door hem opgetekend verslag van wat Jezus' leerling Petrus verteld heeft. En dat Mattheüs dat verslag

daarna gebruikt heeft om in de eerste plaats de Joden ervan te overtuigen hoe tal van puzzelstukjes uit het oude testament, de boekrollen van de Joden, op hun plaats vallen in het leven en optreden van Jezus. Waarna ook Johannes nog eens heeft aangewezen hoe Jezus voortdurend geloof in Hem vroeg als de uit de hemel gegeven Zoon van God.³⁸

Toch hebben deze speciaal voor hen geschreven boeken de Joden niet overtuigd. Integendeel, juist zij zijn in de eerste tijd na Jezus' terugkeer naar de hemel, de meest felle vijanden van de christenen geworden. In het boek Handelingen van Jezus' apostelen staan heel wat voorbeelden daarvan. Maar ook Paulus noemt het meer dan eens in zijn brieven. En we horen het Jezus, na Zijn terugkeer in de hemel, Zelf zeggen in het laatste Bijbelboek. Daar noemt Hij de Joden maar liefst "de synagoge van de satan (= tegenstander)". En nog steeds worden Joden die wél in Jezus als hun Redder zijn gaan geloven, in de staat Israël weliswaar getolereerd, maar van tijd tot tijd gaan er stemmen op om d.m.v. een wet alle vormen van evangelieverspreiding te verbieden.

Door dit verwerpen van Jezus die ook voor hen als Redder gekomen is, is hun religie verworden tot een naleven van wetten en het uitvoeren van rituelen en vieren van feesten. Het is een bepaalde levensstijl geworden. Terwijl ze menen God nog steeds helemaal aan hun kant

38. Johannes 20:30-31.

te hebben tegenover tal van vijanden in deze wereld. Zelfs zo dat ze hun militaire acties tegen de vijanden in de omliggende landen: *Amud Anan* noemen, of in het Engels *Pillar of cloud*. Dat is een verwijzing naar de goddelijke bescherming die de Israëlieten kregen nadat ze hun slavernijverleden in Egypte achter zich mochten laten en door de Sinaï naar het beloofde land Kanaän reisden.³⁹

Is wat ik nu schrijf geen antisemitisme, of een verdediging daarvan? Nee. Antisemitisme is een afkeer van ieder met een Joodse oorsprong, ongeacht zijn of haar religie. Daartoe roept de Bijbel nergens op. Integendeel: Jezus was van moeders kant een Jood. Zijn 12 bijzondere leerlingen, de apostelen, waren Joden, de apostel Paulus was er een. Hij heeft dat meermaals openlijke erkend.⁴⁰

Maar het verwerpen van Jezus van Nazareth als de Verlosser die God in heel het oude testament beloofde – dát plaatst het Jodendom als religie tegenover het Christendom. Het Jodendom verwerpt de enige, allang gebaande, weg terug naar God. En ziet tevergeefs uit naar een Verlosser die nog zou moeten komen. Maar wie de Zoon verwerpt, heeft ook de Vader niet, schreef Jezus' leerling Johannes.⁴¹

En dan kun je niet op Zijn bescherming blijven rekenen. Je moet juist Zijn toorn vrezen.⁴²

Verwerkingsvragen

1. Herken je ook bij jezelf de neiging om te denken dat je jezelf moet, en kunt, verlossen i.p.v. dat je je laat verlossen door een Ander, die het ook echt wel kan?
2. Zou je het voortaan aandurven iemand anders die 'Jezus!' roept, ermee te confronteren hoe vreemd dit stopwoord is? Wat zou je zeggen?

39. Je leest dat in het tweede Bijbelboek: Exodus 13:21-22 en 14:5-6 en 19-20.

40. Handelingen 22:3, 1 Korinthe 11:22 en Filippenzen 3:4-5.

41. 1 Johannes 2:23.

42. Johannes 3:16-18 en 36.

3. Niet alleen Joden, ook Moslims willen niet aanvaarden dat Jezus van Nazareth behalve mens ook voluit God was. En nog steeds is. Best begrijpelijk.
Maar heb jij, na alles wat je inmiddels uit dit boekje meegekregen hebt, een weerwoord daarop?
4. Als je eraan toegekomen bent het evangelie naar de beschrijving van Johannes eens door te lezen op al de gedeelten die over het God-zijn van Jezus gaan: welk gedeelte trof je het meest?

De oorzaak aangepakt

Voor veel mensen betekent het woord 'zonde' niet meer dan 'wat jammer!'. Als ze iets kapot laten vallen, of wanneer een evenement

[illegible]

47

waar ze naar toe zouden, afgelast wordt, of zoiets. Maar het Bijbelse woord gaat veel dieper. Het geeft aan waar het van onze kant is misgegaan tussen ons en God. En waar het nog steeds mis gaat.

Het woord 'zondigen' betekent: 'tekortschieten'. En dan specifiek: naar God toe. Vroeg en vraagt Hij van ons niet 100% liefde? Voor Hem en voor de medemensen die Hij om ons heen zette?⁴⁴

Sinds de opstand tegen God in het Paradijs⁴⁵ is er geen mens meer die dat opbrengt.⁴⁶

Daarom wordt het woord 'zonde' ook vaak afgewisseld met 'schuld'. Jezus heeft ons ook zo leren bidden: "*En vergeef ons onze schulden...*". Hij heeft onze schuld bij God een keer vergeleken met iemand die vóór zijn koning gebracht wordt om verantwoording af te leggen.⁴⁷ Wat heeft deze man gedaan met wat de koning hem toevertrouwd had? In plaats van blij een stuk winst voor zijn koning op tafel te kunnen leggen, moet hij bekennen gigantisch bij hem in de schuld te staan. In die tijd 10.000 talenten. Een onvoorstelbaar hoog bedrag. Vandaag zou dat miljarden euro's zijn! De man heeft de eigendommen van zijn heer voor eigen plezier compleet erdoor gejaagd. Zodat de koning aanvankelijk woedend besluit hem voorgoed de laan uit te sturen. Zijn hele hebben en houden wordt verbeurdverklaard. En de opbrengst van die verkoop is voor de koning. Als schadeloosstelling. Al zal het nooit de schade kunnen vergoeden die de koning is aangedaan.

Is God zo? Een schuldeiser die arme sloebers eerst veel te hoge leningen heeft laten afsluiten, daarna veel te hoge rente is gaan vragen en ze nu in de tang heeft: "Betalen, en anders!" Nee, je moet Hem wel recht doen en dit voorbeeld eens op je laten inwerken. Hij komt hier naar ons toe als de Koning die een groot deel van Zijn bezit zomaar wilde toevertrouwen aan Zijn dienaren. Om het voor Hem te behouden. Zo heeft God toch ook met ons mensen gedaan? Hij gaf ons deze

44. Het kwam al ter sprake in punt 4 van hoofdstuk 5.

45. Zoals kort besproken in hoofdstuk 6.A.

46. Paulus werkt dat uitvoerig uit in Romeinen 3:9-19.

47. Mattheüs 18:23-27.

prachtige wereld in handen. Waar we dagelijks gebruik van mogen maken en ook mogen genieten. Dieren en planten, de bodem met al die kostbare grondstoffen erin, en met het voedsel dat die jaar in jaar uit oplevert, medicijnen, vindingen van de techniek, lucht die wij inademen maar waar we met onze vliegtuigen en ruimtevaartuigen ook dwars door heen vliegen. Een huis en een auto, een bed om in te slapen. Maar ook medemensen om ons heen, mannen, vrouwen en kinderen. Met mogelijkheden van vriendschappen, huwelijken, voortplanting... Wij mogen er elke dag mee omgaan alsof het van onszelf is. Als we ons maar bewust blijven dat het niet van onszelf is! En niet vóór onszelf. Want onze hemelse Koning heeft het ons in handen en onder de voeten gegeven om er winst mee te boeken voor Hem. Uit liefde voor Hem. Dat we Hem er blij mee willen maken. Hij gaf ons immers deze ene opdracht mee: *“Heb Mij lief met heel je hart...”* En daarom mag Hij nu rekenschap vragen.

Maar dan hebben wij dus, net als die dienaar in dat verhaal, een gigantische schuld opgebouwd. Met geen mogelijkheid terug te betalen. Welk mens gaf en geeft God ooit dagelijks constant 100% dankbare liefde? Heb jij altijd en overal je medemensen net zo lief als je jezelf liefhebt? Stapelt het tekort zich niet maar steeds meer bij ons op?

God kan dat niet door de vingers zien. Hij wil die schuld vereffend zien. Hij wil “voldaan” op die enorm opgelopen rekening kunnen schrijven. Afbetaald.

Dat lijkt misschien toch wel keihard. Toch is het dat niet. Stel toch dat God Zijn eis zou laten vallen dat we Hem en onze medemensen voor 100% lief moeten hebben. Zou het er daar beter van worden op aarde? God toont met Zijn eis, dat wij wel veranderd zijn, maar Hij niet. Hij is nog steeds de God van het Paradijs. En daar wil Hij met ons ook naar terug. Al zijn wij van dat hoge niveau afgevallen – we spreken immers van onze ‘zondevál’ – Hij staat nog steeds daarop.

Zijn Zoon Jezus is daarom de zonde als de oorzaak van alle ellende komen aanwijzen. Zijn heraut, Johannes de Doper begon daar al mee. “Bekeer jullie!” was zijn oproep. En die onderstreepte hij door men-

sen te dopen: hij drukte hen een ogenblik onder in de Jordaanrivier. Om daarmee symbolisch te zeggen: “Je verdient het voor straf voor goed te verdrinken. Je bent voor God te smerig om aan te pakken. Maar Hij wil je niet kwijt! Je mag als een nieuwe mens, schoongewassen van je zondes Schuld, uit het water weer omhoogkomen. Je wordt niet voorgoed verbannen uit Gods Koninkrijk. Maar je mag met een kwijtgescholden Schuld daarin verder. Daarvoor moet je bij de Kroonprins van dat Rijk zijn wiens heraut ik ben. Hij gaat je van je Schuld afhelpen”.

Toen Jezus vervolgens Zelf ging optreden, legde Hij ook veelvuldig de vinger bij de zonde als de oorzaak van de ellende.⁴⁸ Heel opvallend deed Hij het toen een paar vrienden een verlamde man bij Hem brachten, in de hoop dat Hij hem zou kunnen genezen. Die vrienden hadden veel vertrouwen in Hem: toen ze niet door de mensenmassa heen konden komen, gingen ze het platte dak op, braken het dak open en lieten de verlamde man voor Jezus voeten zakken. Wat zegt Jezus dan? “Sta maar op, rol die draagmat maar op en ga naar huis”? Ja,

- Jezus noemde in zijn vertelling niet waaróm en hóé die koning dat kon doen. Want voor Jezus lag op dat moment de spits van het verhaal in het vervolg: wat deed hij die zoveel kwijtgescholden kreeg, vervolgens met een mededienaar die hem misschien € 20,- schuldig was. Kun je, als je vraagt: “*Vergeef mij mijn schulden*”, er ook met een eerlijk geweten achteraan zeggen: “...zoals ook ik anderen die bij mij in de Schuld staan vergeef”? Dat is een belangrijk onderdeel van Jezus’ onderwijs. Mattheüs schreef daar al eerder over in hoofdstuk 6:9-15.

uiteindelijk wel. Maar niet meteen. Hij zei eerst alleen: “Kind (van God), je zonden zijn je vergeven”.⁴⁹ En daarna liet Hij bewust een stilte vallen.

Moesten die vrienden op het dak hun makker nu maar weer ophijzen en naar huis dragen?! Maar hier wilde Jezus deze verlamde, z’n vrienden en al de aanwezigen leren, dat eerst de óorzaak van

48. Johannes 8:21, 23-24 en 9:40-41.

49. Markus 2:1-5.

alle lijden weg moet: de zonden. Echte genezing komt er pas door vergeving.

En die kun je krijgen. Want God vergeeft graag! Dat typeert de God die Zich door de Bijbel laat kennen.⁵⁰

En zo gaat het ook in die vergelijking die Jezus vertelde. Immers, wat doet die koning met die dienaar met z'n torenhoge, nooit meer weg te werken schuld? Krijgt hij de straf die hij verdient? Nee, de hele schuld wordt hem in één keer kwijtgescholden! Wanneer die dienaar schuld bekent en om geduld vraagt, haalt de koning zomaar een streep door de rekening. De man hoeft niet eens in termijnen terug te betalen.

Doet God dat ook zomaar?! Nee. Bij andere gelegenheden heeft Jezus wel heel duidelijk gemaakt, dat het bij God zó snel nu ook weer niet gaat. God kán immers onze schuld niet zomaar door de vingers zien. Maar Hij hoeft dat ook niet. Want Hij, Jezus, is gekomen om onze schuld voor Zijn rekening te nemen. Zodat Hij die bij God kan vereffenen. In dat verhaaltje mist deze schakel: dat de Koning Zijn eigen Zoon erbij roept. En Hem borg maakt voor Zijn knecht. Hij zet de schuld van de knecht op rekening van Zijn Zoon. En vervolgens wordt die Zoon dan met heel Zijn hebben en houden verbeurdverklaard. Zodat deze Zoon voor de knecht betaalt en hem vrijkoopt.

Want dat is wat God gedaan heeft. God schold en scheldt ons onze schuld niet zomaar kwijt. Maar Hij zette die op rekening van Zijn Zoon. Die naar de aarde gekomen is *“om Zijn leven te geven als een losprijs voor velen”*.⁵¹ En de echo van die woorden vinden we in de brieven van Zijn volgelingen.⁵² Gods Zoon betaalde de voor ons onbetaalbare schuld. Hij bewerkte verzoening door vol-doening.

Zoek eens op via Google wat pater Kolbe in de Tweede Wereldoorlog in het kamp Auschwitz gedaan heeft.

Vergelijk dat eens met wat Paulus schrijft over wat Jezus voor ons gedaan heeft: Romeinen 5:7-10.

Waarin overtreft Jezus Kolbe?

50. Om nog een paar voorbeelden te noemen: Exodus 34:5-7, Psalm 103:10 en 130:3-4, 1 Timotheüs 1:12-16.

51. Zo horen we het Jezus Zelf zeggen in Markus 10:45.

52. 1 Timotheüs 2:5-6 en 1 Petrus 1:18-19.

Verwerkingsvragen

1. Ben je door dit hoofdstuk beter gaan beseffen hoe schuldig je staat tegenover je Schepper die ook jouw Vader wil zijn?
2. Dit hoofdstuk maakte duidelijk dat wij niet zelf onze schuld bij God kunnen wegwerken. Een Ander, Gods Zoon die mens werd, Jezus, deed dat voor ons.
Waarom zouden wij het toch heel moeilijk vinden alleen van genade te leven? Denk eens terug aan wat de duivel Adam en Eva wijsmaakte.
3. De christelijke leer heeft de eeuwen door veel nadruk gelegd op het zondig zijn van de mens. Waarom zou dat zijn?

Hoofdstuk 10

Alleen verzoening door voldoening

Besluit de zitting
Beschikking (D)
17/1774 - Interimrecht
Rechtspraak

Page: 1 van 1
Overzichten: 2
Documenten: 20/20/00
Fachbereich: 9/4 Juris
Maximalpunkte: 20,00 Punkte
Fachkurs: 307000

Fachname: _____

nr: _____

Beurteilung: _____	Absolut: _____	Relativ: _____
Summe: _____	1 _____	200,00 _____
Noten (1-10): _____		100,00 _____
Ben. (21-25): _____		14,00 _____
Summe (21-25): _____	6,00 _____	25,00 _____
Abgabedatum: 17.09.2022 12:00:00 Uhr		

U bent uiteindelijk versnoodt om uw bij te dragen aan het behalen van de maximale score van 25,00/25

U heeft alle behaalde punten behaald en behoudt uw behaalde punten behoudt de behaalde score van 25,00/25

U heeft alle behaalde punten behaald en behoudt uw behaalde punten behoudt de behaalde score van 25,00/25

“Voldaan” – dat schreef men vroeger meestal op een rekening, nadat die betaald was. Vaak met een handtekening erbij. Tegenwoordig is het meestal: “Betaald”. Dat wil God ook op de torenhoog opgelopen rekening kunnen schrijven die wij bij Hem hebben. Want zo alleen kan het weer echt goed komen tussen Hem en ons. Dát is bedoeld met de titel van dit hoofdstuk. Want dát is Gods eigen Zoon vanuit de hemel hier op aarde komen be-

werken: verzoening door voldoening.

Maar hoe? Hóé kon Hij die bewerken? Hoe vereffende Hij onze schuld? Wat kostte Hem dat? Zijn eigen leven.

Zijn bloed.

Ja, het bloed van Jezus wordt in de Bijbel heel wat keren ons redmiddel genoemd. Het betaalmiddel waarmee Hij onze schuld bij God kon wegwerken. Zijn bloed is de vervulling geworden van de stromen bloed die er in de

Bijbelteksten over
Jezus' bloed zijn o.m.:
Romeinen 3:25
Romeinen 5:8, 9
Efeze 1:7
Kolossenzen 1:19, 20
1 Johannes 1:7

eredienst van Gods volk eeuwenlang vloeiden. Al vanaf de verlossing uit Egypte.⁵³

Toen God Zijn volk bevrijdde uit de slavernij van Egypte ging dat met een stroom bloed gepaard. Nadat de farao zich door negen schokkende plagen niet had willen laten waarschuwen. In een 10^e en laatste plaag doodde een wraakengel van God in Egypte zowel alle eerstgeboren zonen van de Egyptenaren als ook van het vee elk eerstgeboren jong.⁵⁴ Maar deze doodsengel ging de deuren van de Israëlieten niet zomaar voorbij. Want van zichzelf waren zij geen haar beter dan die Egyptenaren. Ook zij verdienden die straf. Maar in hun geval mochten ze huis aan huis een lam of bokje doden en het bloed van dat dier rondom de deuropening smeren. Plaatsvervangend bloed! Zodat Gods engel die deuren voorbij kon gaan: daar h  d al bloed gevloeid.⁵⁵

Lees eens:
Johannes 1:29 en 36.
Hoe noemt Johannes de Doper Jezus tweemaal?
Waarom zullen Zijn leerlingen toen meteen gedacht hebben?

Zo leerde God Zijn volk toen al: ook jullie verdienen het te sterven, maar ik verleen jullie gratie omdat eens Iemand anders Zijn bloed in jullie plaats zal geven.

Na die bevrijding uit Egypte heeft God in de Sinaiwoestijn, bij de berg Horeb, de eredienst voor Zijn volk voor de komende eeuwen vastgelegd. De viering van de bevrijding uit Egypte moest voortaan elk jaar gevierd worden. Met elk jaar dat ceremonieel met dat lam. Maar dat bloed moest niet maar eenmaal per jaar vloeien. Van nu af moest dat elke dag stromen, meerdere keren. Bij het heiligdom dat ze voor Hem moesten oprichten.

Omdat God nu het centrum van hun bestaan wilde zijn, wilde Hij ook tussen hen wonen, in een eigen tent die was ingericht als een paleis. Daarin kwam geen beeld van God te staan, zoals bij andere religies de aanbidders een beeld voor hun god maakten en in een tempel plaats-

53. Zie hoofdstuk 6.D.

54. Exodus 11:4-6 en 12:29-30.

55. Exodus 12:12-13.

ten. “Mijn Náám zal daar wonen”, zei God. Die Naam “IK BEN ER”.⁵⁶ Dat moest genoeg zijn. In Zijn heiligdom stond wel Gods symbolische draagtroon (‘ark’ of ‘verbondskist’ genoemd). Helemaal achterin, achter een zwaar gordijn waar niemand mocht komen. Op dat gordijn waren daarom engelen geborduurd, die als hemelse soldaten de toegang tot Gods privévertrek blokkeerden.⁵⁷ Zoals engelen eens, toen de mens na zijn opstand tegen God uit het paradijs verdreven werd, de toegang tot het paradijs bewaakten.⁵⁸ Dat symboliseerde dat God een LAT-relatie met mensen had: living apart en toch together. Of in dit geval eigenlijk andersom: Hij wilde: together, maar het moest nog wel apart blijven.

En dan moesten er ook dagelijks dierenoffers bij dit heiligdom gebracht worden. Niet als cadeautjes, goedmakertjes van de mens voor hun God. Maar als een voortdurende herinnering aan de schuld van de mens. Bij elk dier dat ge-

In Psalm 50:7-13 en Hebreëen 10:1-4 kun je lezen dat dierenoffers voor God niet als cadeautjes bedoeld waren, maar als herinnering aan de ernst van de zonde.

offerd werd, moest de mens beseffen: niet dat dier, maar ik verdien het te sterven. Ik verdien de doodstraf door mijn tekortschieten in liefde voor God en de medemensen. Die offers namen geen zonden weg, die brachten de zonden alleen maar onophoudelijk in herinnering.⁵⁹

Zo leerde God Zijn volk door al dat offerbloed toen al, dat er alleen verzoening met Hem kon komen door voldoening. Maar ook dat een dier de schuld van mensen niet kan goedmaken. Er zou een priester moeten komen die Zichzélf wilde opofferen voor de schuld van zijn medemensen. Die in hun plaats met zijn bloed de straf op de zonde zou dragen. Een plaatsvervanger voor allen.

56. Zie Deuteronomium 12:5, 11, 21 en 1 Koningen 8:27-29.

57. *Cherubs* worden ze genoemd, om ze te onderscheiden van andere engelen die andere taken hadden, zoals het overbrengen van boodschappen naar de aarde.

58. Genesis 3:23-24.

59. Hebreëen 10:3-4.

Daarom liep er bij en in Gods heiligdom ook elke dag een bijzondere priester rond. De hoge-priester werd hij genoemd. Hij mocht als enige één keer per jaar even tot achter dat gordijn, dat Gods privévertrek afsloot, komen. Op de dag waarop God Zijn volk een grote schoon-

maak liet houden. Een grote verzoendag.⁶⁰ Dan bracht deze hoge-priester een schaal vol dierenbloed mee, om daarvan op en voor Gods tróón te sprenkelen. En zo symbolisch verzoening voor het hele volk te vragen door deze tijdelijke, plaatsvervangende voldoening.

Ja, hij vroeg dat niet alleen voor zichzelf maar ook voor het hele volk. Hij was hun vertegenwoordiger bij God. Dat was ook te zien aan het ambtsgewaad dat hij droeg: 12 edelstenen op zijn schouders en 12 op zijn hart. Met daarin gegraveerd de namen van de 12 stammen die samen het volk Israël vormden.

Er zou nog veel meer te vertellen zijn over de symboliek in Israëls eredienst. Maar dit is wel genoeg om je te laten zien hoe daarin al op verschillende manieren vooruitgewezen werd naar het soort Verlosser dat Gods volk, nee: de hele wereld, nodig had. Een Hoge-priester die ons allemaal vertegenwoordigde bij God. En in onze plaats met Zijn eigen bloed verzoening voor onze schuld zou bewerken door voor ons de rekening te voldoen.

In de Bijbel wordt de eredienst van het oude testament daarom een “*voorafschaduwing*” genoemd van wat God in de toekomst zou geven. Snap je het beeld?

60. Je leest daarover in Leviticus 16.

Stel, jij staat op iemand te wachten. Hij moet om de hoek komen. Terwijl hij dichterbij komt, schijnt de zon in zijn rug. Zijn schaduw valt dus voor hem op de straat. Dus jij ziet zijn schaduw al komen, terwijl hij zelf nog niet de hoek om is. Maar je ziet aan zijn schaduw: hij komt eraan.

Zo was de schaduw van Jezus Christus, die al naar ons onderweg was, al zichtbaar in het oude testament.

Maar dan kun je ook begrijpen waarom de kerk van Christus vandaag niet meer al die onderdelen onderhoudt van de eredienst toen. Nu

Christus Zelf zichtbaar is geworden, zeg maar: 'om de hoek gekomen is', hoeven wij niet meer naar Zijn schaduw te kijken. Wij kijken nu naar wat de Bijbel ons vertelt over Hemzelf. En over wat Hij voor ons inmiddels gedaan heeft. En nog steeds doet. Door Hem is er nu echt: verzoening door voldoening

En dat God deze betaling voor de schuld van mensen geaccepteerd heeft, liet Hij wel heel indrukwekkend weten op het moment dat Jezus stierf aan dat kruis op Golgotha. Want toen scheurde dat zware gordijn in de tempel in Jeruzalem opeens van boven naar beneden open!⁶¹ Daarmee liet God weten dat een LAT-relatie niet langer hoeft. Door dit offer van Jezus ligt de weg naar Hem nu open!

Verwerkingsvragen

1. Wat is het verschil tussen de dierenoffers die in andere religies gebracht werden, en nog steeds worden, en de dierenoffers die God aan Israël voorschreef?

61. Mattheüs 27:50-51 en Lukas 23:44-46.

2. Veel mensen, ook christenen, hebben er moeite mee te moeten aanvaarden dat God bloed wilde zien voordat Hij onze schuld vergeven kon. Jij ook?
Kun je de blijde boodschap van de Bijbel overhouden als je dit element eruit zou filteren?
3. De Israëlieten woonden in Egypte in een aparte provincie, Gosen. Waarom zou God ervoor gekozen hebben dat de doodsengel die door heel Egypte trok ook langs alle huizen van de Israëlieten moest gaan? Waarom vond Hij bloed alleen bij de toegangsweg(en) van de provincie niet voldoende?
4. In de kerkdiensten van de Rooms Katholieke Kerk wordt nog steeds een offer, het 'misoffer', gebracht door een 'priester' bij het 'altaar' voor in de kerk. Waarom is dat in strijd met wat de Bijbel zegt over het offer dat Jezus voor ons bracht?

Hoofdstuk 11

Een lijdende Verlosser?!

Al de eeuwen door is er vreemd aangekeken tegen de kern van de boodschap van de Bijbel, dat de wereld gered en het mensdom alleen verlost kan worden door een Verlosser die bereid was om te lijden. Dat was tijdens Jezus' leven op aarde al zo. En na Jezus' terugkeer naar de hemel schrijft de apostel Paulus dat Joden zich daaraan ergeren (zoals ze vandaag nog altijd doen) en dat heidenen het maar een raar verhaal vinden.⁶²

Die ergernis zag je al bij Petrus, een van Jezus' voornaamste leerlingen. Toen Jezus hen erop ging voorbereiden dat Hij in Jeruzalem zou moeten lijden, zelfs gedood worden, nam Petrus Hem apart en zei verontwaardigd dat God dat heus niet zou laten gebeuren.⁶³

Na Jezus' opstanding is Petrus pas gaan begrijpen dat Jezus móést lijden om ons te kunnen verlossen. In de brief die hij later geschreven heeft en die in de Bijbel opgenomen is, wijst hij daar ten minste 4x op: 1 Petrus 1:11, 2:21, 3:18 en 4:1.

Gods volk had eeuwen uitgezien naar een kóning die hen zou komen verlossen. Een nieuwe David, zoals God hun beloofd had. Daarom is Jezus ook in het geslacht van David geboren.⁶⁴ En wekte Hij daarom als zoon van David ook verwachtingen bij de mensen, toen Hij ging optreden. En mensen die graag beter wilden worden, riepen Hem: “Jezus, zoon van David, ontferm U over mij!”⁶⁵

62. 1 Korinthe 1:22-23.

63. Mattheüs 16:21-23.

64. Mattheüs 1:17, Lukas 1:26-33 en Romeinen 1:1-4.

65. Mattheüs 20:30.

En toen Jezus meer dan 5000 mensen tegelijk te eten had gegeven

David was een van de beste koningen die Gods volk in de tijd van het oude testament gehad heeft. Bijna geen koning na hem kon tippen aan David. David was een koning met hart voor zijn volk. Daarom beloofde God, wanneer Hij de komst van de grote Verlosser aankondigde, een nieuwe David: Jeremia 23:5-6 en 30:8-9 Ezechiël 34:23-24 en 37:24

van maar 5 broden en 2 vissen, wilde de massa Hem met geweld meeneemen naar Jeruzalem om Hem koning te maken.⁶⁶ Ze wilden een verlosser-koning die hen van de Romeinse overheersing zou bevrijden, en van het koningshuis van Herodes.

Maar deze Koning moest eerst Priester zijn, en Zichzelf offeren voor de schuld van Zijn volk bij God. En dus was Zijn

levensweg voorlopig een lijdensweg.

Jezus heeft veel moeite gedaan Zijn kring van volgelingen op deze lijdensweg voor te bereiden. Zij vertellen het zelf achteraf in de Evangeliën die ze geschreven hebben.

Hij heeft zelfs al gezegd op welke manier Hij gedood zou worden: aan een kruis.

Na Zijn opstanding heeft Jezus Zijn volgelingen herinnerd aan wat Hij gezegd had: Lukas 24:1-8, 13-27, 44-46. Marcus noemt het ook: 16:14

Hij vergeleek dat tegenover een Joods theoloog met een koperen slang die Mozes op een gegeven moment aan een lange stok omhoog moest houden tussen door giftige slangen gebeten Israëlieten.⁶⁷

Die gifslangen had God gestuurd omdat die Israëlieten maar bleven mopperen en klagen over de reis die ze na de bevrijding uit Egypte moesten maken door de woestijn, op weg naar Kanaän. Terwijl velen al stierven door het gif van die slangen was die omhooggehouden slang van koper hun enige reddingsmiddel. Vreemd, ja. God vroeg wel veel geloof. Zou dát hen, ook al gebeten, echt kunnen helpen? Maar wie God geloofde op Zijn woord stierf niet, maar werd van deze verdiende straf gered. “Datzelfde gaat ook met Mij gebeuren”, had Jezus tegen die theo-

66. Johannes 6:14-15.

67. Numeri 21:4-9 en Johannes 3:14.

loog gezegd. “Ik word net als die slang aan een (kruis)paal opgehangen. En ja, dan is er veel geloof nodig om erop te vertrouwen dat Ik het enige redmiddel ben dat jullie van de verdiende straf van God kan redden. Dat Ik aan jullie het leven als het ware uit de dood kan teruggeven. Maar alleen dat geloof wordt je redding. Anders ga je voor eeuwig verloren”.

Zelfs nog aan de vooravond van Zijn sterven, toen Jezus met Zijn kleine kring van 12 speciale leerlingen voor het laatst de bevrijding uit Egypte herdacht, aan de jaarlijkse Paschamaaltijd, bereidde Hij hen op dat aanstaande sterven van Hem voor. Ja, Hij maakte aan die tafel, i.p.v. dat doodgebloede lam, brood en wijn tot het monument dat voortaan moest herinneren aan Zijn dood, waardoor Hij voor ons het leven zou terugverdienen. Voortaan moesten ze aan een nog veel grotere bevrijding dan die uit Egypte terugdenken. “Doe dít (dat speciaal eten van gebroken brood en drinken van rode wijn) tot *Mijn* gedachtenis”, zei Hij.

Toch wilden, ondanks al die aankondigingen, ook Jezus’ meest vertrouwde volgelingen er maar niet aan dat Hij alleen door te lijden hun Bevrijder kon worden. En daardoor maakten ze het lijden voor Jezus alleen nog maar zwaarder.

Na Zijn kruisdood en de ook steeds al aangekondigde opstanding uit de dood, is dat dan ook Zijn verwijt: “Ik had het toch gezégd?”.

Maar na Jezus’ opstanding begrepen Zijn leerlingen de noodzaak en de zin van dat lijden. En het werd de kern van hun boodschap waarmee ze de wereld in trokken. Ook al vonden Joden het nog steeds een irritante boodschap en lachten heidenen schamper om dat rare verhaal, Jezus’ leerlingen lieten zich daar

niet door afschrikken. Zij vroegen – zoals Petrus in zijn eerste brief – aandacht voor een Jezus die móést lijden, zoals de profeten vroeger het al hadden aangekondigd. En waarom dat moest. In hun eigen erediens

Bijbelteksten waarin naar Jezus als de gekruisigde Verlosser wordt verwezen zijn bijv.:
Handelingen 2:23
2 Korinthe 1:17-18 en 23
1 Korinthe 2:2
Galaten 6:12-14
Efeze 2:16
Kolossenzen 1:20.

was immers al de eeuwen door de symboliek van de offers daar een richtingwijzer van geweest.⁶⁸ En dat *kruis* waaraan Jezus had moeten sterven werd hun herkenningsteken. Je komt het nog overal in de wereld tegen, op kerktorens, in kerkgebouwen, bij christenen thuis, in hangertjes of speldjes die christenen dragen...

Was dat kruis dan zo belangrijk bij de doodstraf die Jezus in onze plaats onderging?! Zou het verschil gemaakt hebben als Hij was onthoofd? Of gestenigd, zoals kort na Jezus' terugkeer met een van zijn volgelingen, Stefanus, gebeurd is?⁶⁹ Toch wel. Dáárom kondigde Jezus Zelf van tevoren al aan dat Hij aan een paal gehangen zou worden. Die straf was nl. in Gods Wet door God Zelf voorgeschreven voor iemand die een nog zwaardere straf dan de doodstraf verdiende.⁷⁰ Niet iedereen die in Israël de gebruikelijke doodstraf kreeg, was daarmee voor God ook een voor eeuwig vervloekte. We kennen voorbeelden in de Bijbel van mensen die, voordat ze gestenigd werden, eerst hun schuld nog berouwvol beleden hebben. Maar in uitzonderlijke gevallen van een totaal goddeloos respectloos gedrag tegenover God, werd destijds iemand gedood en daarna aan een paal opgehangen. De rechters leverden met dat gebaar zo iemand als 't ware aan God uit. Met de ophanging van dat lijk wilden ze voor iedereen duidelijk maken: wij kunnen maar de helft van de straf voltrekken; wij kunnen alleen het lichaam van deze mens doden. God moet de rest van de straf die hij of zij verdiend heeft voltrekken. Want deze mens verdient het dat God hem of haar voor eeuwig vervloekt. Met afschuw van Zich afduwt. En de eeuwige dood van de hel instuurt.⁷¹

De Joodse leiders vonden dat Jezus déze erge straf moest krijgen. Hij, maar een mens, had immers steeds beweerd dat Hij God is? Maar dan zou Hij, die zoveel aandacht van massa's mensen op Zich gevestigd had, het liefst nog levend aan een paal opgehangen moeten wor-

68. Handelingen 3:18, 17:1-3.

69. Handelingen 7:52-60.

70. Deuteronomium 21:22-23.

71. Jezus waarschuwt daarvoor in Mattheüs 10:28.

den. Zodat ze nu met z'n allen spotten konden met Zijn zogenaamde God-zijn, voordat Hij stierf. Alleen, daarvoor hadden ze de hulp van de Romeinse gouverneur, Pontius Pilatus, nodig. Zelf hadden ze voor die speciale straf niet de bevoegdheid. Maar de Romeinen pasten toch geregeld de kruisdood toe?

Pilatus wilde daar eerst niet aan meewerken. Tot vijf keer toe zei hij geen schuld in deze Jezus te vinden! Op het laatst waste hij zelfs demonstratief zijn handen.⁷²

Om daarmee aan te geven: Ik wil geen vuile handen maken aan deze onschuldige. En toch zwichtte hij voor de aandrang van de Joodse leiders.

Jezus wist waarom. Hij zei het ook tegen Pilatus: “*U zou geen macht over Mij hebben als die u niet van boven gegeven was*”.⁷³

God wilde het zo, dat deze Onschuldige deze vervloeking moest ondergaan. Omdat dát de straf is die wij mensen allemaal verdienen.

De apostel Paulus werkt dat uit in zijn brief aan de Galaten: ieder die denkt door netjes de wet na te leven bij God wel in een goed blaadje te komen, vergist zich. Je haalt je juist steeds meer Gods vloek op de hals. Daar waarschuwt het oude testament duidelijk voor: “Vervloekt is ieder die zich niet houdt aan alles(!) wat geschreven staat in het boek van de wet”.⁷⁴ Honderd procent dus. Maar Christus heeft ons vrijgekocht van de vloek van de wet – Hij vereffende voor ons de rekening – door voor ons een vloek te worden. Want er staat geschreven: “Vervloekt is ieder die aan een hout hangt”.⁷⁵

Door deze *vloed*dood bewerkte deze lijdende Verlosser dat wij weer van Gods *zegen* mogen leven. In plaats dat God ons – terecht – met afschuw wegduwt, haalt Hij ons weer liefdevol naar Zich toe. Omarmt en beschermt Hij ons. Kan Hij voor ons weer de God zijn zoals Hij die ook was voor de eerste mensen.⁷⁶

72. Mattheüs 27:23-24.

73. Johannes 19:11.

74. Deuteronomium 27:26 en Galaten 3:10.

75. Galaten 3:13.

76. Genesis 1:28.

En zoals Hij het **Abraham** al in het vooruitzicht stelde.⁷⁷

Verwerkingsvragen

1. Hoe noemde Jezus Zijn leerling Petrus, toen die Hem de gedachte uit het hoofd wilde praten dat Hij zou moeten lijden en sterven (Mattheüs 16:22-23). Wat betekent die naam ook alweer?
2. Op veel christelijke kerkgebouwen is een kruis aangebracht. Je hebt net gelezen waar dat kruis naar verwijst. Vind jij het goed dat zulke symbolen in de publieke ruimte te zien zijn? Zou je een ander symbool, misschien meer passend, kunnen bedenken?
3. Jezus heeft, voordat hij gevangengenomen en gekruisigd werd, Zelf een monument opgericht als herinnering aan Zijn kruisdood: een maaltijd met gebroken lijkwit brood en een beker met bloedrode wijn. Waarom dít monument i.p.v. een monument van Zijn opstanding uit de dood na drie dagen?
4. De Bijbel heeft het ook over mensen die Jezus a.h.w. opnieuw kruisigen: Hebréeën 6:6. Wanneer doen ze dat dan?

77. Genesis 12:2-3.

Hoofdstuk 12

Een levende Verlosser!

Een duidelijk voorbeeld van een verdraaien van de Bijbelse boodschap is de zesdelige hervertelling van de Bijbel *Het verhaal gaat...* door Ds. Nico ter Linden. En ook zijn boek *Koning op een ezel*.

Er zijn vandaag christelijke theologen die beweren dat Jezus niet echt na drie dagen lichamelijk weer uit de dood is opgestaan. Dat zouden vertelsels van Zijn volgelingen zijn, die na verloop van tijd ontstonden. Toen ze elkaar nog geregeld opzochten en samen terugkeken op de periode waarin ze dagelijks met Jezus optrokken. En dan het gevoel hadden alsof Hij er nog steeds was. En toen opstandingsverhalen zijn gaan verzinnen.

In hoofdstuk 3 van dit boek is al geprobeerd je te laten inzien dat zulk zogenaamd ‘wetenschappelijk’ lezen van de Bijbel juist heel ónwetenschappelijk is. Omdat wat er in werkelijkheid staat onnodig geweld aangedaan wordt. Alle vier de Evangelien lopen uit op de gebeurtenissen drie dagen na Jezus’ kruisdood. Hoe ook zijn eerste leerlingen eerst niet geloven konden dat hun Heer weer leefde. Er worden diverse namen genoemd van mensen bij wie je het bij het verschijnen van Lukas’ boek nog kon navragen. Ondanks alles wat Jezus al van tevoren had aangekondigd over Zijn terugkeer uit de dood. Maar ze konden er niet omheen. Want Hij stond levend en wel weer in hun midden. En om hen ervan te overtuigen dat Hij geen spook was, mochten ze Hem aanraken en at Hij voor hun ogen een stuk van een gebakken vis en een honingkoek.

Deze terugkeer uit de dood was van Gods kant een sprekend gebaar:

er is voor de schuld betaald! Wat Pilatus terecht tot vijf keer toe vaststelde: deze Mens is onschuldig, laat God drie dagen later nu ook weten door Hem weer uit de dood op te wekken.

Zoek eens na in de Bijbel hoe er meermaals niet staat dat Jezus is opgestaan, maar dat gezegd wordt dat Hij is opgewekt. Bijvoorbeeld:

Handelingen 2:24 en 13:37
Romeinen 4:24-25 en 8:34
1 Korinthe 15:4, 12-20

Want Hij die als een vervloekte godslasteraar de dood in gestuurd werd, wás Zelf zonder zonde. Hij droeg de vloek voor óns.

De apostel Paulus, die zelf eerst ook niets van Jezus moest hebben en misschien wel mee geroepen heeft voor het paleis van Pilatus: “Kruisig Hem!”, schrijft in zijn brief aan de kerk te Rome⁷⁸ dat Jezus’ opstanding uit de dood het doorslaggevende bewijs is dat Hij dus echt wél de Zoon van God en Zelf ook God is.

Maar waarom heeft Jezus Zich na Zijn terugkeer in het leven toen niet meteen aan al Zijn volgelingen laten zien? En niet aan de Joodse Raad die Hem tot de kruisdood veroordeeld had. Lees in alle vier evangeliën maar eens hoe daarover verteld wordt. Het was net of Jezus eerst verstoppertje speelde. Hij liet hen wel een leeg graf vinden, maar niet meteen ook een levende Jezus. Hij liep met een paar mensen zo’n 10 km op als een onbekende medereiziger en liet hun uit de boekrollen van het oude testament zien dat de Verlosser móést lijden. En waaróm.⁷⁹ Maar waarom kwam Hij niet meteen de stad binnenwandelen? Omringd door Zijn leerlingen? Die T-shirts ronddeelden met het opschrift: *I’m alive!* Zo maak je toch reclame? Wij zouden het wel geweten hebben... Jezus deed dat heel bewust niet. Hij wilde Zijn volgelingen bijbrengen dat het niet is: Eerst zien en dan geloven, maar andersom: Eerst geloven en dan zien. Eerst moeten je oren open en moet je luisteren naar wat Hij zegt, steeds gezegd heeft. Gelovig luisteren. En pas zo gaan ook je ogen open.

⁷⁸. Romeinen 1:4.

⁷⁹. Lukas 24:13-32.

Want dat moesten zij binnenkort aan andere mensen voorhouden. Wanneer Hij Zelf inmiddels uit beeld verdwenen was. Teruggekeerd naar de hemel.

Daarom nam Hij er na Zijn opstanding nog 40 dagen de tijd voor om Zijn leerlingen op dat vertrek voor te bereiden. Lukas noemt dat in het begin van zijn vervolgboek: de Handelingen van de apostelen. In die periode trok Hij niet meer, zoals vóór Zijn kruisdood, dagelijks met hen op. Maar verscheen Hij op eens, sprak een poos met hen, en verdween dan ook weer. Meer dan eens vertoonde Hij Zich in een andere gedaante. Zodat Zijn leerlingen Hem aanvankelijk niet herkenden. In één geval viel het kwartje toen ze Zijn vreemd (!) bevel toch maar opvolgden. Toch bleef Jezus toen die onbekende gedaante houden. Zodat de leerlingen de neiging hadden te vragen: “Wie bent u?!”. Maar ze deden het niet, want ze begrepen dat het hun Heer was. Dit vertelt een van de leerlingen die daarbij was: Johannes.⁸⁰ Zo schiep Jezus bewust steeds meer afstand. Ze moesten leren leven met een niet meer zichtbaar aanwezige Jezus, die er toch nog helemaal bij bleef.⁸¹ Maar dan vanuit de hemel.

Voorbeelden van zulke tijdelijke verschijningen tussen Jezus' opstanding en Zijn terugkeer naar de hemel lees je in:

Johannes 20:11-17

Johannes 20:19-29

Mattheüs 28:16-20

Johannes 21:1-14

Waarom daar? Voor ons gevoel zou het geweldig zijn wanneer Hij nog altijd hier bij ons op aarde geweest zou zijn. En dat je dan zomaar naar Hem toe zou kunnen gaan. Bij Hem uithuilen. Dan had dit boekje niet geschreven hoeven te worden. Jezus Zelf zou je honderd keer beter kunnen vertellen wie Hij is en welke God de ware is.

Maar besef wel dat Jezus dan juist ook weer heel weinig voor ons zou kunnen betekenen. Want Hij zou maar op één plaats tegelijk kunnen zijn. En net als jij Hem het meest nodig had, zou Hij misschien in Kenia zijn. Iederéén zou Hem willen spreken, ontmoeten. Hij zou de meesten moeten teleurstellen.

80. Johannes 21:12.

81. Mattheüs 28:20.

Daarom ging Hij terug naar de hemel om van dááruit ons allemaal tegelijk te kunnen bijstaan. De hemel is voor Christus geen vluchtoord. Ook geen rustoord. De hemel is het regeringscentrum van Gods koninkrijk. Daar staat de troon en daar komen alle draden bij elkaar. Vandaaruit worden Gods engelen naar deze wereld gestuurd en komen ze weer terug om verslag uit te brengen.

Want de hemel is dichterbij dan je denkt! Na die 40 dagen zagen Zijn leerlingen Jezus even buiten Jeruzalem loskomen van de grond – de aantrekkingskracht van de aarde had geen vat meer op Hem – en de hemel binnengaan.⁸² De schrijver van dat boek, Lukas, had aan het einde van zijn eerste boek ook al kort iets over die terugkeer naar de hemel verteld.⁸³ Ook de vrij precieze plek waar dat gebeurde: oostelijk van Jeruzalem bij de driesprong met een afslag naar Jericho en één

Door Jezus' hemelvaart is Gods belofte vervuld dat een koning uit het huis van David voor eeuwig zal regeren:
2 Samuel 7:12-16
Psalm 89:36-38
Lukas 1:32-33

naar Bethanië. Jezus maakte van die driesprong een viersprong: Hij sloeg de weg omhoog in! Richting hemel. Terwijl Hij hen zegende. Zie je het voor je? Als een priester met zegenende geheven handen verdween Hij uit zicht. Met dat op hun netvlies ingebrende beeld konden Zijn leerlingen blij naar Jeruzalem terugkeren. Want dat bleef

Hij, ook daar in de hemel: de Hoge-priester die onze schuld die wij nog dagelijks maken, nu verzoent voor Gods hemelthron. Een Hoge-priester die weet wat het is om mens hier op aarde te zijn, die weet van de macht van de satan en onze zwakheid om Hem te weerstaan. Maar ook de Hoge-priester die het afdoende offer daarvoor bracht. En daarmee Zijn Vader voldoening gaf. De Hoge-priester die de namen van allen die bij Hem die verzoening zoeken a.h.w. op Zijn hart en op Zijn schouders draagt.⁸⁴

En tegelijk is Hij daar in de hemel nu ook de Koning die alle macht in

82. Handelingen 1:9.

83. Lukas 24:50-51.

84. Vergelijk hoofdstuk 10 en de illustratie daarin.

hemel en op aarde heeft. Die vanaf de hemeltroneel de geschiedenis hier op aarde, ook van ieders mensenleven, regeert. Voor ons, van hier beneden af gezien, vaak onbegrijpelijk. Maar van bovenaf gezien verloopt het precies volgens een vast plan. En werkt alles mee ten goede. Je hebt misschien wel eens gehoord of gelezen dat Jezus nu “zit aan Gods rechterhand”. Meestal wordt dat uitgelegd als: op de ereplaats. Maar waarschijnlijk moeten we die omschrijving verbinden met wat de Bijbel op veel plaatsen in het oude testament vertelt over Gods ingrijpen vanuit de hemel hier op aarde. Dan wordt ook meermaals over Gods rechterhand gesproken. In taal die aan ons menselijk voorstellingsvermogen is aangepast. Om aan te geven dat God na Zijn schepping deze wereld niet uit handen gegeven heeft. En in de hemel niet met de armen over elkaar zit. Laat staan met de handen in het haar zit.

Over Gods rechterhand lees je o.m. in:
Exodus 15:6 en 12
Psalm 74:11
Psalm 89:14
Psalm 98:1
Psalm 138:7
Psalm 139:10
Jesaja 41:10

Hij heeft en houdt juist alles in de hand. En naast die ‘hand’ zit nu dus Jezus, de God en mens tegelijk. Het laatste Bijbelboek vertelt wat Jezus – in symbooltaal beschreven als het geofferde Lam – uit Gods rechterhand (!) ontvangt.⁸⁵ Hij krijgt het regeringsprogramma dat nog moet worden afgewerkt om tot een nieuw paradijs te komen. Hij mag nu om zo te zeggen Gods rechterhand sturen. Als onderkoning naast de grote Koning.

En zo weten christenen deze Jezus nog steeds dichtbij. Erbij. En zingen ze al eeuwen van Hem:

*“Halleluja, lof zij het Lam
die onze zonden op Zich nam,
wiens bloed ons heeft geheiligd.
Die dood geweest is, maar Hij leeft!
Die het volk dat Hij ontzondigd heeft
In eeuwigheid beveiligd.”*

⁸⁵. Openbaring 5:7.

Verwerkingsvragen

1. Er worden nogal wat Bijbels gedrukt en uitgegeven – je vindt ze soms in hotelkamers – met daarin alleen het nieuwe testament en de Psalmen. Hoe kijk jij aan tegen zo’n uitgedunde Bijbel?
2. Wanneer een aantal mensen oor- en ooggetuige zijn van een ernstig auto-ongeluk en bij het verhoor door de politie niet allemaal precies dezelfde beschrijving geven – maakt hen dat bij voorbaat onbetrouwbaar?
3. Zou het helpen als iemand die al overleden is een poosje vanuit de hemel naar de aarde zou terugkeren om mensen op te roepen zich te bekeren tot de God van de Bijbel? Wat heeft Jezus in een voorbeeldverhaal Abraham daarover laten zeggen: Lukas 16:27-32?
4. Wat hebben we eraan, te weten dat Jezus vanaf Zijn hemelthron de touwtjes hier op aarde in handen heeft?

Hoofdstuk 13

Aanwezig door de Geest

Tegen de tijd dat Jezus terugkeerde naar de hemel beloofde Hij Zijn leerlingen: “Ik blijf bij jullie, alle dagen, tot aan de voleinding van de wereld”.⁸⁶ Hij had het ook al beloofd voordat Hij gevangengenomen en gekruisigd werd.⁸⁷ Dat had toen wat raadselachtig geklonken. Pas na Jezus’ opstanding waren ze het gaan begrijpen. En gaan merken. Want hoe kan dat dan: terug zijn in de hemel en toch ook bij ons op aarde gebleven? Vergelijk het met een lamp. Stel je een zaal voor waar maar één heel sterke lamp aan het plafond hangt. Die lamp zelf hangt daar dan hoog aan het plafond, maar het licht in die lamp zet ook de hele zaal in het licht. Vergelijk Christus’ mensenlichaam met die lamp daarboven, en Zijn Godheid met het licht.

Als mens, met Zijn nog steeds menselijk lichaam, is Christus niet meer op de aarde. Maar terug daarboven, in de hemel. En toch, met Zijn goddelijke majesteit is Hij nog wel steeds bij ons hier op aarde. Vanuit de open hemeldeur straalt Zijn licht nu over ons.

Zelf heeft Hij gezegd dat Hij, samen met Zijn en onze hemelse Vader, terug zou komen in de Persoon van de Heilige Geest.

Je hebt misschien wel eens gehoord dat christenen op grond van de Bijbel niet alleen geloven dat God een Zoon heeft die ook God is, maar dat God zelfs in drie Personen bestaat. Drie Personen die toch samen één God zijn. Daarom worden mensen ook gedoopt “in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest”.

Daar kan ook ik met mijn verstand niet bij. Er is wel geprobeerd het met vergelijkingen duidelijk te maken: iemand kan thuis man en vader

86. Mattheüs 28:20.

87. Johannes 14:18-23.

zijn, op z'n werk personeelschef en in z'n vrije tijd scheidsrechter bij het amateurvoetbal. Of, een andere vergelijking: de Nederlandse vlag bestaat uit drie banen met verschillende kleuren, maar is toch één vlag. Of: water kan ook waterdamp worden, en 's winters ijs. Maar al die vergelijkingen gaan niet op. Want de Bijbel spreekt overal over één God, maar tegelijk over drie afzonderlijke en verschillende Persónen: Vader, Zoon en Geest. En die drie spreken ook met en tot elkaar. Overleggen met elkaar. Begrijpen doen we dit niet: drie en toch één, één en toch drie. Maar christenen zeggen dan niet: "Dat kán niet! Dat is in strijd met onze logica". Maar ze zeggen: "Dit gaat, net als veel meer dingen die ons in de Bijbel verteld worden, ons verstand te boven". Als je het zó zegt, erken je daarmee dat ons verstand begrensd is. Wij mensen komen heel hoog met ons denken, hoger dan elk ander schepsel. Maar op een gegeven moment zitten we tegen het plafond. Dan zeggen we niet: "Hier houdt het op". Maar: "Hier houdt het voor óns op, maar niet voor God. Voor Hem is er nog een tweede verdieping en misschien zelfs wel een derde". Lange tijd heb ik me steeds wat ongemakkelijk gevoeld wanneer ik bevraagd werd op deze onbegrijpelijke kant aan God. En wanneer ik niet met een overtuigende redenering kon aantonen dat het best kan: drie en toch één. Tot ik ging inzien dat dit juist een extra bewijs is dat deze God echt bestaat. En dat Hij ook echt Gód is en geen product van ons denken. Want wie bedenkt er nu een god die je niet begrijpen kunt! Wij zijn juist een product van Zijn denken.

Er zijn theologen die de Heilige Geest niet als de derde Persoon in de drie-enige God zien, maar als slechts een kracht, een energie die van God uitgaat. Maar de Bijbel leert het duidelijk anders. Al in het oude testament klinkt het verwijt dat Gods volk Israël de Heilige Geest *bedroefde*.⁸⁸ De waarschuwing om dat niet te doen klinkt ook in het nieuwe testament.⁸⁹ Je kunt ook de Heilige Geest proberen te *bedriegen*.⁹⁰ En wat wel doorslaggevend is: Jezus Zelf noemde de Heilige Geest die Hij na Zijn terugkeer naar de hemel zou sturen Zijn

88. Jesaja 63:10.

89. Efeze 4:30.

90. Handelingen 5:3 en 9.

*Plaatsvervanger*⁹¹, een andere *Trooster*, *Ondersteuner*, *Pleitbezorger* – allemaal betekenissen van het Griekse woord dat Hij gebruikte, die duiden op een Persoon. Je kunt wel zeggen dat er van de Heilige Geest kracht úitgaat. Maar Hijzelf is niet alleen maar die kracht.

Je kunt je afvragen waarom deze derde Persoon ‘Geest’ genoemd wordt? Zou het ermee te maken hebben dat wij ook een geest hebben? Onze denkkraft. En dat deze derde Persoon van God op die geest van ons heel direct inwerkt? Hij weet alles van de Vader en de Zoon af. Hij kan, menselijk gesproken, tot op de bodem van hun hart kijken. En Hij láát ons nu ook in Gods hart kijken. En vult daarmee ons hart.⁹² Hij stort om zo te zeggen Gods liefde in ons hart uit.⁹³ En zo bewerkt Hij bij mensen die eerst niets van God en Zijn Zoon Jezus wisten, of zelfs wilden weten, het geloof dat ze toch dáár hun redding moeten zoeken. Waardoor heel hun leven op een ander spoor komt.⁹⁴

Deze Heilige Geest is gekomen kort na Jezus’ terugkeer naar de hemel. Lukas vertelt daarover in Handelingen 2. God liet die dag in Jeruzalem heel duidelijk zien, dat Hij nog altijd bij mensen wil wonen. Maar nu ook kan wonen, want er klonk opeens als een hevige windvlaag. En toen verscheen er vuur, dat zich over iedereen verdeelde maar waaraan niemand zich brandde. Stormwind en vuur – dat waren vanouds de tekens waarmee God Zich presenteerde. Stormwind die je als een stofje wegblijes, vuur dat je verteerde als je het zou wagen te dichtbij te komen.⁹⁵ Tekens die zondige mensen op een heilige en veilige afstand hielden. Hier is God die wil wonen bij Zijn volk, maar blijf uit de buurt!

Die tekens waren er weer toen de Heilige Geest kwam: stormwind en

Over Gods verschijning
in stormwind en vuur
lees je in:

Exodus 19:16

Deuteronomium 4:11-12

Psalm 50:3

Ezechiël 1:4

91. Johannes 14:15-16, 25-26; 15:25-26; 16:5-14.

92. 12 Korinthe 2:9-16.

93. Romeinen 5:5.

94. Je ziet dat bijv. na de preek die Petrus na de komst van de Geest in Jeruzalem hield: Handelingen 2:37-41. En ook in 8:26-39.

95. Exodus 19:16, Psalm 50:3, Ezechiël 1:4.

vuur. Hier is God die wil wonen bij Zijn volk. Maar ditmaal was het niet meer: “...maar blijf uit de buurt”. Nu was het: “Blijf maar gewoon waar je bent en wees niet bang”. Want het was wel het *geluid* als van een windvlaag, maar niemand werd weggeblazen. En het waren wel allemaal vuurvlammetjes, zelfs op ieders hoofd, maar er verbrandde niets. Nog geen haar raakte verschroeid. Want de zonden zijn nu echt verzoend, door het offer van Jezus Christus. Nu kan God écht wonen bij de mensen, in vrede.

Maar dat was niet overal in Jeruzalem. Dat was alleen in die kleine gemeente van Jezus van maar ongeveer 120 mensen.⁹⁶ Terwijl heel Jeruzalem vol godvrezende Joden was⁹⁷, presenteerde God Zich met deze tekens niet in hun tempel, niet op het stadsplein, maar alleen daar waar Zijn Zoon als de Redder werd geloofd. En Petrus ging iedereen in Jeruzalem ermee confronteren dat de Jezus die zij aan een kruis wilden zien doodgaan, weer leeft. En dat Hij de Heilige Geest, naar Wie alle Joden eeuwenlang al uitkeken,⁹⁸ vanaf de hemeltroon nu naar de aarde stuurde.⁹⁹

Die preek was meteen ook een klemmende oproep: alleen Hij kan je redden! De wereld komt in brand te staan.¹⁰⁰ En dan is er maar één vluchtweg: roep de Naam van de hemelse Heer aan als je Redder.¹⁰¹ Meer is niet nodig. Maar die Heer is dus deze Jezus, die jullie gekruisigd hebben.

Is het niet bijzonder dat die visser uit Galilea opeens heel zo'n preek kon houden? Met een paar verwijzingen naar het oude testament die van een gedegen Bijbelkennis getuigden? Jezus' onderwijs in de 40 dagen na Zijn opstanding droeg vrucht.¹⁰² Je ziet het ook in de preek die Petrus een paar dagen later hield in Jeruzalem, nadat hij een verlamde man had genezen.¹⁰³ Dit was te danken aan het werk van de

96. Handelingen 1:15 en 2:1.

97. Handelingen 2:5.

98. Jesaja 44:1-3, Ezechiël 36:24-27, Ezechiël 37:1-14, Joël 2:28-29.

99. Handelingen 2:32-36.

100. Handelingen 2:10-20.

101. Handelingen 2:21.

102. Lukas 24:44-45 en Handelingen 1:3.

103. Handelingen 11-26.

Heilige Geest, die deze mensen nu scherp herinnerde aan wat Jezus vóór Zijn kruisdood hun allemaal al had gezegd.¹⁰⁴

En niet alleen deze ene Petrus werd opeens zo welsprekend. Al de leerlingen van Jezus die daar toen bij elkaar waren in Jeruzalem wisten opeens heel veel te vertellen over de grote daden die God had verricht.¹⁰⁵ Met als hoogtepunt natuurlijk het verzoenende offer van Jezus en Zijn terugkeer uit de dood. Ze rolden niet gierend van het lachen over de grond, zoals ons wel aangepraat wordt als hét bewijs dat je met de Geest vervuld wordt: een zogenaamde *Toronto blessing* (Google er maar eens op YouTube ‘Move of God’); ze begonnen ook niet onbegrijpelijke geluiden uit te stoten, woorden waar niemand een touw aan vastknopen kon, een taal die alleen God en de engelen zouden begrijpen. Nee, met de Geest vervulde christenen begonnen zinnige dingen te zeggen. Ze gingen niet over zichzelf praten. Over wat zij allemaal ervaren en meegemaakt hadden. Niet over hun grote geloof. Wie vervuld raakt met de Heilige Geest, gaat spreken over God. Over Zijn grote werken. Over wat Hij allemaal gedaan heeft. Zijn nieuwste grote wonderwerk was, dat Jeruzalem in één keer gonsde van vele (bestaande) talen en dialecten waarin het ene Evangelie doorverteld werd. God doorbrak de grenzen van alleen Israël. Van de ene kerktaal, het Hebreeuws. Alle volken moeten het nu horen in hun eigen taal. Eeuwen terug verwarde Hij voor straf de ene taal en dreef daardoor de mensheid in vele talen uit elkaar.¹⁰⁶ Nu brengt Hij hen weer samen, maar niet door weer één gezamenlijke taal, een religieus Esperanto in te voeren. Bijvoorbeeld het Hebreeuws. Of, zoals Moslims denken: het oude Arabisch waarin de Koran geschreven werd. Maar Hij bewerkt in de vele talen die er nu zijn één gemeenschappelijk gelóóf in de ene Redder, Jezus Christus. Door de Heilige Geest in wie Jezus vanaf die dag weer volop aanwezig is in deze wereld.

104. Johannes 14:25-26.

105. Handelingen 2:4-11.

106. Zie hoofdstuk 6.C.

Verwerkingsvragen

1. Ben je inmiddels al méér kanten aan God tegengekomen, dan dat Hij één God is en toch in drie Personen bestaat, die je verstand te boven gaan.
2. De komst van de Heilige Geest naar de volgelingen van Jezus in Jeruzalem ging gepaard met het geluid van een stormwind. Jezus had de Heilige Geest ook al eens vergeleken met de wind: Johannes 3:8. Wat bedoelde Hij met die vergelijking?
3. Hoe kijk jij aan tegen die christenen die leren dat je, wanneer je de Heilige Geest ontvangen hebt, tot allerlei buitengewone dingen in staat bent: duiveluitdrijving, spreken in een bovenaardse taal, gebedsgenezing...?
4. Wie is er volgens de Bijbel ook vandaag nog aan het woord wanneer wij de Bijbel lezen, of wanneer die ons wordt voorgelezen? (Zie Hebreëen 3:7-11 waar Psalm 95 aangehaald wordt. En Hebreëen 10:15-17 waar een gedeelte uit de profetieën van Jeremia aangehaald wordt. Zie ook Efeze 6:17 en Openbaring 2:7, 11, 17 en 29.)

Hoofdstuk 14

Tussentijd: een groeitijd

Jezus was nauwelijks de hemel binnengegaan, of engelen kwamen vanuit de hemel naar de leerlingen die nog diep onder de indruk naar boven stonden te kijken. Ze kwamen beloven dat Jezus' afscheid niet definitief was. Eens zou Hij terugkeren. Op dezelfde manier als waarop Hij vertrokken was: omgeven door wolken.¹⁰⁷

Waarom heeft Jezus Zijn leerlingen niet meteen meegenomen naar de hemel? Waarom heeft Hij na Zijn opstanding niet meteen het paradijs laten terugkeren op aarde en de troon van Zijn voorvader David in ere hersteld in Jeruzalem? Waarom zette Hij toen eerst de Heilige Geest aan het werk? Om Zijn werk hier op aarde voort te zetten?

In de eerste plaats al niet, omdat jij dan dit boekje nu niet zat te lezen. Je zou er niet geweest zijn. Ik evenmin. En zou het dan ook niet bij die slechts ongeveer 120 volgelingen gebleven zijn?

De tijd die God al aan Abraham in het vooruitzicht stelde¹⁰⁸, was nu aangebroken. Nu ging God alle volken weer in Zijn reddingswerk betrekken. Vanaf de komst van de Geest moest de verkondiging van Jezus als de Redder bewerken, dat er wereldwijd uit alle volken volgelingen van Hem zouden komen. Mensen die Hem niet zien. En toch in Hem geloven. Ja, Hem zelfs liefkrijgen!¹⁰⁹

Het boek Handelingen, Lukas' vervolgboek, vertelt hoe dat de eerste jaren begonnen is. En hoe het aantal volgelingen van Jezus groeide

¹⁰⁷. Handelingen 1:10-11. Zie ook Openbaring 1:7 en 1 Thessalonicenzen 4:15-17.

¹⁰⁸. Het kwam al ter sprake in hoofdstuk 5.C.

¹⁰⁹. 1 Petrus 1:8.

vanuit Jeruzalem steeds verder in het enorme Romeinse Rijk rond de Middellandse Zee. Tot in de hoofdstad Rome. Zelfs vijandschap en tegenwerking van de kant van de Joden werkte daaraan mee.¹¹⁰ Je zou het kunnen vergelijken met de pluizenbol van een uitgebloeide paardenbloem: als je daar hard tegen blaast blijft daar ogenschijnlijk niets van over. Maar aan al die wegwaaierende pluïsjes hangen zaadjes die verderop neerstrijken en uitgroeien tot nieuwe paardenbloemen.

In die eerste tijd is aan de volgelingen van Jezus de naam ‘christenen’ gegeven.¹¹¹ Zij hoorden bij de *Christus*, het Griekse woord voor het Hebreeuwse Messias, dat in het Nederlands *Gezalfde* betekent. Onder het oude verbond, de periode van het oude testament, werden priesters, profeten en koningen gezalfd met een geurige speciale olie. Dat was een symbool van Gods Heilige Geest die de ‘stank’ van de zonde

Lees eens in 2 Korinthe 2:14-16 hoe Paulus dat beeld van mensen als geurverspreiders ook gebruikt voor volgelingen van Jezus.

als ‘Geurverfrisser’ wilde wegwerken. Jezus was dé perfecte ‘Geurverfrisser’ geworden. En Zijn Heilige Geest schakelde nu ieder die Hem als Redder aanvaard had, erbij in om ook de geur van het leven verder te verspreiden: allemaal christenen, gezalfden.

Deze christenen richtten zich, overal waar ze kwamen, eerst op hun volksgenoten, de Joden. Zij hadden immers dezelfde religieuze wortels? Dezelfde boekrollen van het oude testament. Dezelfde voorgeschiedenis die God met hen was gegaan. En pas als de Joden, net als in Jeruzalem gebeurd was, in meerderheid Jezus niet als hun beloofde Redder wilden aanvaarden, gingen ze de niet-Joden aanspreken.¹¹²

Het bijzondere, waar veel mensen niet bij stilstaan, is dat God de omstandigheden zo had voorbereid dat die verspreiding in meer dan één opzicht ongehinderd kon gebeuren. Al de landen rond de Middellandse Zee waren in die tijd ingelijfd bij het immense Romeinse rijk. Hoewel al die volken wel hun eigen taal bleven spreken, kenden

110. Handelingen 8:1 vanaf de tweede zin t.e.m. vers 4.

111. Handelingen 11:26 het slot.

112. Een duidelijk voorbeeld daarvan lees je in Handelingen 13:14-15 en 42-47.

de burgers ook allemaal de ene rijkstaal: het Grieks. Daarom zijn de boeken en brieven van het nieuwe testament ook allemaal in die ene taal geschreven. En daardoor konden die door vervolging verdreven christenen in andere streken van het rijk het zaad van Christus' reddingboodschap gemakkelijk uitstrooien. Zonder eerst de taal van dat volk te moeten leren. Ze hadden daarvoor ook geen paspoort nodig om die andere landen binnen te komen, geen verblijfs- en werkvergunning. Heel de wereld van toen, het huidige Turkije, Griekenland en Rome, en ook al de landen van Noord-Afrika, lag voor hen open. En zo bracht de Heilige Geest steeds meer mensen tot geloof. Joden, maar ook mensen die leefden met de goden die door hun voorgeslacht eeuwenlang al vereerd werden. Overtuigd door het evangelie van Jezus braken ze met die afgoden én met heel de manier van leven die daarbij hoorde en gingen weer leven met en voor de enige echte God, de Vader van hun Verlosser Jezus. 'Bekering' noemt de Bijbel dat: je keert je af van je heidense verleden en keert je toe naar de enige echte God.¹¹³

Overal waar mensen gingen geloven dat Jezus gestorven was voor hun zonden, maar ook weer uit de dood opgestaan en nu vanuit de hemel Zijn verlossingswerk voortzet, ontstonden zo gemeenten. Want die gelovigen beleefden hun verlossing door Jezus niet als los zand,

Dat beeld van de gelovigen die samen één lichaam vormen kom je in de Bijbel geregeld tegen:
Handeling 2:42
Romeinen 12:4-5
1 Korinthe 10:16-17
1 Korinthe 12:12-27
Efeze 4:11-13 en 15-16
Kolossenzen 1:18 en 3:14

maar voelden zich daardoor aan elkaar verbonden als allemaal lichaamsdelen die samen één lichaam vormen. Met als 'hoofd' Jezus de Gezalfde.

Een paar voorbeelden van de beeldspraak van een herder met schapen vind je in het Psalmboek:
Psalm 78:70-72
Psalm 79:13
Psalm 80:2
Psalm 95:7
Psalm 100:3

113. Twee voorbeelden van zo'n radicale bekering kun je lezen in: Handelingen 19:18-20 en 1 Thessalonicenzen 1:2-10.

Deze gemeenten hadden daarbij wel geestelijke leiders nodig. Daarom werden in elke nieuwe gemeente meteen ‘oudsten’ aangesteld, gelovigen die het langst erbij hoorden. En ook bekwaam waren om latere gelovigen op te vangen en te begeleiden.

Deze leiders werden vaak ‘herders’ genoemd. Dat hoor je vandaag nog terug in de aanspraak ‘*pastor*’ of ‘*pastoor*’, het Latijnse woord voor ‘herder’. Hun woonhuis wordt wel ‘pastorie’ genoemd.

Dit beeld voor mensen die weer met en voor God willen leven: schapen, kudde, werd in het oude testament al veelvuldig gebruikt. Koningen werden herders genoemd, profeten ook wel. En het volk Israël heette daar vaak Gods kudde, Zijn schapen.

Jezus sloot Zich ook bij die beeldspraak aan en noemde Zichzelf: ‘de Goede Herder’.¹¹⁴ Hij greep daarin terug op wat God eeuwen eerder al had gezegd door de profeet Ezechiël.¹¹⁵ En Hij maakt Zijn leerling Petrus i.p.v. visser *hérder*.¹¹⁶

Schapen herkennen hun echte herder aan zijn stém. De taak van de onderherders, zoals Petrus in zijn eerste brief de geestelijk leiders van de gemeenten noemde,¹¹⁷ is dan ook om de stem van de Opperherder hoorbaar te maken. Door Hem steeds maar weer aan het woord te laten komen. En dat doen ze wanneer ze over Zijn verzoeningswerk vertellen. Wanneer ze Zijn aanwijzingen doorgeven over hoe wij nu weer volgens de wil van Zijn Vader moeten leven. Wanneer ze onze blik blijven richten op de hemel, waar Jezus nu is en waar Hij ook voor ons een plaats voorbereidt.

Kortgezegd: die leiders zijn er om ons te helpen *in geloof* te blijven leven. Want het is niet genoeg om tot geloof te kómen. Daarna moet je blijven geloven, zolang wij hier op aarde eerst nog zonder Jezus zichtbaar-dichtbij leven moeten. Elke dag weer. En dat is gemakkelijker

114. Johannes 10.

115. Ezechiël 34.

116. Johannes 21:15-19.

117. 1 Petrus 5:2-4.

gezegd dan gedaan. Je kunt gaan twijfelen, je aandacht kan naar andere dingen worden getrokken waardoor Jezus uit beeld raakt. Daarom komen christelijke gemeenten eeuwenlang al elke week samen, op de zondag, de eerste dag van een nieuwe week, de dag waarop Jezus opstond uit de dood. En wordt een gedeelte uit de Bijbel door een van de voorgangers uitgelicht en toegelicht. Regelmatig worden ook de twee hulpmiddelen gebruikt die Jezus Zelf meegegeven heeft als een onderstreping van Zijn beloftewoorden. Om ons extra te helpen die te blijven geloven. Het zijn: de doop en een gezamenlijke maaltijd als gemeente, die de naam 'heilig avondmaal' heeft gekregen. Beide verduidelijken en garanderen zichtbaar en voelbaar het verlossingswerk van Jezus.

De doop herinnert eraan dat wij mensen al vanaf onze geboorte van onszelf te vuil zijn om God nog onder ogen te kunnen komen. Daarom wordt een dopeling helemaal onder water gedrukt, al is later uit praktische overwegingen ook het besprenkelen van de dopeling met water ingevoerd. We zouden in dat water moeten verdrinken. Maar we mógen er als van schuld verlost mensen uit opstaan. Schoongewassen door het verzoenende bloed van Jezus. Als je in Hem als je Redder gelooft.

De heilige maaltijd, waarin brood wordt gebroken en rode wijn gegoten, is een monument dat aan Jezus kruisdood herinnert. Het kwam in hoofdstuk 10 al even ter sprake. Zoals in de eeuwen daarvoor de Paschamaaltijd aan de redding uit Egypte en aan de dood van dat plaatsvervangende lam herinnerde. Het is tegelijk een garantie bij Gods belofte dat er voor ieder die Hem gelooft echt volledige vergeving voor al zijn zonden is en de hulp van Jezus' Geest om een nieuw leven te beginnen. Dat is net zo zeker als dat wij dat brood eten en die wijn drinken. De gemeenten die aanvankelijk in alle landen rond de Middellandse Zee ontstonden, voelden zich ook één lichaam met elkáár. Ze onderhielden daarom ook zoveel mogelijk contact met elkaar. Hielden rekening met elkaar. Kwamen elkaar te hulp in tijden van moeite, zoals wanneer er ergens een hongersnood heerste.

Inmiddels zijn we meer dan 2000 jaar verder. En kijk eens hoe die groei doorgegaan is. In vrijwel alle landen van de wereld worden nu christenen gevonden. Niemand heeft dit kunnen tegenhouden. Het Romeinse Rijk bestaat allang niet meer. Andere wereldrijken zijn opgekomen en weer ter ziele gegaan. Maar het rijk van Koning Jezus, nu op de troon in de hemel, bleek niet uit te roeien. Zijn onderdanen houden nog steeds, wereldwijd nu, hun erediensten. Waarin ze luisteren naar de stem van de Opperherder, hoorbaar gemaakt door onderherders. Waarin ze tot Hem bidden en Hem bezingen met een schat van liederen die in de loop der eeuwen zijn ontstaan. En ze blijven

Heel mooi wordt die eenheid van de plaatselijke gemeenten getekend in een visioen dat de apostel Johannes, die het langst geleefd heeft, te zien kreeg. Het staat in Openbaring 1:10-20: Zeven aparte kandelaren staan symbool voor zeven concrete, bij name genoemde gemeenten. Maar tussen hen staat Jezus Christus, nu in Zijn hemelse glorie. En Hij houdt de voorgangers van die gemeenten in Zijn hand.

andere mensen oproepen om de boodschap van de Bijbel niet weg te lachen, maar serieus te nemen.

Deze gemeenten onderhouden ook nu nog contact met elkaar. Door landelijk een verband te vormen. Waarbij tegenwoordig meestal de naam ‘kerk’ gebruikt wordt. Afgeleid van een Grieks woord (kuriakè) dat ‘*Van de Heer*’ betekent. Buiten hun landsgrenzen beleven ze de eenheid met

andere christenen door geregeld in een conferentie bij elkaar te komen. Door elkaar tussentijds te bezoeken. Door e-mails en meetings via het internet. Door financiële ondersteuning waar dat nodig is.

Verwerkingsvragen

1. Heb je je er wel eens mee beziggehouden hoe het christendom de eeuwen door wereldwijd gegroeid is? En vaak, juist wanneer het onderdrukt werd, toch doorgroeide? Vind je dat we dit als een bewijs mogen beschouwen dat Jezus’ belofte m.b.t. Zijn gemeente waar gebleken is: Mattheüs 18:13-18?
2. Het is niet zo moeilijk om voorbeelden aan te wijzen, heel de geschiedenis door, van christenen die de naam en het werk van Jezus

te schande gemaakt hebben. Maar weet je ook voorbeelden van al het goede dat door het christendom tot stand gekomen is. En nog steeds tot stand komt?

3. Wat was en is feitelijk het enige middel waardoor de Heilige Geest in en door de kerk werkt in deze wereld?

Hoofdstuk 15

Tussentijd: ook een tijd van kerkstrijd

Het vorige hoofdstuk sloot af met een ideaal plaatje. Maar om het

Een kleine greep uit de moeiten die in de Bijbel al eerlijk verteld worden:

Handelingen 6:1

Handelingen 15:36-39

Romeinen 16:17-18

1 Korinthe 1:10-12

1 Korinthe 11:18-19

2 Timotheüs 4:2-4

2 Petrus 2:1-3

daarbij te laten zou niet eerlijk zijn. In hoofdstuk 2 is al even aangestipt dat door de eeuwen heen onder christenen niet alles koek en ei gebleven is. Al gauw ontstonden er ruzies, verdeeldheid, afwijking van de leer die de apostelen overgeleverd hebben, terugval in een onchristelijke levensstijl, herders die heersers werden, zich zelfs als dé vertegenwoordiger van Jezus hier op aarde lieten (en

nog steeds laten) aanbidden, zoals de paus... Met als gevolg scheuringen en tegenwoordig heel veel gemeenten die zich kerk (van de Heer!) noemen, maar onderling geen band meer hebben. En in heel wat gevallen er ook sterk uiteenlopende meningen op na houden.

Die verdrietige en beschamende ontwikkelingen zijn niet pas van latere eeuwen. Ze begonnen al in de eerste tijd na Jezus' terugkeer naar de hemel. In de Bijbel kom je ze daarom ook al tegen vanaf het boek Handelingen.

Hieraan zie je dat de Satan die in het Paradijs de mens mee kreeg in zijn opstand tegen God, ook na Jezus' verzoening van de mensenschuld op aarde en Zijn terugkeer naar de hemel daarna, de strijd nog niet opgegeven heeft. En je ziet dat hij van God ook nog ruimte

krijgt.¹¹⁸ In de hemel is Satans rol uitgespeeld. Daar heeft hij niets meer in te brengen tegen de mens, nu Jezus als hun advocaat kan aanvoeren dat de straf op de zonde al gedragen is: door Hem. Maar op aarde speelt hij nog zijn laatste troeven uit. Maar hij wint het niet! Hij werkt tegen wil en dank zelfs mee aan de vorming van een nieuw volk voor God.

Een geestelijk leider in de kerk in de tweede eeuw van onze jaartelling¹¹⁹ vergeleek de strijd van de Satan tegen Jezus' verlossingswerk eens met de slagen van een hamer op een aambeeld. Satan probeert met al z'n kracht dat werk te vernietigen, zoals een smid met een hamer op het aambeeld slaat. Maar kijk maar, dat aambeeld gaat echt niet kapot onder die slagen. Dat is zo sterk dat op een gegeven moment de hamer breekt! En als we dat beeld nog iets verder uitwerken kunnen we zeggen: de smid is bezig tussen hamer en aambeeld een nuttig voorwerp, of een fraai sieraad te vormen. En elke slag van de hamer op het aambeeld helpt daaraan mee.

Over al die verschillende kerken vandaag zou veel meer te vertellen zijn. Maar dat zou de bedoeling van dit boekje overschrijden. Voorerst is dit genoeg: als je je afvraagt waar je nu wezen moet als je serieus een volgeling van Jezus wilt zijn, let dan niet op allerlei uiterlijkheden. In de Rooms Katholieke Kerk bijv. dragen de geestelijke leiders opvallende ambtsgewaden. In andere kerken gaan de voorgangers dagelijks in het zwart. Maar waar in de Bijbel in het nieuwe testament lees je daar voorschriften over? Zouden Petrus of Paulus er zo bijgelopen hebben? Er zijn kerken die menen dat alleen een vertaling van de Bijbel in het Nederlands die in 1637 uitgegeven is, de zogenaamde Statenvertaling, Gods Woord voor ons vandaag zuiver kan doorgeven. Alsof de Heilige Geest aan een taal van eeuwen terug gebonden is! Sommige christenen menen dat we onze liederen die we in de kerk zingen alleen op hele noten behoren te zingen. En dan

118. De apostel Johannes kreeg daarover een visioen te zien in het laatste Bijbelboek: Openbaring 12:7-12.

119. Ignatius van Antiochië (geboren tussen 35-50 en overleden tussen 110-117).

ook nog heel eerbiedig langzaam. En dan mogen ze alleen begeleid worden op een orgel. Een band in de kerk is contrabande. Maar waar in de Bijbel wordt dat geleerd?!

Let vooral op deze dingen:

- Heeft de Bijbel in alles het eerste en het laatste woord? Of wordt er van alles waar wij met ons beperkte verstand niet goed bij kunnen, weg verklaard? Zoals de schepping van deze wereld in zes dagen, Jezus' geboorte als mens uit de máágd Maria, de wonderen die Hij deed, Zijn opstanding uit de dood?
- Gebruikt de kerk de twee hulpmiddelen om ons geloof te versterken, de doop en de maaltijd ter gedachtenis aan Christus' dood voor ons, zoals ze door Jezus gegeven en bedoeld zijn? Niet alsof er genezende, reddende kracht in dat water en in brood en wijn zélf zit? En niet als zouden brood en wijn onder de handen van de voorganger (priester!) echt veranderen in het lichaam en bloed van Jezus zodat Hij steeds opnieuw op het altaar voor onze zonden geofferd zou moeten worden? Het zijn symbolische hulpmiddelen die ons geloof steeds weer versterken willen.
- Durft de kerk alles wat tegen Jezus' geboden en die van Zijn Vader ingaat concreet te benoemen en waar nodig ook te bestraffen?¹²⁰ In plaats van dat overtreding daarvan maar voor ieders eigen verantwoordelijkheid gelaten wordt?
Wie hierop let moet dus allereerst naar de geestelijke leiders kijken: laten deze herders in alles niet hun eigen mening horen, maar de stem van de grote Herder? Leren zij dat wij, die voor God van onszelf geen been meer hebben om op te staan, nog leven en toekomst hebben;
- alleen door Jezus de Gezalfde, die daarvoor als God in de hemel ook mens moest worden op aarde; en niet daarnaast ook nog door allerlei dingen die wij zelf moeten bijdragen;

120. Het doen van de wil van Zijn Vader noemt Jezus een voorwaarde om het koninkrijk van de hemel te kunnen binnengaan: Mattheüs 7:21.

- alleen door te luisteren naar Gods Woorden waarmee Hij in de Bijbel naar ons toe komt, en die niet eigenmachtig gaan uitleggen als dat beter in ons straatje past;¹²¹
- alleen door die Woorden ook zonder te twifelen te geloven;
- en dat zelfs dat geloof ons nog door Hem, door Zijn Heilige Geest, gegeven moet worden. Zodat er dus geen enkele bijdrage van ons geleverd kan worden aan onze redding, maar we alleen van Gods genade afhankelijk zijn?

Kort gezegd, het moet zijn:

- ✓ alleen Jezus Christus,
- ✓ alleen Gods Woord,
- ✓ alleen geloof,
- ✓ alleen genade

De naam ‘Gereformeed’ is afgeleid van het Latijnse woord voor Hervorming: ‘Reformatie’. Dat is de beweging die in de 16^e eeuw brak met allerlei dwalingen in de Rooms Katholieke kerk, zoals heerszucht, onbijbelse verering van Jezus’ moeder Maria en van het brood en de wijn bij het heilig avondmaal. Gereformeerde kerken willen in die lijn verdergaan. Maar helaas zijn ze daar onderling weer over verdeeld. En deze naam zegt vandaag buitenstaanders niets. Een verwijzing naar Hem om wie het gaat in de kerk, Jezus Christus, ontbreekt ook in deze naam.

Waar dit je voorgehouden wordt is de goede Herder bezig Zijn kudde mee te nemen naar een nieuw paradijs.

Er zijn kerken (ze dragen meestal de naam ‘Gereformeed’) die hun voorgangers gebonden hebben aan een aantal samenvattingen van de Bijbel, belijdenisgeschriften,¹²² waarin de hoofdlijn en de kern van wat de Bijbel leert op een duidelijke en overzichtelijke manier vastgelegd zijn.

En heel wat dwalingen met een beroep op de Bijbel afgewezen worden. Ze staan achter in het kerkboek dat deze kerken gebruiken.

Verwerkingsvragen

1. Moeten christenen met een opgeheven hoofd, of met een beschaamd gebogen hoofd in deze wereld staan?

¹²¹. 2 Petrus 2:20-21.

¹²². De Nederlandse Geloofsbelijdenis, de Heidelbergse Catechismus en de Dordtse Leerregels.

2. In dit hoofdstuk zijn een paar voorbeelden genoemd van zaken die sommige kerken haast zaligmakend vinden. Ken jij nog andere voorbeelden?
3. Je moet, als het over verschillende kerken gaat, er dus op letten of de kerk alles wat tegen Jezus' geboden en die van Zijn Vader ingaat concreet durft te benoemen en waar nodig ook te bestraffen. In plaats van dat overtreding daarvan maar voor ieders eigen verantwoordelijkheid gelaten wordt. Waarom zou het niet voldoende zijn dit voor ieders eigen verantwoordelijkheid te laten?
4. Als jij een naam voor de kerk zou mogen kiezen, hoe zou die luiden?

Hoofdstuk 16

Tussentijd: gebedstijd

Was er door de christenen maar meer gebeden. Dan was er vast minder gestreden. Want een van de belangrijkste dingen in het leven van iemand die God kent en liefheeft, is het gebed.

Je leest dat al vrijwel meteen nadat Adam en Eva tegen God in opstand waren gekomen, maar van Hem toch verder mochten in dit leven: “Toen begon men de Naam van de HERE aan te roepen”.¹²³

In het boek Genesis wordt God al regelmatig met de naam genoemd die Hij pas veel later aangenomen heeft: *HERE*, *JAHWE*, *IK BEN ER*, *ECHT!* Bedenk dan dat dit boek geschreven is door iemand die inmiddels die naam, met z'n betekenis, al had leren kennen.

En vanaf dat moment kom je in de Bijbel voortdurend biddende mensen tegen. Mensen die knielen en zich vooroverbuigen voor God.¹²⁴ Of die staande bidden, met hun handen uitgestrekt naar de hemel.¹²⁵ En die dan hun God aanbidden, danken, smeken.

Mensen die hun hart uitstorten bij Hem, hulp zoeken bij Hem, omdat ze zich totaal van Hem en Zijn genade afhankelijk weten.

Bidden is veel meer dan een vast ritueel uitvoeren. Meer dan steeds dezelfde woorden opzeggen. Dat is het helaas wel voor veel christenen geworden. Voorgangers in de Rooms Katholieke en de Anglicaanse kerk bidden in allerlei situaties standaard dezelfde woorden. Uit een gebedenboekje. En let er maar eens op: in veel romans wordt gezegd, wanneer iemand gaat bidden, dat hij of zij een gebed gaat

¹²³. Genesis 4:26.

¹²⁴. Genesis 17:17-18, 1 Kronieken 29:20.

¹²⁵. 1 Koningen 8:22-23, 1 Timotheüs 2:8.

“(op)zeggen”. Alsof bidden een uit het hoofd geleerde of op papier vastgelegde formule prevelen is. Daardoor kan het gemakkelijk een soort mantra worden.

Het gebed dat de eerste gemeente in Jeruzalem bad en door Lukas vastgelegd is in Handelingen 4:23-30, bestond niet uit een paar mantra's, maar was een aanbidding van en een vraag aan God in hun concrete situatie toen.

Wie de Bijbel doorleest, komt daarin heel veel gebeden tegen. Maar er is er niet een gelijk. Het Psalmboek bestaat voor een groot deel uit gebeden, maar ze zijn allemaal anders. Omdat ze telkens in een andere situatie gebeden zijn. Want dát is bidden: in eigen woorden reageren op wat God tot je zegt, of wat Hij bezig is te doen in je leven, of in deze wereld. Waar je hart

vol van is, stroomt je mond van over.

Een voorbeeld? De stad Jeruzalem is omsingeld door een vijandelijk leger. En hun generaal drijft, in een schriftelijke eis tot overgave, de spot met Israëls God. Zou die hen kunnen redden? Echt niet! Koning Hizkia gaat dan met deze documenten naar Gods tempel, spreidt die uit voor Hem en vraagt om Zijn ingrijpen.¹²⁶ En God grijpt in. Van het vijandelijk leger sterven 's nachts 185.000 man en de rest gaat er als een haas vandoor.¹²⁷ Niet lang daarna wordt koning Hizkia zelf ziek en dreigt daaraan te sterven. Maar opnieuw bidt hij en vraagt of hij nog iets langer leiding mag geven aan Gods volk, dat onder de vorige koningen ver bij God vandaan gedwaald was. En ook dat gebed wordt verhoord.¹²⁸ Twee voorbeelden van een gebed dat spontaan opwelt n.a.v. een concrete situatie. Zo heeft God ons bidden ook bedoeld: Hij wil immers als een Vader voor ons zijn? En wij mogen Zijn kinderen zijn. Maar een vader en zijn kinderen spréken toch met elkaar? Reageren op elkaar? De Bijbel vergelijkt de verhouding tussen God en de gelovigen ook met die tussen een getrouwde man en vrouw.¹²⁹

126. 2 Koningen 19:9-19.

127. 2 Koningen 19:35-36.

128. 2 Koningen 20:1-6.

129. Om twee voorbeelden te noemen: Jeremia 2:1-2 enb Efeze 5:22-32.

In een goed huwelijk wordt er toch gecommuniceerd? Als er niet of nauwelijks meer gepraat wordt, groeien man en vrouw uit elkaar. Daarom noemde God het bidden van Zijn volk zelfs belangrijker dan het brengen van de door Hem voorgeschreven offers. Die offers zouden gemakkelijk sleur kunnen worden. Als een middel beschouwd worden om God tevreden te stellen. Maar aan een gebed dat in de nood geboren wordt, of uit dankbaarheid opwelt, kan God horen hoeveel Hij voor ons betekent.¹³⁰

Zo bad Jezus als mens op aarde ook veelvuldig tot Zijn hemelse Vader.¹³¹ En Hij leerde Zijn leerlingen waarover het moet gaan in onze gebeden. Dat gebedsonderwijs kennen wij vandaag als het zogenaamde ‘Onze Vader’.¹³²

Veel christenen noemen dit ‘het volmaakte gebed’. En menen dat we dit daarom elke dag wel een keer moeten bidden. En dat het in elke eredienst gebeden moet worden.

Je kent misschien wel het gebruik van een rozenkrans bij het bidden. Dat is een gebedssnoer dat bestaat uit 53 kleine en 6 grote kralen en een kruis. Dat snoer moet je met je vingers ongeveer 20 minuten kraal voor kraal bij langs, zodat je 15 keer het ‘Onze Vader’ bidt en 150 keer een kort groetgebed aan Jezus’ moeder Maria. Besef je dat op deze manier bidden, en vooral het bidden van dat gebed dat Jezus ons leerde, een soort mantra geworden is? Dat haaks staat op het bidden zoals we dat heel de Bijbel door tegenkomen?

De benaming ‘het volmaakte gebed’ zul je in de Bijbel niet tegenkomen. Die doet ook geen recht aan wat Jezus met dit gebed bedoelde. Het ging Hem er toen niet om dat je, als je die woorden maar elke dag of zelfs meerdere keren per dag opzegt, daarmee God weer aan jouw kant krijgt. Maar Hij wilde ons meegeven om welke zaken je God moet vragen om weer aan Zijn kant te gaan staan. En dat mag dan

130. Psalm 50:7-15.

131. Markus 6:45-46, 8:6, Mattheüs 11:25-27, 26:36-44, Lukas 23:46.

132. Mattheüs 6:9-13.

best in steeds andere woorden. Als die maar uit je hart komen en niet alleen uit het hoofd geleerd zijn. Bidden is: je kind van de hemelse Vader weten, dankzij de verzoening die Gods volmaakte Zoon bewerkte. En dat veelvuldig Gód ook laten weten:

- “Vader, Úw naam moet weer alle eer en aanbidding krijgen, niet de onze.
- Úw koninkrijk moet straks alleen overblijven op aarde, anders vinden we nooit meer vrede.
- Úw wil moet weer gehoorzaamd worden, niet die van ons.
- Maak ons net zo gehoorzaam hier op aarde als uw engelen in de hemel.
- Geef ons daarvoor ook elke dag wat we voor ons lichaam nodig hebben.
- En vergeef ons de schuld die we nog steeds maken. Waardoor wij ook vergevingsgezind worden naar andere mensen toe.
- En laat de Satan het niet winnen in ons leven en in Uw kerk.
- U hebt immers de macht en de kracht daarvoor? En we vragen dit toch ook niet alleen voor onszélf? Uw Naam, Uw reputatie staat hier toch op het spel?”

Een concreet gebed voor de tussentijd waarin we nu verkeren: na Jezus’ eerste overwinning op de satan, en op weg naar Zijn terugkomst om Zijn verlossingswerk te voltooien.

En Jezus liet dit bidden tot God uitlopen in een verwachtingsvol aanbidding van Hem:

- “Want van U is het koninkrijk, van U is de kracht, U komt toe alle glorie tot in eeuwigheid.

Dat Jezus slechts een voorbeeldgebed bedoelde te geven, kunnen we afleiden uit de weergave die Lukas geeft van Jezus’ gebedsonderwijs.¹³³

In de oorspronkelijke Griekse handschriften staan daar verschillen met de versie die we bij Mattheüs vinden. Wie de Bijbel beschouwt

133. Lukas 11:1-4.

als niet meer dan een door mensen geschreven en bedacht boek, ziet dit als een bewijs van de onbetrouwbaarheid van de vertellingen van de auteurs van de Evangelien. Maar zij plakken te gemakkelijk de versie van Mattheüs en die van Lukas op elkaar. En zien over het hoofd dat de versie die Lukas geeft, drie jaar later door Jezus gegeven is dan de versie die we bij Mattheüs vinden. Bij Mattheüs vindt dit onderwijs plaats in de eerste ‘preek’ die Jezus in Galilea gehouden heeft. Bij Lukas lezen we van een nog eens herhaald onderwijs, nu aan andere mensen en in een andere situatie, nl. wanneer Jezus voor de laatste keer onderweg is naar Jeruzalem. Op weg naar Zijn kruisdood.¹³⁴

Jezus heeft niet drie jaar lang steeds nieuwe dingen gezegd. Hij heeft ook meermaals eerder onderwijs in andere bewoordingen herhaald. In Zijn gelijkenissen een eerdere vertelling opnieuw gebruikt, maar is er nu een iets andere invulling én toepassing aan gegeven.¹³⁵

Wat Jezus wél meer dan eens benadrukt heeft is, dat we ons er bij ons bidden altijd van bewust moeten zijn, dat we alleen dankzij Hem God als onze hemelse Vader kunnen aanspreken. Dat alleen door Hem de weg naar Vader weer openligt.¹³⁶

En dat we dus bij elk gebed een nederige, schuldbewuste en tegelijk diep dankbare houding moeten aannemen. Is Hij Zelf ons niet voorgedaan in het knielen?

Verwerkingsvragen

1. Heb je al wel eens gebeden? Wat ervoer je toen? Wat verwachtte je?
2. Heb je God wel eens ergens voor gedankt? Of alleen maar verwonderd aanbeden?

¹³⁴. Lukas 9:51.

¹³⁵. Vergelijk Mattheüs 25:14-30 en Lukas 11:27.

¹³⁶. Johannes 14:6, 13 en 26:23-24.

3. Heb je wel eens gebeden meegemaakt die je irriteerden? Waarom was dat?
4. Welke gebedshouding spreekt je het meest aan?
5. Wat heeft Jezus Zijn volgelingen geleerd m.b.t. het woordgebruik bij het bidden en de plaats waar je het doet? Mattheüs 6:5-8. Heb je weleens meegemaakt dat men zich aan deze aanwijzingen helemaal niet hield?

Hoofdstuk 17

Een proeftijd op weg naar de eindtijd

De tijd tussen Jezus' terugkeer naar de hemel en Zijn terugkomst weer naar de aarde zou je behalve een *groeitijd* ook een *proeftijd* kunnen noemen.

Want elk mens wordt in deze tussentijd op de proef gesteld in het maken van zijn keuzes. Erken je Jezus als je nieuwe Heer en zoek je bij Hem het herstel van de relatie met God terug? Of blijf je je geluk en toekomst overal zoeken behalve bij Hem? En als je gekozen hebt, groei je daar dan ook in door?¹³⁷ Blijf je vurig bidden om Zijn terugkomst?¹³⁸ Voor die keuze plaatst God ons door ons allereerst hardhandig te laten voelen dat een leven zonder Hem geen leven is. Hij maakt Zijn verontwaardiging over onze opstand tegen Hem nog steeds voelbaar in allerlei rampen die Hij over deze wereld en over ieder mensenleven brengt. Al die ellende waar wij mee te maken kunnen krijgen.

Maar die ellende stimuleert hen die Jezus zijn gaan volgen om met des te meer ernst hun medemensen met de enige reddingsweg bekend te maken: Gods Zoon Jezus.¹³⁹

Christenen moeten trouwens mee onder deze rampen door. Ook zij worden op de proef gesteld. Let er maar eens op hoe vaak in de brie-

137. Die oproep klinkt aan het einde van de Bijbel: Openbaring 22:11.

138. Lukas 18:1-18, Openbaring 22:20b.

139. Dat was de reden voor wat Paulus schreef in Romeinen 1:16-17. Je leest dit in vs. 18, dat volgens het oorspronkelijke Grieks met 'Want' begint. En niet met 'En', zoals in sommige vertalingen.

ven in het laatste deel van de Bijbel over ‘beproeving(en)’ gesproken wordt. Of: ‘verdrukkingen’. De apostel Paulus waarschuwde in de

Veel mensen kunnen niet geloven dat een God van liefde ook ellende over ons leven kan brengen. Dan vergeten ze dat God nu ook een God van gekrénkte liefde is. En ze kunnen om allerlei gedeelten in de Bijbel niet heen. Om een paar te noemen:

Genesis 6:5, 6

Ezechiël 9:8-10

Amos 3:6b

Lukas 13:1-5

Romeinen 1:18-25

Openbaring 6.

Dat laatste Bijbelboek geeft ook aan dat God bekéring wil zien:

Openbaring 9:20-21

Openbaring 16:9

plaatsen waar door zijn prediking mensen tot geloof waren gekomen, die kersverse christenen meteen: “Denk erom, wij moeten door veel verdrukkingen het koninkrijk van God binnengaan”.¹⁴⁰ De betekenis van dat woord ‘verdrukkingen’ moet je maar breed nemen. Alle moeite in dit leven valt eronder. Alles wat als een last op ons leven drukt. Waardoor we van elkaar soms zeggen dat je er ‘bedrukt’ uitziet. Ziekte, een handicap, financiële moeiten – het zijn allemaal verdrukkingen.

Daar hoort ook de tegenwerking, haat en vervolging door sommige niet-christenen bij. In hoofdstuk 15 werd de vergelijking met een hamer en

een aambeeld gebruikt. De satan beukt in op de kerk, door van binnenuit van alles stuk te maken.

Maar hij doet het ook door constante aanvallen van buitenaf. Door aanvallen van de kant van niet-christenen, soms heel subtiel.

Want overal waar leerlingen van Jezus met hun oproep kwamen om in Hem te geloven als de Redder van de mensheid, kwam daarin mee, dat je Hem dan ook moet *gehoorzamen* als je nieuwe en enige Heer.

Gods wet vanaf het begin, waarin Hij 100% liefde vraagt voor Zichzelf en onze medemensen¹⁴¹ wordt dan je leidraad.

Maar die nieuwe stijl van leven, waarin niet meer de mens met zijn

¹⁴⁰. Handelingen 14:22.

¹⁴¹. Het werd al genoemd in hoofdstuk 4 punt 4.

ideeën en verlangens centraal staat, maar God en hoe Hij het altijd

Paulus omschrijft in zijn brief aan de Romeinen zijn door Jezus gegeven taak als: “heidenen tot *geloofsgehoorzaamheid* brengen”: 1:5 en 16:26.

In hoofdstuk 6 werkt hij dat breed uit: 6:15-23.

In zijn andere brieven lees je ook steeds, meestal in de tweede helft, allerlei concrete aanwijzingen hoe geloof in Jezus als je Verlosser een andere levensstijl met zich meebrengt. Je gehoorzaamt een nieuwe Heer.

Jezus Zelf heeft Zijn apostelen ook opgedragen nieuwe volgelingen te leren onderhouden alles wat Hij hun geboden had: Mattheus 28:19. En benadrukt dat Hem liefhebben ook inhoudt: Zijn geboden naleven: Johannes 14:21, 15:10.

gewild heeft, maakt een christen in deze wereld wel tot “vreemdeling en bijwoner”.¹⁴² Mensen met wie je vroeger veel optrok vinden je, als je een christen geworden bent, vreemd. Je hoort er niet meer bij zoals vroeger. En dat kunnen vroegere vrienden zijn of zelfs je eigen familie. Ouders, broers, zussen.... Jouw opvattingen volgens de Bijbel over de verschillende plaats van man en vrouw in deze wereld, over het huwelijk, abortus, euthanasie, om maar iets te noemen, vinden zij bekrompen en belachelijk. Dat jij niet langer meedoet aan hun manier van feesten, niets moet hebben van dronkenschap en drugsgebruik, ze snappen het niet. Petrus wist er al van.¹⁴³

Dat moet ieder die overweegt Jezus als Verlosser te erkennen, zich wel realiseren. Jezus Zelf heeft er meteen de eerste mensen die Hem wilden volgen op voorbereid.¹⁴⁴

Zulk onbegrip kan uitgroeien tot afkeer, haat. Je kunt om je christen-zijn een buitenbeentje worden. Een paria. Eerst figuurlijk. Maar vervolgens ook letterlijk. Hoeveel christenen hebben hun gehoorzaamheid aan Christus en Zijn geboden – die helemaal zo vreemd niet zijn! – met gevangenschap, martelingen en zelfs de dood in een arena door wilde dieren of op een brandstapel moeten bekopen. De geschiedenis is vol voorbeelden.¹⁴⁵

142. Die typering lezen we in de eerste brief van Jezus' apostel Petrus: 1:1-2 en 2:11.

143. 1 Petrus 4:1-4.

144. Lukas 12:51 en Lukas 14:25-33.

145. Zoals Hebreëen 11:35-38.

De apostel Paulus, die zelf eerst met geweld het christendom in de kiem

In het boek Handelingen lees je diverse voorbeelden van haat en vervolging die de eerste christenen meteen al over zich heen kregen:

4:1-3	13:50
5:17-18 en 40	14:19
7:54-59	16:16-24
8:1-3	17:5-7
12:1-4	

had willen smoren, schreef aan zijn medewerker Timotheüs: “Allen die vroom willen leven in verbondenheid met de Gezalfde Jezus, zullen vervolgd worden”.¹⁴⁶ En dat had Paulus zelf na zijn bekering inmiddels ook al volop aan den lijve ondervonden.

Waarom nog steeds al die moeite? Waarom móeten wij daar nog onderdoor op weg naar Gods Koninkrijk? Terwijl we om zo te zeggen het paspoort van dat rijk al op zak hebben?

Omdat de groeitijd van het christendom na Jezus' terugkeer naar de hemel dus ook een proeftijd is. God plaatst mensen die vergeving van hun schuld bij Jezus zijn komen zoeken, niet als bij to-

verslag over van een in alle opzichten beschadigd leven in een weer volkomen gaaf bestaan.

Wie denkt dáárvoor bij Jezus terecht te kunnen, zoekt Hem feitelijk vooral uit eigenbelang. Je wilt er zelf beter van worden. Figuurlijk maar ook lichamelijk.

Er zijn wel christelijke voorgangers die een welvaartsevangelie leren. 'Prosperity gospel' noemen ze dat in Amerika. Zoals je dat te horen krijgt van sommige 'televisiedominees': als je je hart aan Jezus geeft (en een royale bijdrage in de collectie!) wordt heel je leven meteen weer een feest. Zelfs ernstige ziekten, een dreigend faillissement en andere moeite kun je weg bidden...

De Bijbel leert het anders. En Paulus kon er over meepraten.¹⁴⁷ Hij bad wel of God die moeite wilde wegnemen, maar het antwoord was alleen: “Nee Paulus, Mijn genade – daar moet je het mee doen”.¹⁴⁸

¹⁴⁶. 2 Timotheüs 3:12.

¹⁴⁷. Het meest uitvoerig schrijft hij over de verdrukkingen die hij allemaal te dragen gekregen heeft in 2 Korinthe 11:23-28.

¹⁴⁸. 2 Korinthe 12:7-10.

Door die verdrukkingen worden wij er in dit leven eerst nog voortdurend met de neus op gedrukt welke enorme schade wij aan Gods eens goede wereld aangebracht hebben. Hoe we onze hemelse Vader op het hart getrapt hebben. En dat nog steeds doen. We gaan ook steeds beter beseffen hoeveel er nodig was om een nieuw leven voor ons mogelijk te maken: het onuitsprekelijk zware lijden dat Jezus voor ons onderging. De verdrukking waar Hij onderdoor moest.

Zo moeten we groeien in schuldbesef: dít hebben wij veroorzaakt. En als het aan ons ligt, komt het ook nooit meer goed. En zo krijgt ons bidden al meer diepgang. Waarin we niet meteen het beste voor onszelf zoeken. Maar het beste voor onze goede God weer zoeken.

Ook daardoor laat God ons in dit leven groeien. In afhankelijkheid van Hem. In het steeds weer vragen om vergeving aan Hem, omdat we nog elke dag in de fout gaan. Tekortschieten in liefde voor Hem en onze medemensen. Immers bij wie van ons is er, ook al ben je christen, die 100% liefde die God bij ons terug wil hebben?

En om dat bij ons te laten rijpen, laat God ons door veel verdrukkingen de weg naar Zijn Koninkrijk gaan. Hij drukt ons neer om ons zo steeds weer de goede kant op te drukken, naar Zijn Koninkrijk toe. Om dáár straks het volledig herstelde leven te ontvangen. En om niet onderweg daar naartoe in dit leven zo wortel te schieten, zo vast te roesten, dat we dat rijk van God al meer uit het oog verliezen. Omdat het ons hier in alle opzichten voor de wind gaat. We voor onszelf hier koninkrijkjes zijn gaan bouwen.

Het nieuwe testament in de Bijbel vergelijkt dit leven van een christen een paar keer met een atletiekbaan. Je moet achter Jezus aan op de finish aan. Maar het is een hordenloop. Die veel inspanning vraagt. En je ondervindt ook veel tegenwerking.¹⁴⁹ Maar je bent te feliciteren, heeft Jezus al in Zijn eerste toespraak gezegd, als je ervoor gaat. Als je Gods rechten weer serieus neemt, ook al lig je er daardoor uit bij veel mensen. Want voor zulke mensen is het koninkrijk van de hemel. Je bent te feliciteren wanneer ze je omdat je Christus wilt volgen, uit-

149. Zie bijv. 1 Korinthe 9:24-27 en Hebréeën 12:1-4.

schelden, vervolgen en van allerlei kwaad betichten.¹⁵⁰ Ja, Paulus schreef zelfs dat je jezelf ook gelukkig kunt prijzen onder allerlei ver-

In de Bijbel wordt in het nieuwe testament heel wat keren gesproken over de *hoop* die wij hebben. Dat woord betekent dan niet wat wij er meestal in horen: misschien komt het straks goed. Een betere vertaling van het Griekse woord zou zijn: *perspectief, gegarandeerd vooruitzicht*.

Zie 1 Petrus 3:14-15

drukkingen, omdat je er sterker van wordt in je geloof en je leven als kind van God. En daardoor nog meer gaat uitzien naar wat onze hoop is.¹⁵¹ Dat vooruitzicht neemt voor een christen ook de angst voor het sterven weg. Want doodgaan is voor een weer met Vader verzoend kind van God niet dat het dood-

Lees hoe Paulus verlangde om te mogen sterven!

Filippenzen 1:21-23
2 Timotheüs 4:7-8

loopt. Maar dat het leven door de poort van het sterven doorloopt. Zolang Jezus nog daar is: de hemel in, waar allen die in geloof in God geleefd en in geloof in Hem gestorven zijn, wachten op de dag van Zijn terugkeer naar de aarde. En op die dag keren allen die door hun geloof in Hem één lichaam met Hem vormen, samen met Hem naar de aarde terug. De graven gaan dan open en ieder krijgt een nieuw, onverwoestbaar leven terug.¹⁵²

Maar is dat ook niet een beangstigend perspectief? Komt Jezus niet terug om te oordelen de levenden en de doden, zoals al in het oudste belijdenisgeschrift van de kerk¹⁵³ staat? Moet straks elk mens niet voor Zijn rechtbank verschijnen waar dan alles aan het licht komt wat wij in dit leven gedaan hebben?¹⁵⁴

Ja, maar weet je wie straks de rechter is? Christus!¹⁵⁵ Hij die eerst onze advocaat geworden is. Een advocaat die niet met slimme streken de mazen in Gods wet gezocht heeft, niet op verzachtende omstan-

150. Mattheüs 5:10-11.

151. Romeinen 5:1-4.

152. 1 Thessalonicenzen 4:13-18.

153. De Twaalf artikelen van de Apostolische Geloofsbelijdenis.

154. 2 Korinthe 5:10 en Openbaring 20:11-13.

155. Dat staat ook in 2 Korinthe 5:10.

digheden bij ons gewezen heeft, maar Zélf onze volledige schuld op Zich genomen heeft. En voor ons de straf al gedragen heeft.¹⁵⁶ Wanneer op de dag van Jezus' terugkomst "*de boeken geopend worden*", mag je daarbij denken aan "*de dossiers met de bewijsstukken*" op grond waarvan de hemelse Rechter ieder zal oordelen. Maar in het dossier van ieder die in dit leven steeds weer z'n zonden beleden heeft en ermee naar Christus gevluht is, zit straks een blanco strafregister: dat van Christus! Je mocht met Hem ruilen. Dat alleen wordt de grond van iemands vrijspraak. Voor zo iemand is er straks een plaats in Gods herstelde wereld.

Verwerkingsvragen

1. Als je, zoals veel mensen, wel in 'iets' gelooft maar niet in Iemand, d.w.z. God, zal dat dan veel invloed hebben op je manier van leven? Op de keuzes die je maakt?
2. Ken je christenen die er in hun leven zwaar onderdoor moe(s)ten en daardoor met nog meer ontzag over hun God en Redder spreken? Hoe reageerde je daar tot nu toe op?
3. Heb je inmiddels, door wat je tot nu toe gelezen hebt, meer begrip gekregen voor de principiële keuzes die christenen in jouw omgeving maken?
4. Maakte je wel eens mee dat bij de begrafenis van een christen aan het graf gezóngen werd? Hoe ervoer je dat?
5. Veel mensen spreken over de dag waarop Jezus naar de aarde terugkomt als: 'de dag waarop de wereld vergaat'. Of: 'de oordeelsdag'. Zou jij na het lezen van dit hoofdstuk een betere, positievere benaming weten?

¹⁵⁶ Paulus wijst daar ook op in 2 Korinthe 5:14-21.

Hoofdstuk 18

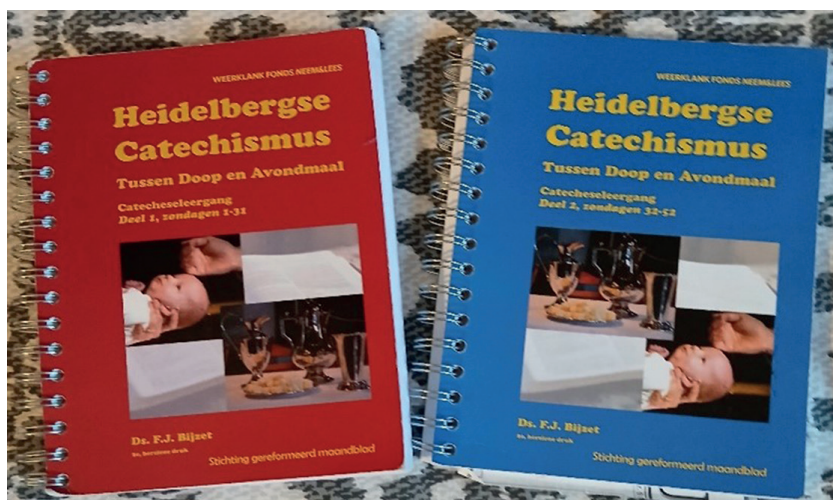
Slechts een eerste kennismaking

Dit boekje wilde je niet *iets* leren. Heel veel mensen geloven wel dat er *iets* is. Maar dit boekje wilde je met *Iemand* in aanraking brengen. Iemand met wiens bestaan veel mensen geen rekening houden. Of wiens naam ze alleen als een stopwoord of krachtterm gebruiken. Terwijl Zijn naam betekent: Ik ben er echt! En Ik alleen kan je leven weer heel maken.

Dit boekje wilde niet meer zijn dan een eerste kennismaking.

Daarom is alleen de hoofdlijn aangegeven. Veel is niet genoemd. Veel vragen die je misschien al had of tijdens het lezen gekregen hebt zijn niet beantwoord.

Maar hopelijk ben je genoeg geprikkeld om meer te willen weten.

Om de kennismaking te verdiepen. Daarvoor zou je gebruik kunnen maken van het boek *'Tussen doop en avondmaal'*, dat in twee delen uitgegeven is door dezelfde uitgever als dit boekje. Het is ook te vinden op de website www.gereformeerdmaandblad.nl.

Wat zou het geweldig zijn dat jij mee daardoor er ook bij bent straks, in Gods nieuwe wereld.

Bijlagen

Een overzicht van alle boeken van de Bijbel

Het oude testament

Genesis	2 Koningen	Jesaja
Exodus	1 Kronieken	Jeremia
Leviticus	2 Kronieken	Klaagliederen
Numeri	Ezra	Ezechiël
Deuteronomium	Nehemia	Daniël
Jozua	Esther	Hosea
Richteren	Job	Joël
Ruth	Psalmen	Amos
1 Samuël	Spreuken	Obadja
2 Samuël	Prediker	Jona
1 Koningen	Hooglied	Micha

Nahum

Zefanja

Zacharia

Habakuk

Haggai

Maleachi

De namen van de eerste Bijbelboeken kunnen als abracadabra overkomen. Maar het zijn feitelijk woorden uit de Griekse vertaling van het eerste deel van de Bijbel:

Genesis: Hoe het is ontstaan. **Exodus:** Uittocht (uit Egypte) **Leviticus:** Boek over de priesterdienst van Israëls stam Levi. **Numeri:** Getallen (over het voortbestaan van Gods volk op weg naar Kanaän). **Deuteronomium:** Herhaling van Gods wet.

Daarna zijn de meeste boeken genoemd naar de hoofdpersoon daarin of de schrijver daarvan.

De **eerste 5 boeken, tot en met Deuteronomium**, worden ‘de boeken van Mozes’ genoemd. Ze gaan over Gods schepping van deze wereld, de opstand tegen God en de gevolgen daarvan, het ontstaan van het volk Israël tot en met de dag dat Israël op het punt staat het door God beloofde land Kanaän in te nemen.

De boeken daarna, van **Jozua tot en met Nehemia**, beschrijven de geschiedenis van Gods volk in Kanaän, de steeds terugkerende ongehoorzaamheid aan God zodat het volk ten slotte voor straf uit het land verdreven wordt, maar ook de terugkeer van een rest na 70 jaar ballingschap.

De boeken **Job tot en met Hooglied** bevatten reacties van mensen op de weg die God in hun leven met hen ging.

En **vanaf Jesaja** volgen dan door profeten geschreven boeken die laten zien hoe God voortdurend Zijn volk, ondanks hun ongehoorzaamheid, bleef zoeken, waarschuwen, dreigen, maar ook uitzicht bieden.

Het nieuwe testament

Mattheüs	Efeziërs	Hebreeën
Markus	Filippenzen	Jakobus
Lukas	Kolossenzen	1 Petrus
Johannes	1 Thessalonicenzen	2 Petrus
Handelingen	2 Thessalonicenzen	1 Johannes
Romeinen	1 Timotheüs	2 Johannes
1 Korinthe	2 Timotheüs	3 Johannes
2 Korinthe	Titus	Judas
Galaten	Filemon	Openbaring van Jezus Christus

Mattheüs, Markus en Lukas en Johannes heten officieel: Het heilig evangelie ('goede boodschap' betekent dat woord) van Mattheüs, Markus enz. Ze beschrijven de geboorte, het leven en sterven van Jezus en Zijn opstanding en terugkeer naar de hemel.

Handelingen van de apostelen is een vervolgboek door Lukas en beschrijft de groei van Jezus' eerste christelijke gemeenten na Zijn terugkeer naar de hemel.

Romeinen tot en met Judas zijn brieven van de eerste volgelingen en leerlingen van Jezus, waarin aan Zijn leven en onderwijs herinnerd wordt.

Het laatste Bijbelboek, **de Openbaring door Jezus Christus** aan Zijn apostel Johannes, bevat eerst zeven brieven aan inmiddels zeven in Turkije ontstane christelijke gemeenten. En daarna in visi-

oenen (symbolische beeldtaal) een blik in de toekomst, hoe Jezus Christus nu vanaf de hemeltroon toewerkt naar een nieuwe hemel en aarde.

Gebruiksaanwijzing

Elk Bijbelboek is oorspronkelijk als één geheel geschreven. Zonder een indeling in hoofdstukken, paragraafjes en verzen. Die indeling is later ingevoegd om het vinden van een bepaald gedeelte gemakkelijker te maken. Daardoor verwijzen wij nu naar bijv. Genesis 22:5 (het 22e hoofdstuk in de huidige indeling van dit boek, en daarin vers 5). Maar houd in gedachten dat dit vers in een context staat. Als je het los van dat verband leest, bestaat het gevaar dat je er iets anders in leest dan de schrijver destijds bedoelde. Ook kunnen de opschriften die door de vertalers boven de paragraafjes geplaatst zijn, je af en toe op het verkeerde been zetten. Zowel voor wat de scheiding met het voorgaande of volgende gedeelte betreft als de samenvattende formulering van de inhoud.

Korte beschrijving van Bijbelse namen die in dit boek voorkomen

Adam en Eva

De eerste twee mensen die God schiep op de zesde dag van Zijn scheppingsweek. Adam boetseerde Hij uit klei en blies vervolgens de levensadem in hem. De naam 'Adam' refereert in het Hebreeuws ook aan de (roodachtige) grond in het Midden-Oosten. Eva schiep Hij daarna, nadat God Adam liet ontdekken dat ook hij, net als de dieren, een vrouw naast zich nodig had. Zij kreeg aanvankelijk de naam 'Mannin'. Pas na de opstand van deze twee eerste mensen en nadat God toch de deur naar de toekomst voor hen weer openzette, kreeg ze de naam 'Eva', wat 'Leven' betekent (Genesis 1-3).

Abraham

De man met wie God een doorstart maakte, nadat Hij de mensen uit elkaar heeft moeten drijven door hun ene taal te veranderen in vele talen (Genesis 11). Via deze ene man wilde God komen tot een groot volk, ontelbaar als de sterren aan de hemel en als het zand aan het strand, uit alle volken (Genesis 17:6, 22:17). Uit dit geslacht is Jezus dan ook geboren. Maar God vroeg door de keuze van deze man en zijn onvruchtbare vrouw Sara vanaf het begin wel veel geloof: pas 25 jaar nadat God hun een zoon beloofde, werd dit kind geboren. Toen het naar de mens gesproken onmogelijk geworden was (Hebreeën

11:11-12). Daarom wordt Abraham in het nieuwe testament de ‘vader van allen die geloven’ genoemd (Romeinen 4:9b-25 en Galaten 3:7).

David

De tweede koning over Gods volk Israël, na hun bevrijding uit Egypte en terugkeer naar Kanaän. De eerste, Saul, was een voorbeeld van hoe het níet moest (1 Samuel 16 – 2 Samuel 19:41 en Psalm 51). David werd, met ook al zijn zonden en tekorten, een voorbeeld van hoe het wel moest. Zelfs zo dat in de Bijbel alle volgende koningen aan deze David gemeten worden en de meeste van hen dan onder de maat blijken.

God beloofde deze David dat er uit zijn nakomelingen voor eeuwig iemand koning over Gods volk zou blijven (2 Samuel 7:12-16, Psalm 89:4-5 en 36-38). Gods hemelse Zoon is daarom als de mens Jezus Christus geboren in de familie van David. En Hij heeft na Zijn opstanding de troon in de hemel beklommen om vandaar met alle macht in hemel en op aarde nu koning te zijn (Lukas 1:31-33 en Mattheüs 1:1-21).

Hizkia

Een van de laatste koningen uit het koningshuis van David voordat Israël voor straf uit eigen land verdreven werd en een ballingschap van 70 jaar in Babel moest doormaken. Hizkia haalde wél het niveau van zijn voorvader David. Maar kreeg Gods volk niet meer mee in een overtuigende bekering tot hun God (2 Koningen 18-20).

Izak

De zoon die Abraham en Saraï, 25 jaar nadat zijn geboorte aangekondigd was, op hoge leeftijd nog kregen. Waarmee God bewees dat bij Hem niets onmogelijk is (Genesis 18:13-14). Wanneer zijn geboorte beschreven wordt, staat er tot drie keer toe, in steeds iets andere bevoordingen, dat deze geboorte liet zien dat God doet wat Hij zegt. De Hebreeuwse naam Izak betekent dan ook: “Ze zullen lachen”. Van verwondering. Uit deze Izak is het volk Israël geboren, en daaruit via Jezus het aan Abraham al beloofde volk dat ontelbaar als het stof van de aarde, de sterren en het zand op het strand zou zijn.

Jesaja

Een profeet in Israël in de tijd die voorafging aan de inname van land en stad door het leger van Nebukadnezar en de wegvoering van het volk naar Babel. In het Bijbelboek op zijn naam wordt indringend gewaarschuwd voor die straf van God, maar worden ook perspectieven geboden op een terugkeer naar Jeruzalem en op de komst van de Dienaar van God die Gods volk er voorgoed weer bovenop zal helpen: Jezus Christus.

Johannes de Doper

De door God al vóór zijn geboorte gekozen heraut die de komst van de beloofde Verlosser-Koning uit Davids geslacht moest aankondigen (Lukas 1:5-20 en 3:1-3). Hij kreeg de bijnaam ‘de Doper’ omdat hij zijn boodschap onderstreepte door de mensen stuk voor stuk onder te dompelen in de rivier de Jordaan. Deze symbolische handeling wilde duidelijk maken dat ieder mens van zichzelf als zondaar te vuil is om een status te krijgen in Gods koninkrijk. Maar tegelijk dat de komende Koning van dit rijk zondaars zou schoonwassen van hun schuld.

Johannes de apostel

Werd samen met zijn broer Jakobus en met Simon die de naam Petrus kreeg door Jezus geroepen om Hem te volgen. Ze waren van beroep vissers, maar Jezus wilde vissers van mensen van hen maken (Mattheüs 3:18-22). Deze drie kregen een bijzondere plaats in de kring van leerlingen van Jezus en mochten bijzondere momenten in Jezus weg richting Zijn kruisoffer meemaken (Mattheüs 17:1-5, 26:36-46). Johannes had een extra klik met Jezus en noemt zich in zijn beschrijving van Jezus’ leven op aarde dan ook steeds “de leerling van wie Jezus veel hield”. Behalve deze evangeliebeschrijving zijn er drie brieven van Johannes achter in het nieuwe testament bewaard. Plus een verslag van de visioenen die Johannes kreeg over het verloop van de geschiedenis na Jezus’ terugkeer in de hemel tot aan Zijn terugkomst: het laatste Bijbelboek De Openbaring van Jezus Christus aan Johannes.

Jozef

Verloofde van Maria, wanneer zij van een engel te horen krijgt dat God haar uitgekozen heeft om de moeder van de beloofde Verlosser-Koning in het geslacht van David te worden. Dit Kind zal niet door Jozef verwekt worden, maar door God Zelf (Lukas 1:26-35). Jozef trok daaruit de conclusie dat hij dan niet met Maria trouwen kon. Maar dan komt een engel hem vertellen dat hij juist wél met haar trouwen moet en samen met haar dit bijzondere Kind moet grootbrengen (Mattheüs 1:18-25).

Maria

De door God uitgekozen moeder van Zijn hemelse Zoon bij diens komst als mens naar deze wereld. Zonder toedoen van een man, zonder kunstmatige bevruchting, maar door Gods Geest werd zij zwanger van Hem.

Maria heeft, toen haar Zoon in Israël ging optreden, niet altijd goed begrepen welke taak Hij namens God kwam uitvoeren (Lukas 2:41-52, Johannes 2:1-4, Markus 3:20-21 en 31-35). Maar na Zijn opstanding uit de dood en terugkeer naar de hemel maakt ook zij deel uit van de eerste christelijke gemeente in Jeruzalem (Handelingen 1:9-14).

Mozes

De man die door God uitgekozen was om Gods volk Israël weg te halen uit Egypte. Het nageslacht van Abraham en Izak had daar onderdak gevonden, toen een hongersnood in Kanaän levensbedreigend was geworden. Van ongeveer 70 mensen was deze familie uitgegroeid tot een groot volk. Zo zelfs dat de farao van Egypte deze asielzoekers als een bedreiging voor de autochtone bevolking beschouwde. En hen daarom door harde slavenarbeid en het vermoorden van baby's probeerde uit te roeien (Exodus 1). Daardoor dreigde Mozes meteen na zijn geboorte ook gedood te zullen worden. Maar God leidde het zo dat de dochter van de farao hem adopteerde en aan het hof opvoedde. Daardoor werd Mozes tot een waardevolle leider gevormd (Handelingen 7:17-22). En zo werd hij de man die Gods rechten kwam opeisen

bij de farao en hem opriep de Israëlieten vrij te laten. Waarbij hij indrukwekkende tekens mocht verrichten. Eenmaal vrij uit Egypte leidde Mozes in opdracht van God het volk niet rechtstreeks naar het hun beloofde land Kanaän, maar eerst de Sinaïwoestijn in tot bij de berg Horeb. Daar had Mozes heel directe ontmoetingen met God, waarbij hij door God Zelf op twee stenen platen gegraveerde Tien Geboden ontving, plus allerlei instructies voor de eredienst van het volk voortaan (Exodus 19:20-31:18). Vandaar dat nog altijd over “de Mozaïsche wetgeving” gesproken wordt.

Noach

Noach was de enige mens die, samen met vrouw en kinderen, Gods wereldwijde straf over een ten hemel schreiende goddeloosheid van de toenmalige wereldbevolking overleven mocht. God zette de hele aarde onder water (door wat ‘de zondvloed’ is gaan heten). Maar Hij had Noach een enorme boot, ark, laten maken om zijn gezin, maar ook van alle dieren een aantal exemplaren, mannelijk en vrouwelijk, te sparen. (Genesis 6:8-9:22). Aan deze geschiedenis wordt in de Bijbel meermaals herinnerd: Jesaja 54:9, Ezechiël 14:14, Mattheüs 24:37-39, Hebreeën 11:7, 1 Petrus 3:20 en 2 Petrus 2:5.

Paulus

Een Joodse theoloog met de Hebreeuwse naam Saulus, die Jezus’ optreden in Israël meegemaakt heeft, maar Hem als een valse leraar, een godslasteraar beschouwde. En na diens terugkeer naar de hemel en snelle groei van het aantal christenen na de uitstorting van de Heilige Geest, zich ingespannen heeft om die ‘sekte’ zoals hij het beschouwde, met geweld uit te roeien (Handelingen 9:1-2, Galaten 1:13-14). Maar Jezus Christus riep hem op een gegeven moment vanuit de hemel een halt toe, en maakte hem van vervolger tot een van de meest ijverige volgers van Hem. In Syrië, Arabië, Turkije, Griekenland en tot in Rome toe bracht Saulus, die de Romeinse naam Paulus kreeg, het evangelie van Jezus Christus en stichtte overal gemeenten van Hem (Handelingen 9:3-16, 1 Timotheüs 1:12-16, Galaten 1:15-16).

Van de brieven die hij aan die gemeenten schreef is in het nieuwe testament een aantal bewaard gebleven.

Pascha of Pesach

Een herdenkingsfeest van Israël in de tijd van het oude testament dat terugkijkt op de redding van Gods volk uit de slavernij van Egypte. Waarbij het ceremonieel dat God voorschreef in de nacht van het vertrek uit Egypte herhaald werd: een eenjarig rammetje werd de keel doorgesneden waarna het opgevangen bloed aan de deurposten en bovendorpel van hun huizen werd gesmeerd. Zodat Gods strafengel die toen, bij dat vertrek uit Egypte, overal in Egypte alle eerstgeborenen van zowel mens als dier kwam doden, deze deuren voorbij zou kunnen gaan: hier h d al bloed gevloeid. Vervolgens werd de ram gevild en dan in z'n geheel aan het spit gebraden om in z'n geheel op tafel gelegd en gegeten te worden als voedsel voor de komende reis richting het hun beloofde land (Exodus 12:1-14). Deze ceremonie wees vooruit naar wat Gods Zoon Jezus eens zou komen doen: Zijn bloed plaatsvervangend geven voor Gods volk en Zijn lichaam opofferen tot voeding voor de reis naar Gods hemels koninkrijk. Jezus heeft Zelf aan de vooravond van Zijn kruisdood dit Pascha vervangen door een eenvoudige maaltijd van lijkwit brood en bloedrode wijn, met de woorden: "Doe d t voortaan tot Mijn gedachtenis" (Mattheüs 26:17-20 en 26-28).

Petrus

Een van de eerste leerlingen van Jezus. Zijn eigenlijke naam was Simon, maar Jezus noemde hem 'rots', in het Hebreeuws 'Kefas', in het Grieks 'Petros' (Johannes 1:35-41, 1 Korinthe 1:12, 3:22, 9:5 en 15:5, Galaten 2:9).

Petrus ontpopte zich als een overtuigde en toegewijde volgeling (Johannes 6:66-69, Mattheüs 16:15-16). Hij werd dan ook, samen met Jakobus en Johannes, een van de apostelen die bijzondere momenten in Jezus' weg richting Zijn kruisoffer mochten meemaken (Mattheüs 17:1-5, 26:36-46). Maar dat zijn geëerde en geliefde leraar lijden moest om voor Gods volk verlossing te bewerken wilde er bij Petrus

maar steeds niet in (Mattheüs 16:21-23, Lukas 18:31-34 en Johannes 18:1-11). Daarom ontkende Petrus, nadat Jezus gevangengenomen was, tot drie keer toe dat hij een volgeling van deze Jezus was (Mattheüs 26:69-75). Toch betekende dat voor hem niet het einde van volgeling-van-Jezus-zijn. Na Zijn opstanding uit de dood had Jezus, voorafgaand aan Zijn ontmoeting met de apostelen samen, een apart gesprek met Petrus en werd de vertrouwensband voorgoed hersteld (Lukas 24:33-34 en 1 Korinthe 15:3-5). Maar in de dagen voordat Jezus definitief naar de hemel terugkeerde moest Petrus wel leren dat Jezus geen lijfwachten nodig heeft, geen waaghalzen die wel met Hem over het water van een meer durven lopen (Mattheüs 14:22-29), geen ministers in Zijn regering, maar herders over Gods kudde (Johannes 21:15-17 en 1 Petrus 5:1-4).

Petrus werd na Jezus' terugkeer een van de belangrijkste woordvoerders van de leerlingen. Twee brieven van hem zijn in het nieuwe testament bewaard.

Satan

De naam voor de engel die als leider van een aantal andere engelen in opstand kwam tegen God (Judas 1:6), en vervolgens ook de mens in het paradijs tot ongehoorzaamheid verleidde. Zijn naam betekent 'tegenstander'. Andere namen voor hem zijn 'duivel', wat 'verwarringstichter' betekent, en 'de boze' waarmee 'de kwaadaardige' bedoeld is. Samen met de engelen die met hem in opstand kwamen, 'boze', kwaadaardige duivelse geesten of demonen, teisteren zij het leven op aarde in allerlei opzichten. We worden opgeroepen tegen hen te strijden (Efeze 6:10-18). Wanneer Jezus terugkomt naar de aarde wordt de macht die ze nu nog hebben voorgoed gebroken (Openbaring 12:10).

Simson

Een door God ingezette man met buitengewone kracht om Zijn volk Israël, in de eerste tijd nadat ze zich in het land Kanaän gevestigd hadden, te bevrijden van de wrede overheersing van het Filistijnse

buurvolk (Richteren 13-16). Zijn levensstijl was bepaald niet hoe God het wil, waardoor hij een voorbeeld was van hoe God soms met een kromme stok toch een rechte slag kan slaan. Daarom wordt hij in het nieuwe testament toch ook gerekend onder de voorbeelden uit vele eeuwen die in geloof geleefd hebben en in geloof gestorven zijn (Hebreeën 11:32-34).

Stefanus

Een leidende figuur in de christelijke kerk van Jeruzalem kort na de uitstorting van de Heilige Geest. Hij werd in eerste instantie gekozen met 6 anderen om onenigheid in de gemeente te bezweren (Handelingen 6:1-5). Maar ontpopte zich als een indrukwekkende pleitbezorger van het evangelie van Jezus Christus (Handelingen 6:8-7:54). Omdat hij de Joodse Raad, het Sanhedrin, beschuldigde van verzet tegen Gods Geest (Handelingen 7:51) werd hij in een snelrechtprocedure door steniging gedood (Handelingen 7:54-60). Maar voordat het zover kwam zag Stefanus de hemel boven zich geopend en Jezus die klaar stond om hem te ontvangen.

Kennismaking met de God van de Bijbel

Ds. Ferdinand Bijzet (1951) was na een zesjarige universitaire studie Theologie te Kampen predikant in 8 gemeenten, zowel in Nederland als in Zuid-Afrika. Na zijn emeritaat is

hij lid geworden van de Gereformeerde Kerk in Emmen.

Hij is zich er in de loop der jaren steeds meer voor gaan inzetten dat de Bijbel niet gezien wordt als een boek waarbij je je verstand op nul moet zetten. God wil juist dat wij Hem ook met ons hele verstand lief leren krijgen. Een door hem vanaf 1990 in Zuid-Afrika ontwikkelde leer-methode over de inhoud van de Bijbel getuigt daarvan. Deze catechesemethode wordt zowel in Zuid-Afrika als nu ook in Nederland nog steeds gebruikt, in een inmiddels herziene en aangevulde uitgave.

De kennismaking met de God van de Bijbel, zoals vastgelegd in dit boekje, is geschreven voor mensen die niet bij en met de Bijbel zijn grootgebracht, maar wel op de één of andere manier geraakt en/of geïntrigeerd zijn door dit bijzondere Boek. Een Boek dat al zoveel eeuwen mensen in zijn greep gekregen heeft.

Advies bij het lezen en bestuderen van dit boek: neem er een Bijbel bij, het boek zet u/jou aan het werk.

En roep, zo mogelijk, de hulp in van een ervaren bijbellezer.

Stichting gereformeerd maandblad is uitgever van WEERKLANK en WEERKLANK KATERN en initiatiefnemer van het FONDS NEEM&LEES voor het uitgeven, heruitgeven en helpen uitgeven van boeken en publiceren van bestaande en nieuwe brochures en artikelen.